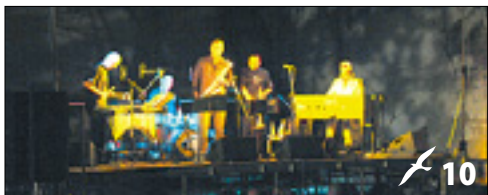
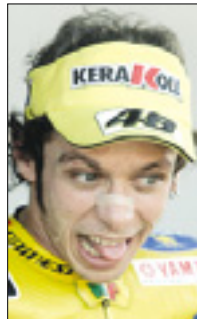

V bivšem kamnolomu v Repniču
jazz koncert

Podjetje Ineos zapira tržiški obrat,
a že načrtuje novega na Sardiniji

Motociklistični
prvak Valentino
Rossi se je znašel na
»črni listi«
italijanske
davkarije: utajil naj
bi kar 60 milijonov
evrov

Graphart

www.graphart.it

ČETRTEK, 9. AVGUSTA 2007

Št. 187 (18.970) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Polemika o Furlanih postaja dolgočasna

SANDOR TENCE

Ace Mermolja je v svojem včerajšnjem Ogleдалu zelo dobro in poglobljeno predstavil in komentiral zadnja dogajanja v zvezi s furlanščino in Furlani. Ni šlo za pavšalno oceno, temveč za analizo, ki celovito zaobjema ne samo furlansko vprašanje, temveč tudi usodo naše dežele kot večjezične in večkulturne stvarnosti.

Omenil sem Mermoljo, potem ko se zlasti v Piccolu vrstijo komentarji, stališča politikov in pisma bralcev o vprašanju, ki postaja vse bolj podobno dolgočasni televizijski nadaljevanji. Res je, da je treba tudi avgusta napisati časopise, tisti, ki se v teh dneh oglašajo o Furlanih in furlanščini pa najbrž sploh niso prebrali ne raznih zakonskih predlogov in niti poenotnega zakonskega besedila, ki ga je odobrila delovna skupina pristojne deželne komisije. Ljudje pišejo v glavnem na pamet in komentirajo komentarje na zakonske predloge, ki jih »komentatorji«
ne poznajo, ker jih niso sploh prebrali.

Vsa zadeva pa je morda tudi za nas Slovence dosti bolj resna, kot kaže na prvi pogled. Kazalo bi se najbrž zamisliti, zakaj Furlani in furlanščina vzbujajo toliko strahov prav v Trstu, kjer se zakon, če bo kdaj sploh odoben, ne bo izvajal. Priča smo torej neke vrste tipičnim tržaškim prastrahom pred različnimi in pred tistimi, ki predstavljajo grožnjo, čeprav res ni jasno komu in za kaj.

TBILISI - Potem ko naj bi rusko letalo kršilo zračni prostor in odvrгло bombo

Gruzija zahtevala sklic Varnostnega sveta ZN

Poziv Evropske komisije k mirnemu reševanju spora

TBILISI - Zaradi zaostritve odnosov z Rusijo Gruzija zahteva skliv Varnostnega sveta Združenih narodov. Vest je včeraj sporočil gruzijski minister Gela Bežuašvili. Gruzijski preiskovalci medtem ob spremstvu mednarodnih opazovalcev Ovse preučujejo okoliščine napada, ko je predvčerajšnjim rusko letalo po trditvah Gruzije kršilo zračni prostor in odvrгло bombo na ozemlje Gruzije. Gruzijski obrambni minister je ocenil, da je skušalo letalo uničiti gruzijski radar na tistem območju. V enem najostrejših odzivov na incident so se nekdanje sovjetske republike Estonija, Latvija in Litva odločno postavile na stran Gruzije, Evropska komisija pa poziva Rusijo in Gruzijo k mirnemu reševanju spora.

Na 11. strani

**Deželni zakon o
Furlanih še vzbuja
polemike in nesoglasja**

Na 3. strani

**Kraški vodovod:
obračun 2006 in načrti**

Na 5. strani

**Muzeji zvečer so v
torek v pokušino
ponudili Sinicovo
Marinello**

Na 8. strani

**Na Goriškem industrija
hira, vzpon zaposlitev
pa pokrajina beleži
v storitvenem sektorju**

Na 12. strani

Posledice
bombnega napada

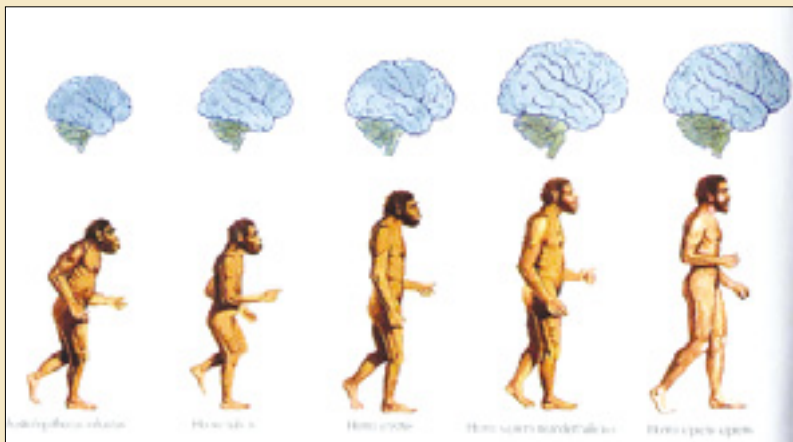
ANSA

ČLOVEK - Po odkritju novih fosilov ob jezeru Turkana v Keniji

Revolucija v teoriji evolucije

Homo erectus se ni razvil iz Homo habilisa, kot se je mislilo doslej, ampak sta bila sodobnika - Kdo je prednik Homo sapiensa?

RIM - Po odkritju dveh novih fosilov v Keniji bo treba prva poglavja evolucije človeka napisati znova. Fosila, odkrita v bližini kenijskega jezera Turkana, po ugotovitvah mednarodne ekipe raziskovalcev, objavljenih v reviji Nature, dokazujejo, da vrsti Homo habilis in Homo erectus za razliko od dosedanjih ugotovitev nista evolucija od enega do drugega, ampak dve sestrski vrsti, ki sta živeli sočasno in si za približno pol milijona let delili isti prostor v vzhodni Afriki. Doslej se je namreč mislilo, da se je Homo erectus oziroma pokončni človek razvil iz Homo habilisa.

»Človekova evolucija v zadnjih dveh

milijonih let se pogosto prikazuje kot premočrtna sukcesija treh vrst: Homo habilis, ki se je razvil v Homo erectus, katerega evolucija je privedla do nas, torej do Homo sapiensa,«
je povedal koordinator raziskovalnega projekta Fred Spoor, sicer docent evolutivne anatomije na londonski univerzi University College. Ugotovitve raziskovalne skupine ne samo podirajo to teorijo, ampak prikazujejo Homo erectusa kot veliko bolj primitivno bitje, kot smo mislili. Najdena fosila, ki izvirata iz obdobja izpred 1,55 milijona let, dajeta sklepati, da med Homo habilisom in Homo erectusom ni bilo kompeticije, ker je bil prvi vegetarijanec, drugi pa mesojedec.

BLIŽNJI VZHOD

Abas se ne bo pogovarjal s Hamasom

ALEKSANDRIJA - Palestinski predsednik Mahmud Abas je včeraj še enkrat poudaril, da se ne misli pogovarjati s Hamasom, dokler ne bo to gibanje popravilo vsega, kar je storilo z zasedbo Gaze. Abas je to zasedbo ocenil kot skrajno škodljivo za celotno palestinsko gibanje in dodal, da je Hamas s tem pomagal sovražnikom palestinskega naroda in vsem tistim, ki nočejo palestinske države.

Abas se je sicer včeraj v Aleksandriji srečal z egiptovskim predsednikom Mubarakom.

Na 11. strani

GLOSA

Ah, zakaj nismo Slovenci Židje!

JOŽE PIRJEVEC

Primorski dnevnik je v soboto, 4. avgusta, objavil novico, da je vlada odobrila seznam 32 občin, kjer naj bi se končno izvajal zaščitni zakon iz leta 2001. »Ministrski svet,« piše v podnaslovu, »osvojil predlog paritetnega odbora.«

Datum, ko je Prodijska vlada storila prvi korak k udejanjenju omenjenega zakona, ki je ostal mrtva črka v prejšnjem, Berlusconijevem obdobju, je sam po sebi zgovoren. Saj rimske vlade po starodavni tradiciji sprejemajo odločitve, glede katerih se bojijo, da ne bodo popularne, v dneh pod »fer-ragostom«, ko je večina ljudi na počitnicah in politično življenje za nekaj tednov zamre. Očitno je pač naš zakon še vedno vroč kostanj, ki ga ni lahko izbrskati iz pepela. Izhajajoč iz te ugotovitve, bi se reklo, da moramo biti s sklepom, sprejetim prejšnji konec tedna, kar zadovoljni. Tako vsaj nas prepričujejo naši politični predstavniki vseh usmeritev, ki enoglasno govore o uspehu. Posredno potrjuje njihovo mnenje tudi desničarski poslanec Roberto Menia, ki je takoj pozval predsednika države Giorgio Napolitana, naj ne podpiše zakona, župane občin, v katerih naj bi se izvajal, pa, da naj preverijo možnost priziva.

Glede na razmere, v katerih živimo v Italiji, se zavedam, da je zakon – kolikor bo seveda udejanjen – največ, kar lahko pričakujemo. To pa mi vendar ne preprečuje, da ne bi opozoril na dejstvo, da smo predvsem Slovenci, ki živimo v mestnih jedrih Trsta, Gorice in Čedadu, pa tudi vsi ostali, ki so jim omenjena središča naravni centri kulturnega, političnega in gospodarskega udejstvovanja, še vedno v režimu »apartheida«. Kakor so morali nekoč temnopolti državljani v Južnoafriški zvezi in južnih državah ZDA potovati s sredstvi javnega prevoza ločeno od belcev in bili diskriminirani v vseh razsežnostih javnega življenja, tako nekako se piše Slovencem v Trstu, Gorici in Čedadu. Imamo sicer pravico uporabljati s pomočjo posebnih »uradov« v stiku z oblast-

mi svoj jezik, ne moremo pa z njim javno nastopati, da bi ne žalili patriotičnih čustev italijanskih someščanov. V Indiji so sicer odpravili kaste, čeprav niso izničili kastnega sistema, posebno kar zadeva diskriminacijo »nedotakljivih«. Po ustavi pa so vsi državljani pred zakonom enaki. Mislim, da ne pretiravam, če rečem, da je Italija edina država na svetu, kjer na ozemlju, na katerem živi avtohtono manjšinsko prebivalstvo, ostajajo oaze, v katerih velja za omenjeno prebivalstvo poseben režim.

In to kljub temu, da je prisotnost Slovencev v Trstu dokumentirana že od srednjega veka dalje in da nosi Gorica ime, ki je pač slovanskega izvora. Vem, da bo ostal moj protest brez odmeva, in da bo za marsikoga morda celo moteč. Vendar si ne morem kaj, da ne bi spomnil, koliko smo Slovenci skozi stoletja dali Trstu in Gorici, kako smo ju hranili, kako smo ju zidali, kako smo jima služili, kako smo se v njunem okolju oblikovali kot skupnost, ki ponuja danes deželi Furlaniji-Juljski krajini zaradi svoje posredniške vloge z bližnjim in širšim zaledjem velike možnosti gospodarskega razvoja in jo bogati s svojo kulturno drugačnostjo.

Na tretji strani nedeljskega Primorskega dnevnika, kjer Rudi Pavšič in Drago Štoka v imenu SKGZ in SSO z zadovoljstvom pozdravljata odločitev Prodijske vlade, je sporočilo dežele Furlanije-Juljske krajine, ki govori o novi spletni strani, s katero skušaja lokalne oblasti spodbuditi dialog z državljani. Propagandni oglas prikazuje židovskega igralca Monija Ovadijo (mislim da je bolgarskega izvora) z njegovim tipičnim orientalskim pokrivalom, kako sedi za računalnikom in nekaj piše. Omenjeni gospod je močno vezan na deželo Furlanijo-Juljsko krajino, ker je zadnja leta direktor čedajskega Mittelfesta. Liderji dežele so ga očitno izbrali zato, da poudarijo svojo večkulturnost in »odprtost do spoznanja«, kakor pravi spremni slogan. Ah, zakaj nismo Slovenci Židje!

DARFUR - Po odločitvi o namestitvi mednarodnih mirovni

Križnar: Vojaki miru ne bodo prinesli

Po njegovem mnenju prebivalci tujega vojaštva ne bodo sprejeli s simpatijo

Nesrečno ljudstvo v Darfurju od mednarodne javnosti potrebuje precej več, kot pa so tako imenovane mirovne sile

PIRAN - Slovenski svetovni potnik Tomo Križnar, ki je bil od 20. julija do 5. septembra lani zaradi nezakonitega vstopa v Sudan in obtožb o vohunjenju zaprt v tamkajšnjem zaporu, je v pogovoru za STA komentiral namestitve mešanih sil Združenih narodov in Afriške unije v pokrajini Darfur. "Če je napotitev 26.000 vojakov na to nemirno območje vse, kar mednarodna skupnost zaenkrat zmore, je to potrebno podpreti, saj je boljše od nič," je povedal Križnar. Dodal pa je, da vojaki miru ne bodo prinesli.

Pri tem je po Križnarjevih besedah potrebno upoštevati stanje in duha v glavah in srcih prebivalcev Darfurja, ki v prišlekih vidijo predvsem tuje agente nove globalizacije oz. nove kolonizacije, torej predstavnike tistih tujih lobijev, ki se želijo polastiti njihovih bogastev. Med temi je Križnar izpostavil vodo, baker in nafto. "Teh 26.000 vojakov zagotovo ne bo prineslo miru," je dejal in menil, da

si okoli teh sil, ki so slabo motivirane, nihče ne dela utvar. Na vprašanje, ali bodo vojake jemali kot okupatorje, je Križnar odgovoril, da jih bodo jemali tako, kot so jemali njega, ko je pred letom dni prišel tja iz majhne Slovenije. "V nas vidijo predvsem 'plačance', ki delajo za interese skritih

furju, bodo vsi ti ljudje resnično ogrozili Evropo, če ne zaradi drugega pa iz zavisti nad standardom in udobjem, ki si ga mi lahko privoščimo, oni pa ne," je razložil Križnar. Zato sta umiritev razmer in mir v Darfurju po njegovih besedah še kako pomembna in ne zadevata samo Afrike ter odnosov

PARK ŠKOCJANSKE JAME - Mednarodna likovna delavnica

Letos prisotnih petnajst ustvarjalcev iz desetih držav

ŠKOCJAN - Po dveh letih so v Parku Škocjanske jame znova pripravili mednarodno likovno ustvarjanje, ki se ga je letos na povabilo prirediteljev udeležilo petnajst uveljavljenih avtorjev iz desetih držav - Avstrije, Slovaške, Bosne in Hercegovine, Črne Gore, Hrvaške, Rusije, Madžarske, Kostarike, Italije in Slovenije. V vlogi prirediteljev sta bila znova Kosovelov dom Sežana in Turistično društvo Škocjan, delavnico, ki se je zaključila v nedeljo, pa je denarno podprlo ministrstvo za kulturo.

Po besedah idejnega očeta ustvarjanja Aleksandra Peršolja iz Kosovelovega doma je druženje v Parku Škocjanske jame drugačno od drugih podobnih delavnic. »Tu ne gledamo drug drugemu pod prste, kdo bo naredil več in ne prirejamo družabnih srečanj. Ravno tako tudi nikoli ne rečemo, kaj je treba narediti, ampak prepustimo vsakemu, da si izbere svoj notranji in zunanji kotiček. Nastala dela me prepričujejo, da smo izbrali pravo pot.«

Podobno kot prvič je tudi letošnje ustvarjanje trajalo štirinajst dni, zato je pet slikarjev svoje delo opravilo že v prvem tednu. Prejšnji teden

ALEKSANDER PERŠOLJA

pa so ponudniki nočitev v Parku gostili preostalih deset ustvarjalcev. Nekaj smo jih zmotili med dopoldanskim delom. Kostaričan Luca Calvo, ki sicer živi v Italiji, je povedal, da se je odločil naslikati nekaj iz prostora - zato je izbral jame. »Zgoraj sta modro nebo in zelena narava, spodaj pa najpomembnejši del - jame. Teh pa nisem naslikal v temni barvi, ampak sem se odločil za svetlo. Namreč, nekateri fotografski posnetki, ki sem jih videl, so me prepričali, da gre za čudovit svet.« Nikolaj Mašukov iz Rusije je prikimal, da mu je zelo lepo in da mu narava kot mistiku poraja v glavi bujne fantazije. Luka Lagat je povedal: »Prihajam iz kraškega predela Črne gore, ki je zelo podoben te-

mu - tudi tam leži veliko jam in podzemnih tokov - zato lahko ustvarjam kot doma. V svojih delih veliko upodabljam Sizifov kamen, vezan na mit o znamenitem grškem polbog Sizi-fu,

Zato sem ga uporabil tudi tokrat. Sam namreč verjamem, da je naš planet pravzaprav en ogromen Sizifov kamen, ki ga skozi kozmična prostiranja potiskajo nevidne božje sile. Živa bitja se rojevajo, razvijajo in umirajo. Gre preprosto za trajen proces, ki ga skušam upodobiti na platinu.« Madžar Laszlo Nemesz se je navdušil nad pokrajino. »V Parku sem bil že pred leti in že takrat mi je bilo zelo všeč, čeprav me je narava malce prestrašila. Tokrat pa sem spoznal še, kako v teh krajih živijo ljudje in strah je izginil. Prepričan sem, da se bom še vrnil.«

Likovno delavnico so v Parku Škocjanske jame kot rečeno zaključili v nedeljo, nastala dela pa naj bi domači javnosti prvič predstavili v novembru, potem pa naj bi slike romale še na Slovaško, v Avstrijo, Italijo, Bosno in Hercegovino ter na Hrvaško in Madžarsko.

Irena Cunja

Tomo Križnar dobro pozna razmere v Darfurju in je prepričan, da vojaki ne bodo prinesli potrebnega miru

sil, ki motijo mir v Sudanu že vse od pridobitve neodvisnosti leta 1956," je dejal.

Zato je Križnar prepričan, da je nujno potrebno upoštevati stanje, ki vlada v državi, eni najbolj izoliranih glede informacij, znanja in človekovih pravic. "Banditi", o katerih so pisali Britanci, in "razbojniki", o katerih je govorila sudanska vlada, so sedaj organizirani v več uporniških vojsk, ki imajo jasno mitologijo, ta pa vsebuje neskončno sovraštvo do vsega tujega oziroma do nas vseh, je še pojasnil.

Po mnenju Križnarja ne gre pozabiti, da je ogromno mladih intelektualcev v Sudanu naklonjenih vodji teroristične mreži Al Kaida Osama bin Ladnu in da vsi tisti, ki kljub svoji inteligenci nimajo perspektive in bi si zaslužili več, sedaj bežijo čez Saharo in veslajo čez Sredozemsko morje na južne obale EU. "Če ne bo miru v Dar-

med Kitajsko in ZDA, temveč tudi EU.

"Tam se bodo še naprej prerivali veliki interesi, predvsem med ZDA in Kitajsko, za nadzor afriških bogastev," je prepričan Križnar. Darfur je po njegovih besedah neke vrste sinonim za to, kar čaka nas vse, saj se bomo v časih, ki prihajajo, po njegovih besedah vsi morali postaviti na eno od strani v bitki za naravne vire, za vedno bolj pomembno vodo. Zato Križnar meni, da bi morali sočasno z vojnimi začetki tudi z ozaveščanjem prebivalcev vsega planeta.

V Darfurju pa bi morali domačinom (vsaj lokalnim vaškim poglavarjem) razdeliti mobilne telefone in računalnike, s katerimi bi prišli do več podatkov in bi tamkajšnjim ljudem omogočili, da bi se med seboj lahko obveščali o tujih vojskah, ki se gibljejo po terenu, je menil Križnar.

Kaja Kraljevič/STA

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Sporočilo hrvaškega zunanjega ministrstva

Delovni posveti za usklajevanje stališč o odprtih vprašanjih med državama

Zagreb vztraja pri svojih stališčih glede LB in ERC in zanika, da bi šlo za uradna pogajanja

ZAGREB, LJUBLJANA - Hrvaško zunanje ministrstvo je v sporočilu za javnost včeraj zatrdilo, da potekajo med Slovenijo in Hrvaško s ciljem uskladitve stališč o odprtih vprašanjih delovni posveti in ne uradna pogajanja. Sporočilo je tudi, da je Zagreb v odgovoru Sloveniji glede vprašanja dolga nekdanje Ljubljanske banke in zaščitne ekološko-ribolovne cone (ERC) v Jadranu ponovil svoja znana stališča. V kabinetu slovenskega premiera so za STA povedali, da se na včerajšnje navedbe Zagreba ne bodo odzivali.

Kot so poudarili v kabinetu predsednika vlade Janeza Janše, o podrobnostih vsebine slovenskega predloga za rešitev odprtih vprašanj med državama ne morejo govoriti, saj je dokument še vedno tajen. Poudarili so še, da je premier glede reševanja slovensko-hrvaških vprašanj že sklical sestanek z vsemi parlamentarnimi strankami, ki bo 17. avgusta.

Hrvaško zunanje ministrstvo je v sporočilu na spletni strani zapisalo, da med Slovenijo in Hrvaško glede reševanja odprtih vprašanj "ne potekajo nikakršna uradna po-

gajanja, temveč gre za delovne posvete na različnih ravneh v poskusu uskladitve stališč". V okviru teh posvetov je slovenska stran predstavila svoja stališča glede vrnitve dolga hrvaškim varčevalcem nekdanje Ljubljanske banke, Hrvaška pa ji je povedala "svoje znano stališče o potrebi po spoštovanju zasebno-pravnega odnosa z varčevalci in da mora LB vrniti dolg hrvaškim varčevalcem". Ob tem ministrstvo dodaja, da je "tudi v primeru LB hrvaška stran izpostavila potrebo po spoštovanju vladavine prava".

"V odgovoru na slovenske poglede glede vprašanj, povezanih s hrvaško odločitvijo o razglasitvi zaščitne ekološko-ribolovne cone in drugih vprašanj, povezanih z ribolovom, pa je Hrvaška na posvetih podala svoje znano stališče, da uveljavitev cone ne pomeni prejudiciranja meje na morju". Glede ribolova pa je Zagreb odgovoril, da "razmišlja o možnosti, da bi se obrnil na Evropsko komisijo zaradi seznanitve s podobnimi primeri v odnosih med drugimi članicami Evropske unije". Glede neresenih vprašanj, ki zadevajo Nuklearno elektrarno Krško, skušajo po navedbah Zagreba na omenjenih posvetih "doseči zadovoljivo izhodišče za probleme finančne narave, odlagališča odpadkov in drugih vprašanj".

Ob tem so še spomnili, da je hrvaška vlada oktobra 2005 Sloveniji poslala uradni predlog, da se državi glede meje med državama obrneta na ustrezno mednarodno pravosodno telo. V okviru "omenjene izmenjave izhodišč" je, kot navaja hrvaško ministrstvo, Slovenija predlagala Sodišče Ovse za poravnavo in arbitražo, "medtem ko hrvaška vlada meni, da bi se bilo bolj ustrezno obrniti na Mednarodno sodišče za pomorsko pravo v Hamburgu". Dodali so, da "sedaj potekajo usklajevanja o tem vprašanju".

Izpostavili so še, da je hrvaška vlada omenjene odgovore slovenski strani uskladila s predsednikom Štipecom Mešičem. Če bodo pogovori s slovensko stranjo "dobili konkretnije obrise", pa bo vlada v skladu z dosedanjimi praksami, še preden bo prišlo do morebitnega končnega dogovora, opravila posvete tudi s parlamentarnimi strankami, je še zapisalo hrvaško zunanje ministrstvo.

Vladni Hrvaška kmečka stranka (-HSS) in Hrvaška socialno-liberalna stranka (HSL) pa sta v torek vladi v Zagrebu očitali, da se s slovensko stranjo o odprtih vprašanjih pogovarja že več mesecev, ne da bi s tem seznanila hrvaške parlamentarne stranke in javnost.

Podrobnejša vsebina slovenskega predloga za rešitev odprtih vprašanj, ki ga

Med neresena vprašanja, ki bremenijo odnose med Slovenijo in Hrvaško, sodi tudi Nuklearna elektrarna Krško

je Slovenija julija posredovala Zagrebu, ta pa je nanj odgovoril minuli četrtek, v javnosti ni znana. Do zdaj je bilo znano le, da se predlog nanaša na navedena odprta vprašanja in da je Slovenija glede meje predlagala omenjeno sodišče Ovse, Zagreb pa sodišče v Hamburgu.

Glede dolga varčevalcem nekdanje podružnice LB v Zagrebu je Slovenija doslej vztrajala, da gre za vprašanje, ki ga je treba reševati v okviru nasledstva nekdanje Jugoslavije.

Hrvaška se je kljub nasprotovanju Italije in Slovenije - slednja je ERC nasprotovala prav zaradi možnosti prejudiciranja meje na morju, 3. oktobra 2003 odločila na Jadranu razglasiti ERC. Natanko čez leto dni je nato 3. oktobra 2004 cono tudi začela izvajati, vendar ne za članice EU. V pogajanjih pri približevanju EU se je namreč zavezala, da za članice EU ne bo veljala, dokler Slovenija, Italija in Hrvaška ne bodo sklenile skupnega dogovora v zvezi s tem vprašanjem. Decembra lani pa je Zagreb odločil, da bo ERC za članice EU, torej tudi Slovenijo, začel veljati najpozneje s 1. januarjem 2008.

Pri ERC je za Slovenijo sporen predvsem potek meje cone, ki naj bi bil sicer do dogovora med državama o meji samo začasen, saj poteka po sredini Piranskega zaliva. Ljubljana vztraja pri celovitosti Piranskega zaliva in pri pravici do teritorialnega izhoda na odprto morje, ki ga je imela že v nekdanji SFRJ. (STA)

PODZEMNI ČEZMEJNI ELEKTROVOD

Sonego: Avstrijci zavrnila oba načrta

TRST - Kot vse kaže, ne bo nič s podzemnim elektrovodom med Somplagom v Furlaniji Julijski krajini in Wüermlochom na avstrijskem Koroškem. Načrt za elektrovod sta skupaj pripravila Burgo Group in Alpe Adria Energy, toda kot je včeraj sporočil deželni odbornik za energetiko Lodovico Sonego, je avstrijska stran projekt zavrnila.

Sonego je še povedal, da se je deželni odbor že na seji 27. julija seznanil z odklonilnim stališčem avstrijskega upravljalca električnega omrežja, ki je zavrnil oba načrta za podzemna čezmejna elektrovoda. V zvezi s tem sta bili postavljeni tudi dve svetniški vprašanji, ki sta ju postavila predstavnik deželne večine Antonio Martini in predstavnik Forza Italia Isidoro Gottardo. V sporočilu, ki ga je posredoval Sonego, je zapisano, da je avstrijski upravljavalec omrežja tudi uradno sporočil, da ne bo izdal soglasja za postavitev podzemelske električne povezave visoke zmogljivosti med FJK in Avstrijo, ker po mne-

LODOVICO SONEGO

nju Avstrijcev ta tehnologija ne zagotavlja zadostne varnosti.

Po mnenju Sonega je to stališče nerazumljivo, saj naj bi šlo za elektrovod, ki bi skoraj v celoti potekal pod zemljo. »Ostaja torej samo še tradicionalni elektrovod nad zemljo in če bodo nastali problemi, bodo predlagatelji načrta probleme reševali s prebivalstvom. Vsekakor pa je FJK še naprej pripravljena podpreti gradnjo elektrovoda, ki bi koristil vsem,« je še poudaril Sonego.

DEŽELA FJK - Stališči tržaškega tajnika CGIL in Franzila (SKP)

Polemikam o deželnem zakonu za Furlane in furlanski jezik ni videti konca

TRST - Polemikam o predlogu deželnega zakona za zaščito in ovrednotenje furlanskega jezika ni videti konca. Zanimivo, da razhajanja beležimo predvsem na levi, kjer se o tem vprašanju pojavlja veliko tudi nasprotnih si stališč.

V včerajšnjem Piccolu se je oglašil tržaški tajnik zveze CGIL Franco Belci, ki se, kot mnogi Tržačani, zelo boji, da bi furlanščina postala obvezna v javnih šolah. Skrbi ga tudi, da ne bi deželni zakonodajalec vplival na avtonomijo šolstva in svobodo poučevanja, ki je zapisana v italijanski ustavi.

Belci (članek je napisal v osebnem imenu) sicer pravi, da se je CGIL vedno prizadeval za zaščito in ovrednotenje jezikov narodnih manjšin. Tako zastavljeni deželni zakon za Furlane pa bi po njegovem mnenju lahko ustvaril ločevanja in zapiranja. Podobna stališča, čeprav v dosti ostrejših tonih in obliki, je pred nekaj dnevi izrazil goriški poslanec Levih demokratov Alessandro Maran.

FRANCO BELCI

KROMA

Da zakon ne bo vsilil nikomur ničesar pa je prepričan Kristian Franzil, deželni svetnik Stranke komunistične prenovne in predsednik deželne komisije za kulturo in jezikovne manjšine. Franzil v včerajšnjem Messaggeru Venetu pravi, da bi se morala levica resno zamisliti o svoji dosedanj politiki na področju uveljavljanja narodnih in jezikovnih identitet. Nekateri očitno pri tem zamujajo, kot tisti, ki vedno in povsod izpostavljajo pomen in prednost angleščine. Uveljavitev večjezičnosti po Franzilovem

KRISTIAN FRANZIL

KROMA

mnenju ne izključuje skrbi za znanje angleškega jezika.

Zastopniku Komunistične prenovne se zdi neumestno, da nekateri (med njimi tudi poslanec Maran) že sedaj strašijo z ukinitvenim ljudskim referendumom proti zakonu za Furlane. Grožnje z ljudskim glasovanjem ga sicer ne strašijo, želel pa bi, da bi se o tem vprašanju sprožila razprava, ko bo znana dokončna vsebina zakona.

Da je okrog tega zakonskega predloga še preveč nedorečenosti in

dezinformacije je prepričan predsednik deželnega odbora Riccardo Illy. Na nedavnem srečanju furlanskih izseljencev na Tablji je Illy dejal, da se bo Dežela naslonila na državni zakon 482 o zaščiti jezikovnih manjšin. Po uk furlanščine bo sad svobodne izbire učenca oziroma njegove družine, podobno kot na osnovi državnih določil velja za verouk, je dejal Illy.

Tako imenovano veikularno poučevanje v furlanščini (vsi predmeti) pa bo po Illyjevem mnenju mogoče le, če se bodo za to izbiro opredelili vsi učenci v enem razredu. V nasprotnem primeru pa to ne bo mogoče, vsa zadeva pa bo itak stvar notranje šolske organiziranosti.

Illy dodaja, da bo poučevanje furlanščine mogoče le v občinah, ki sodijo v seznam zakona 482. Občine lahko kadarkoli izstopijo iz tega seznama, na katerem ni nobena občina iz tržaške pokrajine, kjer zaščita furlanščine, kot vemo, povzroča toliko nepotrebnih in neupravičenih strahov.

LIBERO

Denar za Slovence, ki jih ni...

MILAN - Italijanska vlada bo v kratkem namenila 11 milijonov evrov Slovencem v videmski pokrajini, ki jih pravzaprav ni. To je naslov članka, v katerem sodelavka dnevnika Libero »komentira« nedavno odobritev seznama občin zaščitnega zakona za slovensko manjšino in njegove vplive na videmsko pokrajino.

V članku torej beremo, da Slovencev v Benečiji ni in, če so, predstavljajo le peščico ljudi, ki ima za sabo močno politično obarvano in glasno predstavništvo. Vrh vsega pa te malostevilne Slovence še razvaja levosredinska deželna vlada predsednika Riccarda Illyja.

Libero je prepričan, da seznam občin uvaja dvojezičnost in prinaša velike vsote denarja (11 milijonov evrov) tudi občinam videmske pokrajine, kjer ne govorijo slovensko, enostavno, ker tam ni Slovencev. Milanskemu časopisu sta priskočila na pomoč dva »izvedenca« in sicer poslanec Nacionalnega zavezništva Roberto Menia in Sergio Matteligi, ki se predstavlja kot glasnik krožka Slavia Friulana iz Špetra Slovenov. Menia pravi, da se je Prodijska vlada odločila za bilin-gvizem, Matteligi pa krivi za vse zmedo, ki naj bi umetno nastala med Slovenijo in »Slavio friulano«.

V naših krajih, dodaja Matteligi, 1400 let res živi slovanska in ne slovanska jezikovna skupnost, »ker je dežela Slovenija nastala šele leta 1809«. Po njegovem prihaja do mešanja med obema pojmomoma, torej med slovenskim in slovanskim izvorom narečja. Tako Matteligi, kot Menia, upata, da predsednik republike Giorgio Napolitano ne bo podpisal odloka o seznamu občin zakona za Slovence. Če se bo to zgodilo, so po Matteligovem mnenju mnoga združenja že pripravljena na pritožbo na Deželno upravno sodišče.

To je torej članek v Liberu, ki ne bi bil vreden omembe, če ne bi »obravnaval« vprašanja, ki neposredno zanimajo našo narodno skupnost.

SENOŽEČE - V organizaciji KUD Pepca Čehovin Tatjana

Pastirske igre privabile nad tisoč obiskovalcev

Letos so bile na sporedu že devetič - Vrsta prireditev in zabavnih tekmovanj

Na pastirskih igrah so pripravili tudi vrsto zabavnih tekmovanj

O. KNEZ

DUTOVLJE - V soboto in nedeljo že 37. praznik terana in pršuta

DUTOVLJE - Dutovlje, gručasta kraška vas v v središču vinorodne pokrajine, so središče kraškega vinorodnega okoliša, znane predvsem po kraškem teranu in pršutu, ki sta ponesla slavo Krasa v svet. Veliko zaslug pri tem ima letos že 37. tradicionalna prireditev, poimenovana Praznik terana in pršuta, ki se odvija od leta 1970 dalje in prispeva k razmahu turizma na Krasu. Dvodnevno prireditev z bogatim kulturnim in zabavnim programom, ki bo na sporedu v soboto in nedeljo, bo spremljala podelitev nagrad najboljšim proizvajalcem terana. Prazniku pa daje še poseben pečat povorka okrašenih kraških voz, ki privablja številne obiskovalce iz cele Slovenije in zamejstva. Na njej bodo predstavili tudi letošnjo kraljico terana.

Letos bo povorka 15-ih voz, med katerimi bo že tretje leto zapored tudi voz iz sosednjega Zgonika, krenila v nedeljo ob 16. uri izpred bencinske črpalke do prireditvenega prostora, borovega gozdička pri osnovni šoli. V povorki bodo tudi kočija iz Lipice s kraljico terana, površne mažoretke in godba na pihala iz Sežane. Najlepše okrašeni kmečki vozovi, ki predstavljajo življenje Kraševcev nekoč, bodo prejeli denarne in simbolične nagrade.

Zanimive so tudi razstave, ki so jih poimenovali Kraški mozaiki. V prostorih osnovne šole bodo od 14. ure dalje v nedeljo na ogled razstave kraške kuhinje Društva kmetič sežanske regije, slike in ročni izdelki Socialno vzgojnega zavoda Dutovlje, slike Branke Sulčić in Sonje Petrovič, kamnoseki izdelki iz Franka Orla in Severina Beleta, izdelki iz suhega cvetja Irene Trop, fotografije iz turističnih vodnikov ponudbe Krasa avtorjev Sama Oniča in Boruta Pahorja ter koši za listje in košare Emila Žvaba. Z etiketami za vino se bo predstavila sežanska zadruga Vinakras. Ročna dela bodo predstavile članice Zveze slovenskih kulturnih organizacij Trst, medtem ko bo KD Dom iz Briškov sodelovalo z razstavo narave, domačih živali in arhitekture Krasa.

Ljubitelji vinske kapljice pa se najbolj veselijo izbora najboljšega terana, saj bodo najboljšim desetim podelili priznanja na nedeljski prireditvi. Ocenjevanje, na katerega je prispelo skoraj sto vzorcev kraških teranov, je potekalo že v začetku junija v Štanjelu pod vodstvom dr. Mirana Vodopivca in Tamare Rusjan. Predstavitve in degustacija novih vin bo v soboto in nedeljo ob 18. uri v prostorih OŠ, za kar bodo poskrbeli člani Konzorcija kraških pridelovalcev terana, v nedeljo pa še

skupina mladih kraških kuharjev Carsus.

Sobotno praznovanje se bo pričelo z rekreativno-kolesarsko prireditvijo S kolesom na Praznik terana in pršuta ob 8. uri, ki ponuja kolesarjem novo 23 km dolgo traso. V nedeljo ob 8. uri pa se pričel bo novostjo, in sicer s pohodom H nogam na teran in pršut. Godbe na pihala iz Murske Sobote, Zagorja in italijanskega Euritmia se bodo predstavile ob 15. uri v Dutovljah, Tomaju in Krajni vasi, ob 18. uri pa bodo zaigrale na prvem kraškem festivalu pihalnih orkestrrov. V soboto zvečer bodo za zabavo poskrbeli ansambli 3 prašički, Donald Trumpet, Zaljubljena generacija in Kingstoni, v nedeljo pa Venera, Allegro in Natalija Verboten.

Pestrejše podobo prazniku daje tudi ponudba dvajsetih kmetij, ki ima ob kraški vinski cesti odprta svoja vrata že cel teden pred praznikom. Kulturni in zabavni program poteka na igrišču ob osnovni šoli, obiskovalci pa se zbirajo v senci starih kraških borovcev, ob teranu in pršutu ter drugih kraških specialitetah.

(O. K.)

SENOŽEČE - Letošnje že 9. tradicionalne Pastirske igre, ki poudarjajo kulturno zgodovinski pomen kraja v občini Divača, so prvi vikend v avgustu v prijeten hlad razkošnega vrta restavracije Adria v Senožeče privabile preko tisoč obiskovalcev s pestrnim programom v organizaciji domačega KUD Pepca Čehovin Tatjana in Krajevne skupnosti. Zamisel za izvedbo Pastirskih iger se je porodila že leta 1995, da bi popestrili dogajanje v kraju ob preusmeritvi prometa na avtocesto. »Vodilna misel prireditve je bilo srečanje rejcev drobnice, združena z namenom obujanja spomina na nekdanje pristno kmečko življenje na vasi in na vse, kar je bilo povezanega z njim (paša, pastirske igre, stara kmečka obrt, družinsko življenje na kmečkih domačijah) in nenazadnje tudi zabava. S prireditvijo smo hoteli poudariti kulturno-zgodovinski pomen kraja, ki je bil že dolga stoletja vozlišče zanimivih zgodovinskih dogajanj,« pravita organizatorja Mojca Škapin in Valter Cerkvenik.

O sredozemskem zdravem načinu prehranjanja je spregovorila Tatjana Butul s kmetije v Manžanu. Zaradi slabega vremena je odpadel rock koncert za mlade, premalo vode pa je bil razlog za odpoved tekmovanja v športnem ribolovu. Je pa bilo sobotno dogajanje zato zelo živahno. Pripravili so številne zanimive razstave. Tako se vsako leto z bogato etnografsko zbirko starega kmečke-

ga orodja in drugih predmetov predstavljala domačin Zdravko Čuk. Domačinka Erna Kopše se je predstavila s slikami in umetniškimi voščilnicami. Z vso skrbnostjo je že drugo leto zaradi velikega zanimanja domačin Jože Pegan postavil fotografsko razstavo Senožeče in Snužejci. Ljubitelji domačega peciva so prišli na svoj račun z ogledom razstave, ki jo je pripravil aktiv žena. Tovarna Cimos je pripravila dan odprtih vrat in ponudila možnost ogleda modernega proizvodnega centra avtomobilske industrije. Ob številnih stojnicah je obiskovalce najbolj pritegnila stojnica organizatorja, ko so domače gospodinje peklo fritalje in zato porabile 400 jajc. Mladi pa so se najbolj zadržali v pastirskem kotičku Društva rejcev drobnice Krasa in Istre.

Tradicionalno tekmovanje v pripravi pastirskega golaža je tokrat zanemjalo tekmovanje v pripravi pastirske jote, kjer se je pomerilo 6 tekmovalcev. Stroga komisija pod vodstvom dr. Stanislava Renčlja je ocenjevala izgled, sestavo, gostoto, vonj in okus jote. Vsi tekmovalci so skuhalo dobro joto, ki se na Krasu pripravlja že dolgo časa. Najboljše je skuhal Mirko Može iz Senožeč, drugouvrščen je bil Damijan Goran pred Majdo Tominc (oba iz Dolenje vasi). Tradicionalno srečanje harmonikašev Primorske je tokrat vodil Igor Malalan. Nastopilo je 20 godcev na diatonično harmoniko, med njimi tudi absolutni svetovni in evropski mladinski prvak Niko Poles in Matic Štavar. Obiskovalci so največ glasov že drugo leto namenili Anžetu Počkarju, drugi je bil Tomaž Boškin, tretji pa Matic Štavar. Ob godcih se je predstavila tudi domača plesna skupina Srebna.

Višek prireditve pa so bile zabavne in zanimive pastirske igre, ki jih je tudi letos vodil priznani primorski humorist Andrej Jelačin - Toni Karjola. Šest ekip je na prireditveni prostor prikorakalo ob Kekčevi pesmi. Obiskovalce in tekmovalce je pozdravil divaški župan Matija Potokar, z Gregorčičevo himno Veseli pastir pa solista operne šole Rajka Koritnika, Rok in Mark Koritnik. Ekipe so se pomerile v tradicionalni igri v vožnji s karo, plezanju na mlaj, izdelavi lonce in cuprnice ter v skupinski igri robutanje japk. Zmagala je ekipa Kekci iz Postojne pred domačo ekipo Snužejci in ekipa Oljka 1 (gasilskega društva Nova vas nad Dragonjo). Organizatorji obljubljajo, da bodo jubilejne 10. Pastirske igre prihodnje leto še bolj bogate in pestre.

Olga Knez

Jutri v Kopru odprtje razstave Krisatine Zei

KOPER - Jutri ob 21. uri bodo v E-kavarni @Pina na Kidričevi 43 v Kopru otvorili razstavo priznane avstralske umetnice Kristine Zei. Cenjena je v svoji domovini in drugje kot gostja številnih razstav, med drugim tudi na Kitajskem. V Kopru se predstavlja z različnimi slikami, ki jih odlikuje enkratna interpretacija avstralske pokrajine, njenih barv in oblik. Iz njenih del seva magičnost in spokojnost, ki se kažeta predvsem skozi globino in bogastvo barv, tekstur in oblik, kar oblikuje enkratnost pokrajine. Upodablja predvsem s pomočjo notranjih vzgibov, ki jih pridobi na potovanjih po domovini in drugje. Znana je tudi po številnih stvaritvah, freskah na javnih stavbah in v zasebnih domovih, namenjenih otrokom, ter poslikavah tekstila. Je umetnica, ki s svojimi deli vzbuja človeku čustva, so zapisali organizatorji ob predstavitvi razstave.

Nesreča na kranjskogorskem poletnem sankališču

KRANJSKA GORA - Na poletnem sankališču v Kranjski Gori, ki poteka po pobočjih zimskega smučišča, se je v torek nekaj po 12. uri zgodila nesreča, v kateri se je hudo poškodoval 46-letni tuji državljani. Pri spustu je kljub pripetemu varnostnemu pasu padel s sani in se nato še približno 20 metrov kotatil po pobočju navzdol. Zaradi hudih poškodb, ki jih utrpel pri padcu, so ga reševalci s helikopterjem odpeljali v ljubljanski Klinični center, kjer je ostal na zdravljenju, so sporočili iz Policijske uprave Kranj. Gorenjski kriminalisti so ugotovili, da se je 46-letnik okrog 12. ure usedel v sani za spuščanje po urejeni progi letnega sankališča Vitranc expres, ki ima svoje zaletišče na zgornji postaji sežežnice Vitranc I. Delavec na sankališču ga je pripel z varnostnim pasom in ga seznanil z osnovnimi navodili, načinom manevriranja ter varnostnimi ukrepi.

Tujec se je nato spustil po omenjeni progi, ki ima 20,5-odstotni povprečni naklon. Po približno 105 metrih vožnje pa je v desnem ovinku pri hitrosti okoli 40 kilometrov na uro padel iz sani. Hudo poškodovanemu so prvo pomoč nudili reševalci službe nujne medicinske pomoči Jesenice. Zaradi težko dostopnega terena pa so na pomoč priskočili tudi reševalci Gorske reševalne službe Kranjska Gora.

Tehnični vodja poletnega sankališča RTC Žičnic Kranjska Gora Roman Slivnik je za STA pojasnil, da vzrok nesreče še ni znan, verjetno pa je šlo za človeški faktor. Takoj po nesreči so namreč preverili tehnično brezhibnost sankališča in ugotovili, da tako na saneh kot na progi ni bilo nobene okvare. (STA)

STATISTIKA - Lani število sklenjenih zakonskih zvez znova preseгло šest tisoč

Število porok se povečuje

Vsako leto višja povprečna starost ženina in neveste - Lani oba starejša od 30 let - Po desetih letih rasti upad razvez

LJUBLJANA - V letu 2006 je število sklenjenih zakonskih zvez znova preseгло 6000, in sicer 6368, so sporočili iz Statističnega urada Republike Slovenije. Sklenjenih zakonskih zvez je bilo za 9,4 odstotka več kot leta 2005, ko jih je bilo v Sloveniji prvič sklenjenih manj kot 6000. 89,3 odstotka ženinov in 91,1 odstotka nevest se je poročilo prvič.

Povprečna starost ženina in neveste ob sklenitvi zakonske zveze je vsako leto višja in že od srede devetdesetih let presega 30 let. V letu 2006 je bila povprečna starost ženina 32,8 leta, povprečna starost neveste pa je prvič dosegla 30 let (30,0). Prav tako se zvišuje tudi povprečna starost ženina in neveste, ki sklepata prvo zakonsko zvezo. Leta 2006 je bil ženin, ki je prvič sklenil zakonsko zvezo, star povprečno 30,6 leta, nevesta pa 28,1 leta. Pred tremi desetletji sta bila oba precej mlajša. Povprečna starost ženina je bila leta 1976 25,7 let, neveste pa 22,7.

V primerjavi z drugimi državami Evropske unije je povprečna starost ženina in neveste, ki sklepata prvo zakonsko zvezo, v Sloveniji sorazmerno nizka. Leta 2005, ko je bila povprečna starost ženina v Sloveniji 30,6 leta in neveste 28,2 leta, je bil po podatkih Eurostata ženin ob sklenitvi prve poroke na Švedskem star povprečno 34,1 leta, nevesta pa 31,5 leta. Mladoporočenci, ki so sklepali prvo zakonsko zvezo, so bili leta 2005 naj-

mlajši na Poljskem: ženin 27,5 leta, nevesta 25,4 leta.

Po desetih letih vztrajnega zviševanja števila razvez zakonskih zvez se je leta 2006 njihovo število končno le znižalo, in sicer jih je bilo 2334 ali nekaj več kot za 13,0 odstotkov manj kot leta 2005. Čeprav je število razvez zakonskih zvez v Sloveniji visoko, pa je v primerjavi z drugimi državami Evropske unije eno najnižjih. Po podatkih Eurostata za leto 2005 spada Slovenija med države EU z najnižjim koeficientom razvezanosti. Koeficient razvezanosti na 1000 prebivalcev se je leta 2005 v državah Evropske unije gibal med 0,8 in 3,3. Nižji kot v Sloveniji (leta 2005 je bil 1,3) je bil namreč v tem letu le v Italiji, na Irskem (0,8) ter Grčiji (1,2). Najvišji je bil v Litvi 3,3, sledili sta ji Češka (3,1) in Estonija (3,0).

S podaljševanjem trajanja zakonske zveze se iz leta v leto zmanjšuje število razvez zakonskih zvez z vzdrževanimi otroki. Sredi sedemdesetih let je bilo med razvezami zakonskih zvez približno tretjino takih, v katerih ni bilo vzdrževanih otrok. Leta 2006 je delež razvez takih zakonskih zvez dosegel že 44,3 odstotka. V zakonskih zvezah, ki so bile razvezane leta 2006, je živelo 1982 otrok. Po razvezi so bile štiri petine otrok dodeljene materam, 7,7 odstotka otrok je bilo dodeljenih očetom, 10,6 odstotka pa obema staršema, še dodajajo na statističnem uradu. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

KRAS - Predsednik konzorcija Mirko Sarđoć

Kraški vodovod: obračun in prehod v delniško družbo

Obračun 2006 z rdečimi številkami zaradi... preobilnega deževja - Oktobra sprememba

Kraški vodovod stopa novemu obdobju naproti. V prihodnjih mesecih ga bo zaznamoval prehod iz sedanjega konzorcija v delniško družbo, predpogoj za nadaljnje upravljanje vodnih virov na kraškem ozemlju.

Popotnica (beri: obračun lanskega leta) ni sicer najboljša, a skope rdeče številke ne morejo povedati vsega, kar je konzorcij, pri katerem so soudeležene tri kraške občine - zgoniška, repentabsrska

MIRKO SARĐOĆ

in devinsko-nabrežinska - postoril v preteklem poslovnem letu.

Predsednik konzorcija, zgoniški župan Mirko Sarđoć, se v pogovoru rdečim številkam ni hotel izogniti. Izguba je sicer majhna: 772 evrov. Ob upoštevanju davkov (10.550 evrov) pa znaša skupni primanjkljaj 11.322 evrov.

Negativni saldo ne gre pripisati slabemu upravljanju. Analiza porabe vode v lanskem letu kaže, da so mu botrovali izključno vremenske razmere. Preprosto: avgusta lani je mnogo deževalo, dežek je s svojimi kapljicami zalival vrtove in poraba vode iz vodovoda je posledično padla. Zaradi 28 deževnih dni so avgusta porabili na Krasu kar 75 tisoč kubičnih metrov manj kot isti mesec leto prej. Avgustovska poraba vode - dotlej vsako leto mesečno najbolj izdatna - ni bila zato nič večja od januarske, ki sodi med najnižje v letu.

Obstaja pa še drug, že »tradicionalen« vzrok za izgubo: puščanje vodovodnih cevi. Večina cevi je zastarelih, nekatere so bile postavljene daljnega 1948. leta. Mnoge so težko dostopne, mnogo se jih nahaja na zasebnih zemljiščih. Po izračunih tehnikov naj bi lani izteklo v zemljo kakih 70 tisoč kubičnih metrov vode.

Predsednik Sarđoć je izrecno ome-

Kraški vodovod je konec lanskega leta obnovil vodovodno omrežje v Medji vasi

KROMA

nil dva hujša primera odtekanja vode. Prvega na Kohišču med Štivanom in Vižovljami, drugega na cesti Opčine-Repen. Vzrok puščanja cevi na Kohišču naj bi bila bližnja železnica: tresljaji, ki jih povzročajo prehodi vlakov, naj bi v letih tako prizadeli stare cevi, da so se razpočile.

Kot da bi težav ne bilo že itak dovolj, se je lanskega julija - prav v času največje porabe - pokvarila črpalka, ki črpa vodo iz štivanskega vodovoda. Popravili so jo v petih dneh. Kraški vodovod je takrat pozval kmete, naj namakajo v večernih urah, kar so tudi storili in tako pripomogli, da so bila vsa gospodinjstva oskrbljena z vodo. Poraba vode pa je bila, seveda, nižja od sicer predvidene.

Sarđoć je podal ob dejanskem še drug, hipotetični obračun lanskega poslovanja. Vodne tarife so od 1. julija 2002 nespremenjene. Če bi jih prilagodili inflaciji, bi bil obračun 2006 pozitiven: plus 17 tisoč evrov.

Predvidevanja za letošnje leto so zelo dobra. Opravljeni so bili številni posegi za znižanje razprševanja vode, ob-

račun prvega polletja je bil pozitiven.

Kraški vodovod je tako zadihal v pričakovanju jesenskih sprememb. Občinski sveti vseh treh občin-partneric so požegnali spremembo konzorcija v delniško družbo. Po počitnicah bo sklicana izredna skupščina, po kateri bo prehod potrjen z notarskim aktom. Vse to bo treba izpolniti do konca oktobra. Ukrep je nujen, sicer bi bile tri kraške občine ob upravljanje vodnih virov.

Nov odbor in nadzorniki bodo imeli šest mesecev časa za ureditev sodnih zadev: izvedenec bo ocenil premoženje, imetje bo spremenjeno v kapital, ki bo v novi delniški družbi porazdeljen med tremi partnerji v dosedanem razmerju: devinsko-nabrežinska občina bo posedovala 451 tisočink delniške družbe, zgoniška občina 312 tisočink, repentabsrska občina pa preostalih 237 tisočink.

Devinsko-nabrežinski občinski svet je ob odobritvi odloka o prehodu Kraškega vodovoda iz konzorcija v delniško družbo izglasoval tudi resolucijo, ki

opozarja na zakonski osnutek ministric za dežele Linde Lanzillotte, po katerem naj bi vodne vire ne predali v upravljanje zasebnikom. Predsednik Sarđoć je včeraj menil, da gre zaenkrat le za predlog, medtem ko že obstajajo zakoni, po katerih ekonomske javne službe lahko upravljajo le delniške družbe. Ministrčin osnutek ga ne pretirano buri: če bo izglasovan zakon, po katerem bodo morale vodo upravljati javne delniške družbe, bo skrb Kraškega vodovoda obdržati delnice v rokah treh občin: dovolj bo črtati iz statuta člen, po katerem bi lahko po petih letih delovanja prodali delnice.

Sarđoć je prepričan, da bo nova struktura Kraškega vodovoda do konca oktobra pripravljena. Takrat bo optimalno ozemeljsko območje odločila, kdo bo upravljal vodne vire na Tržaškem. Presenečen ne bi smelo biti, saj se je skupščina optimalnega ozemeljskega območja pred meseci že obvezala, da bo za kraško območje prišel v poštev Kraški vodovod.

PREDLOG

Kompost za cenejši odvoz odpadkov

Na Krasu in v predmestjih naj podjetje AcegasAps posreduje gospodinjstvom zabojnike za kompostiranje. Tako bi znižali količino vlažnih odpadkov in s tem stroške za sežiganje, kar bi lahko blagodejno vplivalo na znižanje davka na odvažanje odpadkov.

Predlog je občinski svetnik UDC v tržaškem občinskem svetu Roberto Sasco vključil v resolucijo, ki jo je bil vložil v mestni skupščini in o kateri bodo občinski možje razpravljali po poletnem počitniškem premoru.

Zamisel je po svoje preprosta. V zadnjih letih se je količina odpadkov na Tržaškem povečala in zvišali so se tudi stroški za njihov odvoz in sežiganje. Od tod tudi zvišanje davka na odpadke.

Sasco je v resoluciji zapisal, da predstavljajo vlažni odpadki, smeti, posekano grmičevje in požeta trava od 25 do 30 odstotkov vseh odpadkov. Te odpadke pa bi lahko izkoristili za kompostiranje. Od tod predlog, naj tržaška občina poseže pri podjetju AcegasAps, da bi gospodinjstvom na Krasu in v predmestjih posredovalo velike 300-litrse zabojnike za kompostiranje. Strošek bi bill zmeren, saj naj bi vsak zabojnik, velik kot tri standardne kante za odpadke, stal od 40 do 50 evrov. Kompost naj bi uporabili v kmetijstvu. Pomembno pa bi bilo predvsem, da bi se s tem občutno zmanjšala količina odpadkov za sežigalnico (za sežiganje vlažnih odpadkov je potrebno več energije kot za druge odpadke) in s tem stroški za sežiganje.

Posledično bi se znižale tudi dajatve na odpadke. Dosedanji davke Tarsu (izračunavajo ga na kvadratni meter posameznega stanovanja) naj bi zamenjali z novim davkom, ki bi jemal v poštev dejansko količino proizvedenih odpadkov. Tako bi bila obdavčitev za odvoz odpadkov bolj poštena in bi bila v sozvočju s pokrajinskim predlogom o ločenem zbiranju odpadkov.

ENERGETSKI VIRI - Na Tržaškem večja pozornost trajanju bencina po znižani ceni

Cene bencina: »igračkanje« za 2 centa

Ocene Marina Košute in Aleksandra Sedmaka z bencinskega servisa ob nekdanji Trbiški cesti pri Proseku

Visoke cene bencina in drugih naftnih derivatov v Italiji? »V obdobjih velike porabe pač rado pride do špekulacij, ki pa niso izraz upraviteljev bencinskih črpalk, temveč cen delniških družb, ki cene določajo,« odgovarja na vprašanje Marino Košuta, deus-ex-machina novega bencinskega servisa ob nekdanji Trbiški cesti pri Proseku.

Vprašanje visokih cen bencina je tačas aktualno bolj na vsedrjavni kot pa na krajevni, tržaški ravni, opozarja upravitelj črpalke OMV Adria Energy Aleksander Sedmak. Z bencinom po znižani ceni so Tržačani v zadnjih letih mnogo prihranili in ne razmišljajo o cenah bencina kot drugod po državi. »Po Italiji razmišljajo o litru bencina po cenah okrog evra 300 tisočink, tu pri nas pa okrog 800 tisočink evra.«

Razlika je očitna. Mnogo večja od sedanjega »igračkanja« s cenami okrog dveh centov, za kolikor naj bi bil bencin v Italiji povprečno dražji od bencina v nekaterih drugih evropskih državah.

S tovrstnim »igračkanjem« ne bo mogoče urediti italijanskega tržišča bencina, da bi se približalo evropskemu, ocenjuje Marino Košuta. Po njegovem bo bistvena dejanska liberalizacija tržišča. To pa je dolg proces izboljšav in novih prijemov ter predvsem soočenja in »spopadanja« v luči »inter-

pretacije potreb tržišča.«

Košuta seveda ob aktualnem vprašanju visokih cen pridaja svoj poslovni lonček: »Potrošnike je treba informirati, da visoke cene niso izraz bencinskih servisov, temveč opredelitev posameznih naftnih družb. Dejstvo, da se bo minister v petek srečal s predstavniki naftnih družb, ne pa s predstavniki upraviteljev bencinskih črpalk, potrjuje, da so le-ti, bencinski servisi, le zadnji člen v sedanjem aktualnem dogajanju.«

Ob tem pa ne gre pozabiti na trošarino. »Država črpa iz naslova energetskih virov velik dohodek. Višina trošarine je izraz potrebe družbe. Če je družba organizacijsko zastarela, njen državni stroj počasen in neučinkovit, potem je nujno, da so trošarina in druge pristojbine visoke,« razlaga Košuta.

Če je vprašanje visokih cen bencina in drugih naftnih derivatov na Tržaškem zaradi bencina po znižani ceni skoraj zanemarljivo, pa postaja čas nadaljnega trajanja teh tržaških ugodnosti sila aktualen. Upravitelj Aleksander Sedmak pojasnjuje: »O bencinu po znižani ceni - vse tiho. Pač pa se krči kontingent plinskega olja po znižani ceni. V avgustu razpolagamo s precej manjšo količino tega goriva po znižani ceni, kot smo jo imeli na razpolago v juliju.«

JAVNI PREVOZ - Zaradi prekinitve sindikalnih odnosov

Danes stavka v mestnem prevozu

Podjetje Trieste Trasporti zagotovilo minimalno službo

Avtobus podjetja Trieste Trasporti, kakršnih bo danes na tržaških ulicah videti bolj malo

KROMA

Kot smo na kratko že poročali, se danes obetajo problemi v javnem prometu, saj so sindikati v podjetju Trieste Trasporti oklicali 24-urno stavko vozniškega in notranjega osebja. Fit-Cisl, Uiltrasporti, Faisa-Cisal in Ugl Autoferrotranvieri nameravajo tako odgovoriti na prekinitve odnosov z vodstvom transportnega podjetja, do katere je prišlo na nedavnem srečanju med podjetjem in sindikati na sedežu tržaškega združenja industrijcev. Glavni vzrok sindikalnega spora je sicer notranja delovna pogodba, bazni sindikati RdB pa vodstvu prevoznega podjetja očitajo še vrsto drugih krivd, od znižanja plač zaposlenim in kršenja zakonskih in pogodbenih norm do spreminjanja in povečevanja delovnih nalog zaposlenih. Bazna sindikalna predstavništva trdijo, da podjetje noče izboljšati delovnih pogojev svojih zaposlenih, da jim nalaga težke disciplinske sankcije, da jim noče zajamčiti varnosti, da jih neutemeljeno dolži absentizma itn.

Podjetje Trieste Trasporti je tudi ob današnji stavki zamčilo minimalne storitve v časovnih pasovih od 6. do 9. ure in od 13. do 16. ure, vozili pa bodo tudi šolski avtobusi.

Medtem pa se javno prevozna podjetje pripravlja na jesen oziroma na začetek šolskega leta, za katerega so že na voljo novi aranžmaji. Desetmesečna vozovnica za eno avtobusno linijo stane 176,15 evra, za celotno mrežo pa 221,25 evra; za drugega šolarja v družini se cena zniža na 158,55 oziroma 199,15 evra, za tretjega pa na 140,90 oziroma 177 evrov. Šolske avtobusne vozovnice veljajo od 1. septembra do 30. junija naslednjega leta in se lahko šolarji z njimi vozijo tudi ob prazničnih dneh.

Za nakup desetmesečne vozovnice se morajo interesenti zglasti pri okencu v Ul. dei Lavoratori 2 (odprto je od ponedeljka do četrтка od 8.30 do 12.30 in od 13.30 do 15.00, ob petkih pa samo dopoldne) in prinesiti s seboj dve fotografiji (eno če gre za obnovo), avtocertifikacijo ali dokazilo o vpisu v šolo za tekoče šolsko leto in osebni dokument polnoletnega šolarja oziroma starše v primeru mladoletnega otroka.

KRAS - Nocoj na kmetiji pri Pernarčičevih v Vižovljah

Sir, zvezde in glasba

Tridnevna pobuda konzorcija Moisir, astronomskega observatorija in Glasbene šole 55 - Jutri v Praproto, pojutrišnjem v Bazovici

Sir, zvezde in klaviature bodo ovili nocojšnji večer na Pernarčičevi domačiji v Vižovljah v doslej še nepreizkušeno gastronomsko-astro-glasbeno poslastico. Zamisel je zrasla na pašnikih in v hlevih članov konzorcija tržaških proizvajalcev sirov Moisir, v bazovskem astronomskem observatoriju so jo navdušeno pozdravili, pri tržaški Glasbeni šoli 55 je prejela zaslužen aplavz, naletela pa je tudi na (nujno) podporo tržaške pokrajine, tržaške in devinsko-nabrežinske občine.

Ob nočeh padajočih zvezd bodo tako Tržačani in Kraševci lahko obiskali tri živinorejske kmetije (jutri bo na vrsti Zidaričeva v Praproto, pojutrišnjem Vidaličeva v Bazovici), degustirali njihove sire, ob tem pa prisluhnili, kaj jim bodo o zvezdah, ozvezdijh, črnih luknjah in soncih povedali strokovnjaki astronomskega observatorija na svojih »konferencah«. Nocoj bo Matteo Viel govoril o »senci obskurne materije«. Jutri bo Michele Maris (na sliki desno, KROMA) pripovedoval o »nebesnih bliskih«, v soboto pa bo Massimo

Ramella (na sliki levo, KROMA) predstavil Perzejev mit in ga povezal s solzami sv. Lovrenca. Ramella je odgovorni za razširjanje dejavnosti observatorija in za stike z javnostjo ter koordinator skupine znanstvenikov, ki sodelujejo pri tej pobudi.

Vse tri večere bodo glasbeniki Glasbene šole 55 pospremili »astronomski konferenci« z zvoki, ritmi in melodijami svojih stvaritev. Po tolikšnih povestih o zvezdah in vesolju bodo lahko udeleženci tudi sami pokukali v nebo. Astronomski observatorij bo dal na razpolago teleskop, s katerim si bodo gostje ogledali zvezde in galaksije ter seveda skušali pobliže izslediti svetle sledi, ki jih puščajo meteoriti ob prihodu v atmosfero v noči padajočih zvezd.

Pravijo, da je treba ob pogledu na utrinek zvezde-meteorita izreči željo, pa se ti želja nato tudi izpolni.

Predsednik konzorcija Moisir Darío Zidarič bi si gotovo zaželel, da bi se tridnevna pobuda obnesla in prispevala k nadaljnji promociji kraškega ozemlja in njegovih domačih proizvodov.

NABREŽJE - Po spravnem kosilu

Delno premirje med Pristaniško oblastjo in Občino

Vprašanje upravljanja tržaškega nabrežja in storitev, ki jih potrebujejo ladje za križarjenje, pa tudi parkirišč, je bilo včeraj na dnevnem redu delovnega kosila, na katerem so se v neki tržaški restavraciji sestali predsednik Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli s predsednikom in direktorjem družbe Trieste terminal passeggeri Gianfrancom Gerinijem in Liviom Ungarom na eni strani, in predstavnika tržaške občinske uprave, podžupan Paris Lippi in odbornik za gospodarstvo Maurizio Bucci na drugi. Šlo je za poskus, da bi zgladili nasprotja med pristaniščem in občino glede upravljanja nabrežja in parkirišč, saj je prostor v pristojnosti Pristaniške oblasti, občina pa si ga želi upravljati v koncesiji. Potem ko je župan Roberto Dipiazza že pred srečanjem izrazil vso dobro voljo za dosego ustreznega sporazuma, je včeraj po vsem sodeč prišlo do »odmrznjenja« v odnosih med Pristani-

ško oblastjo in Občino Trst.

Če se je Boniciolli po sestanku omejil na »Jedli smo dobro,« je bil Bucci nekoliko bolj zgovoren. Dejal je, da se med inteligentnimi ljudmi vedno najde možnost za dialog, za zdaj pa je pomembno, da se med obema institucijama ohrani dober odnos.

Za vprašanjem upravljanja nabrežja in parkirišč so seveda v prvi vrsti ekonomski interesi, o čemer priča tudi dejstvo, da je Pristaniška oblast lani ustanovila ad hoc družbo Trieste terminal passeggeri. Ta je medtem zaprosila za koncesijo za upravljanje Pomorske postaje, terminala na četrtem pomolu in dela nabrežja, ki sodi v državno last, vključno s parkirišči. Enako prošnjo za koncesijo je vložila tudi občinska uprava, ki že dve leti razvija posle z ladjami za križarjenje, vendar so na Pristaniški oblasti možnost podelitve koncesije označili kot nesprejemljivo, ker nima zakonskih pogojev.

VELIKI ŠMAREN - Združenje Fipe pripravilo zajeten seznam,

Gostinski lokali bodo po zagotovilu stanovskih združenj v glavnem odprti

Starejši bralci se gotovo spominjajo soparnih avgustovskih dni pred dvajsetimi, tridesetimi leti, ko so bile trgovine, lekarne, bari in restavracije brezupno zaprti zaradi dopustov, o tem, da bi v primeru okvare našli hidravlika ali električarja pa niti sanjati ni bilo mogoče. Danes je na srečo bistveno drugače, dopusti niso več osredotočeni le na avgust, ponudniki storitev pa se zavedajo, da svojih strank ne morejo pustiti na cedilu ravno v najbolj vročih dneh.

Stanovska združenja gostincev, obrtnikov in trgovcev tudi letos zagotavljajo, da večina njihovih članov ne bo zapustila mesta in da bodo torej trgovine in lokali odprti tudi za veliki šmaren. V mestu in okolici veliko prebivalcev preživlja proste dneve kar doma, kar je videti tudi po prometu, ki ni bistveno manj gost kot skozi vse leto. Potrebe prebivalcev oziroma trg, ki se stalno spreminja in postaja vse bolj zahteven, pa očitno vplivajo tudi na dopustniške navade ponudnikov storitev, ki ustrezno organizirajo dopuste in delovne izmene svojih uslužbencev.

Tržaško združenje gostincev Fipe, ki deluje v okviru stanovske organizacije Confcommercio, je tudi letos razposlalo sezname javnih lokalov, torej barov, sladole darn, restavracij, picerij in drugih gostinskih lokalov, ki bodo odprti v velikošmarnem tednu. Bežni pregled dolgega seznama pove, da bodo lokali odprti v veliki večini, tako da za tiste, ki bodo praznični teden preživeli doma in na bližnji plaži ali na Krasu, ne bo velikih problemov.

RACOVELLI Proti oborožitvi redarjev

Tržaški župan kot Scelba! Tako je tržaški občinski svetnik Zelenih Alfredo Racovelli obeležil župana Roberta Dipiazza po njegovi odločitvi, da gre mestne redarje oborožiti 24 ur dnevno.

Poskus že spet kaže na razkorak med prebivalstvom in upravitelji. Namesto da bi se občinska uprava lotila reševanja socialnih vprašanj, se je odločila za restriktivne ukrepe, kar bi znalo še poostriti položaj v mestu, je ocenil svetnik Zelenih. Namestitev televizijskih kamer in oborožitev mestnih redarjev bo stala na stotisoče evrov, ta denar pa bi lahko bolje izkoristiti, je menil Racovelli, ki je spomnil tudi na druge restriktivne ukrepe desnosredinske občinske uprave, kot je bila ograditev nekaterih trgov (Oberdan in Sv. Antona) ter odstranitev klopi na Trgu Venezia.

VINOGRADNIŠTVO - Družinska tradicija je pri Zidaričevih postala poklic

Tradicionalna pridelava in nova »mešana« vina

Benjamin Zidarič tudi o nenavadnih podbnebnih pogojih in vplivu na trte

Na jasno ponedeljkovo popoldne smo pri delu obiskali šempoljskega vinogradnika Benjamina Zidariča. Zidarič je odrasčal v rodnem Šempolaju, precej časa pa je preživel v vinorodnih okoliših Italije in Francije, kjer je nabral veliko dragocenih izkušenj na področju vinogradništva. Je član Konzorcija za zaščito vin s poreklom Kras, pred nekaj leti pa je bil tudi njegov predsednik.

Pri Zidaričevih je vinogradniška tradicija že dolga, poklicno pa so se s trtami začeli ukvarjati ob koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja. Pred dvema desetletjema je družina upravljala slabo polovico hektarja vinogradov, danes pa se njena posestva raztezajo na preko deset hektarjih. Vsako leto zasadijo kar lepo število novih trt. Prvo vino so ustekleničili leta 1993, trenutno pa gradijo novo vinsko klet. Zgradili so več nadstropij, prostor, v katerem je uskladiščeno vino, pa se seveda nahaja pod zemljo. Za obzidavo tega dela so uporabili kamen, ki so ga pridobili z izkopavanjem jame za klet. Glavno kletno dvorano pa krasijo tudi stebri iz repenskega kamna, ki jih je obdelal mojster Marko Zidarič iz Praprota. Na ravni strehi kletnega poslopja, od koder se širi prekrasen pogled na severni del Tržaškega zaliva in Furlanijo, bodo opremili manjšo ploščad, ki bo služila kot prostor za pokušno vin.

Benjamin Zidarič poudarja, da je način pridelave vina po njegovi izbiri tradicionalen. Vinogradi so gosto posajeni, zato si obiranja grozdja s stroji sploh ni mogoče zamisljati. Trte gnojijo samo s hlevskim gnojem, vina pa ne prečiščujejo s filtri. Kapljica se v kleti stara dve leti, zato lahko letos poskusimo vino, ki ga je Zidarič pridelal leta 2005. Praproški pridelovalec je posebno ponosen na svoje vino z imenom Prulke, ki je mešanica vitovske, malvazije in sauvignona. Mešanica svoj naziv dolguje ledinskemu imenu zemljišča, na katerem razstejo trte, iz katerih Zidarič prideluje vina, ki jo sestavljajo. Zidarič vino seveda stekleniči, približno sedemdeset odstotkov steklenic se znajde v restavracijah in vinotekah severne Italije, preostali del pa v tujih, predvsem evropskih državah.

Kako je letošnje vreme vplivalo na trte? Benjamin Zidarič pravi, da smo v zadnjih letih v naših krajih lahko pričali nenavnim podnebnim pogojem. Leta 2003 so se zaradi velike suše trgatve lotili že ob koncu avgusta oziroma začetku septembra. Podobno bo tudi letos, saj so trte cvetele že v prvi polovici maja, torej kake tri tedne prej kot običajno. Pred približno dvajsetimi dnevi je močno sonce z južne strani ozgalo skoraj polovico grozdov terana. Jagode te vrste so na vročino zelo občutljive, zato bo letošnja bera terana bistveno skromnejša. (ps)

MAMILA

Razpečevalca za rešetkami

V okviru preiskave finančne straže

Dva Tržačana srednjih let sta se znašla za zapahi zaradi trgovanja z mamilami in razpečevanja. 45-letni R. G. in leto starejši A. C., oba s stalnim bivališčem v Trstu, sta bila aretirana med soboto in torkom v okviru preiskave z nazivom »Basic 2007«, ki jo že več mesecev koordinira tržaško poveljstvo finančne straže. Sodnik za predhodne preiskave je izdal uredbo za pripor na prošnjo javnega tožilca Maurizia De Marca.

Cilj razčlenjene preiskovalne dejavnosti je preprečiti in omejiti pretok opojnih snovi ter njihovo predelovanje na območju Trsta. Finančna straža je v sklopu preiskave pred mesecem dni nataknila lisice moškemu F. M., pred kratkim pa je zbrala zadostne dokaze v zvezi z zgoraj omenjenima osebama. Vzporedno z aretacijami so finančni stražniki v zadnjih mesecih zaplenili 45 gramov kokaina, 215 gramov marihuane in 100 gramov hašiša, v mestnem središču pa so odkrili tudi delavnico, ki je bila namenjena predelavi in embalaži droge.

Benjamin Zidarič v kleti

KROMA

NABREŽINA - Kulturni dom Igo Gruden

Razstavi ob praznovanju vaškega zavetnika sv. Roka

V Nabrežini se ta konec tedna obeta zelo pestro kulturno dogajanje. Obiskovalci praznika vaškega zavetnika sv. Roka si bodo lahko ogledali kar štiri razstave, ki bodo domače, tipično vaško praznovanje kulturno obogatile. Vse otvoritve razstav bodo v soboto, 11. avgusta.

Poleg Grudnove rojstne hiše (Umetniška obrt v kamnu in lesu) in župnijske dvorane (Slikarska razstava Marije in Evgenija Pancrazija) so obiskovalci prisrčno vabljeni v Kulturni dom Igo Gruden. V prostorih domačega društva bomo namreč odprli kar dve razstavi. Prva (ob 19. uri v dvorani Igo Gruden) nosi naslov Modni utrinki, gre pa za zelo bogat prikaz umetniške ustvarjalnosti. Na svoj račun bodo prišli ljubitelji cvetličarskih kompozicij, domače uporabne obrti in modnega ustvarjanja.

»Namen te razstave je bil predvsem ovrednotiti raznoliko ustvarjalnost in predstaviti vaščanom in ostalim obiskovalcem naše umetnike in njihove izdelke kot bogastvo teritorija«, je poudarila koordinatorka razstave, Mileva Venier. »Razstavljalec je precej: modne oblikovalke, cvetličarke in domači obrtniki. Prav vsi svojevrstno izstopajo in iz njihovih umetnin izžarevajo trud, požrtvovalnost in umetniška žilica, ki jo nosijo v sebi«, je še poudarila Mileva Venier, in dodala vabilo na nedeljski večer, ko se bo ob 20. uri odvijala prava Modna revija. Na posebno pripravljenem društvenem odru se bodo namreč v nedeljo zvečer sprehajala brhka dekleta in razkazovala modne umetnine, šale, oblačila in modne dodatke domačih kreatork.

V Sobi Radovič v prvem nadstropju pa bo ob 19.30 sledila otvoritev razstave o 150-letnici viadukta in železniške postaje v Nabrežini. Na ogled bodo register terenov in seznam imen lastnikov, ročno izdelani stari zemljevidi, fotografije in razglednice. »Gre za pravo zgodovinsko razstavo, ki je nastala v sodelovanju med železniškim muzejem iz Trsta in Ljubljane. Veliko vlogo sta pri pripravi imela Igor Dolenc, ki je posredoval večino dokumentacije in materiala, in Igor Tuta, ki pa je posodil stare razglednice«, nam je razložila društvena odbornica in referentka za kulturo, Vera Tuta Ban.

Ob kulturnem programu pa bodo organizatorji poskrbeli še za ples (od 21. ure dalje nas bosta kratkočasila ansambel Happy Day v soboto in ansambel Souvenir v nedeljo), zabavo in prigrizek. Upati je le, da vreme ne bo ponagajalo in da bomo na nabrežinskem »placu« gostili obiskovalce in prijatelje s te in one strani meje.

Zulejka Paškulin

PROSEK - V hvaležen spomin

Zapustila nas je Vera Husu

Zelo mlada se je vključila v antifašistično gibanje - Razkroj v komunističnih vrstah leta 1948 je občutila kot travmo

Marija Husu, partizansko ime Vera, se je rodila leta 1915 na Proseku in je že kot otrok okusila fašistično zatiranje. Kolikokrat se je spominjala, kako je s Kontovela v materinem naročju gledala v daljavi medreti Narodni dom; živo pred očmi je imela tudi kamion črnosrajčnikov, ki se je pomikal proti Križu na usttrahovarno akcijo. Ni mogla pozabiti, kako se kamioni polni črnosrajčnikov pomikali proti Križu na usttrahovalne akcije ali takrat, ko je zagledala sled, ki jo je zapustilo telo mrtvega antifašističnega čevljarja, ki so ga fašisti ustrelili, ker je raznašal časopis Delo.

Oče je bil načelnik železniške postaje v Nabrežini. Z gnevom je sprejel fašistično izkaznico, da ne bi s sedmimi otroki ostal na cesti. Ko pa je Verina mama za to izvedela, mu je uniformo zakopala v gnojnico. Zato so ga leta 1926 premestili na Sicilijo. Politično ozračje s preganjanjem Slovencev je zgodaj zaznamovalo njeno rast. Na njeno vzgojo pa je vplivalo tudi materino branje ruskih piscev in revije Ženski svet, ki je bila do njene nasilne ukinitve domače branje.

Leta 1927 se je družina preselila v Milan. V spominu na to mesto ji je ostalo visoko število analfabetov, kar je bilo za Trst nepojmljivo. Hitro se je naučila italijanščine, obiskovala je prestižno laično in soci-

alno usmerjeno šolo l'Umanitaria. Na njej so poučevali med drugimi tudi Filippo Turati in Anna Kuliscioff. Slovenci - neglede na politično usmeritev - so se srečevali v Dopolavoru, kjer so se nemoteno pogovarjali in peli slovenske pesmi. Eden izmed bratov, tehnik pri Philipsu, jo je pridobil za komunistične ideale, katerim je ostala zvesta vse življenje.

Prvi tržaški proces leta 1930 je globoko odjeknil med Slovenci v Milanu, Husovi pa so bili še posebno zaznamovani, saj je bil Alojz Španger materin nečak, obsojen na 30 let zapore.

Vera Husu se je vrnil na Prosek v prvi polovici 1943. leta. Službo je dobila na tržaški glavni pošti, potem ko se je zlagala, da je fašistično izkaznico izgubila pod bombardiranjem. Z veliko mero iznajdljivosti in fantazije - sama je vedno dejala, da je fantazija njena glavna lastnost - je Vera začela svojo pot partizanske aktivistke. Koliko iznajdljivosti je bilo potrebno, da je ukanila nemškega oficirja, ki je stikal okoli slovenskih družin ali pri akcijah za osvoboditev koronejskih zapornikov, dalje za pečenje slaščic s proseškimi ženami in jih nato kar s kamionom poslati partizanom za veliko noč leta 1944.

V štiridesetih dneh po osvoboditvi je bila Vera v Trstu kot član ekonomske komisije odgovorna za

mestno prehrano, ki se je nahajala v raznih skladiščih. Dan in noč je skrbela za pravilno porazdelitev hrane izmučenemu prebivalstvu. Premalo je poznala ta stran jugoslovanske administracije.

Leta 1946 so jo med znanimi uličnimi neredi aretirali. Spet se je znašla v koronejski celici, kot leta 1944. Vendar zapor zanjo ni bil najbolj boleča preizkušnja.

Razkroj v komunističnih vrstah leta 1948 kot posledica resolucije informbiroja ji je povzročil najglobljo travmo.

Ko je izrazila pomisleke o Stalinovi politiki, jo je vodstvo KP poslalo najprej na Sardinijo in nato v Belluno, kjer je vodila delo v tamkajšnjih sekcijah KPL. Na Prosek se je vrnila ob koncu petdesetih let. V domači sekciji je s tovariši vodila trd politični boj proti Vidalijevim tezam, zaradi česar je stranka sekcijo razapustila. Takrat je Vera globoko razočarana zapustila organizirano politično življenje.

Svojim idealom pa je ostala za vselej zvesta. Tovarišica Vera bo ostala nam vsem, predvsem pa ženam, zgled svobodnega duha, dostojanstva in poguma.

Po pričevanju iz zapisa zgodovinarke Anne Di Giannantonio

Odbor mladih v podporo Letti

V Trstu so ustanovili Odbor mladih demokratov, ki bo na primarnih volitvah za Demokrasko stranko 14. oktobra podprl Enrica Letto. Glavni pobudnik odbora je Luca Bressan, pokrajinski koordinatorski sekcije Marjetice. V tiskovnem sporočilu Bressan podčrtuje, da je Letta mlada in sveža osebnost na državnem političnem prizorišču, ki predstavlja investicijo ne samo za bodočnost Demokratske stranke, temveč tudi Italije.

Gottardo na obisku pri Italijanih v Istri

Isidoro Gottardo, vodja stranke Forza Italia v deželnem svetu in njen deželni koordinator, se je včeraj v Pulju srečal s predsednikom skupščine Italijanske unije Furiom Radinom. Beseda je tekla o položaju Italijanov v Istri in o približevanju Hrvaške EU. Gottardo, ki je član skupščine dežel EU, je Radinu predstavil člen novega volilnega zakona FJK, ki govori o izvolitvi predstavnika slovenske narodnostne stranke.

Koncertna dvorana znotraj kvesture ni varna

Združenje tržaških komornikov je sporočilo, da bi se lahko koncertna dvorana, ki se nahaja v palači tržaške kvesture, kmalu zrušila. Združenje poziva javne uprave in zasebnike, naj omogočijo, da se čimprej popravi strop dvorane, skozi katerega pronica voda.

Neuravnovešenec grozil s samomorom

Stopnišče Giganti, ki z Goldonijevega trga vodi na grič sv. Justa, je bilo sinoči prizorišče nenavadnega dogodka. Moški srednjih let je nekaj pšred 21. uro stopil na njegovo ograjo in grozil, da se bo vrgel na 10 metrov nižje cestišče. Zahteval je, naj pridejo župan in predstavniki tiska. V resnici pa so prišli gasilci in moškega prijeli. Izkazalo se je, da gre za neuravnovešenca (njegovi začetnici sta A. P.). Policisti so ga izročili zdravstvenemu osebju, ki ga je prepeljal v glavno bolnišnico.

Šesti Sardon Day

Jutri bo od 18. ure dalje zaživel v Barokovljah šesti praznik sardonov, ki ga prireja tržaška občinska uprava v sodelovanju z združenjem FIPE in fundacijo CRTrieste. Sardon Day bo letos trajal šest dni, in sicer od petka do srede velikega šmarna. Na voljo obiskovalcev bodo priljubljene ribje jedi, številne igre, tradicionalne stojnice in glasba, v sredo pa bo zadnja točka programa veliki ognjemet.

SARTORIO - Torkov večer v okviru pobude Muzeji zvečer

Zaživela je Sinicova opera Marinella, zaenkrat po odlomkih

Dirigent Severino Zannerini je pripravil, vodil in povezoval program

Številni interpreti torkovega glasbenega večer v parku muzeja Sartorio

KROMA

Giuseppe Sinico se je rodil v družini tržaških glasbenikov, ki so bili zelo dejavni predvsem na področju sakralne glasbe kot cenjeni organisti in skladatelji. Pri osemnajstih letih je napisal opero La Marinella, ki so jo uprizorili leta 1854 v gledališču Mauroner v Trstu. Naslednjega dne so v mestu že prepevali motive nove opere, predvsem himno svetemu Justu, ki je postala prava uspešnica in je doživela več priredb, predvsem za godbeniške ansamble. Opero so ponovno postavili na oder nekaj let kasneje v gledališču Armonia, leta 1883 pa v gledališču Rossetti. Od tedaj je partitura utočila v pozabo in dolgo čakala na novo izvedbo v arhivskih predelih mestnega gledališkega muzeja Schmidl. Dirigent Severino Zannerini se je pred petimi leti lotil zahtevne naloge prepisovanja in dopolnjevanja nepopolne partiture, vodstvo Mestnih muzejev pa je skupaj z občinskim odborništvom za kulturo poskrbelo za odločilni, prvi korak. Drugi koncert glasbenega niza pobude Muzeji zvečer je namreč predstavil izbor odlomkov iz te opere, ki jih je izbral in pripravil sam Zannerini s solisti in zborom.

Izvedba redkosti operne literature je potrebovala nekaj pojasnil glede vsebine in okoliščin nastanka, zato je dirigent poljudno povezal glasbene točke z obnovo zgodbe in z nekaterimi informacijami o slogu, a tudi o celotnem projektu. Po njegovih besedah je La Marinella tržaški Rigoletto, saj tudi libretto Pietra Welponerja črpa navdih iz Hugojevega opusa, glasbeni slog pa prav tako kaže jasne povezave z Verdijevo govorico. Zgodba se dogaja v času beneške okupacije, ki predstavlja ozadje tipične ljubezenske zgodbe med »sovražnikoma« oz. med Tržačanko in Benečanom, ki se zaradi raznih spletk zaključi s tragedijo in plemenitim žrtvovanjem dekleta za svojo ljubezen. Opera v treh dejanjih s prologom nosi domoljubno sporočilo, ki je zrcalilo ideale Risorgimenta in je danes dokument tedanjega časa in čutenja, poleg tega, da je ena zelo redkih oper, ki se dogajajo v Trstu.

Čeprav gre za mladostno delo, La Marinella kaže ambicijo že zavednega in izobraženega glasbenika, ki se je zgledoval po tendencah sodobnega italijanskega opernega prizorišča. Ari-

je po obliki in stilu sledijo takratnim opernim konvencijam, vključno s kančkom bolj efektnih vokalnih učinkov, ki zahtevajo od pevcev večji napor, pri zborih pa skladatelj skuša ujeti različne atmosfere okolja, ki obkroža protagoniste in se zato premika od naivne preprostosti ljudskega izraza, posnemanja nemirnega trepetanja pred prihodom okupatorja, do ponosne vojne himne.

Za to priložnost je zbor Opera Giocosa del Friuli Venezia Giulia dopolnilo nekaj »izposojenih« pevcev, katerim so se pridružili še člani zbora Lions Singers. Premiki številnega zbora na malem odru v parku vile Sartorio so nekoliko upočasnili dogajanje, po drugi strani pa se opera začne z zborovskimi prizori in mogočen zbor je najboljši finale vsakega koncerta (zaradi tega je dirigent izjemoma opustil zaporedje prizorov in je končal s himno, ki v resnici spada v prve prizore opere), zato so morali vsi pevci dvakrat na oder. Velika skupina amaterskih pevcev je dokaj disciplinirano sledila dirigentu; škoda le, da je nujno zvočno ojačevanje prelomilo enotnost z izstopanjem

posameznih glasov.

Zannerini je zbral skupino solistov, ki delujejo v Trstu. V vlogah Marinellinega očeta in grbastega pustolovca Baccia sta pela basist Giovanni Alberico Spiazzi in baritonist Giuliano Pelizon, Benečan je bil tenorist Velenich Dax, beneška plemkinja Guisela Zannerini Neri. Med vsemi je po vokalni in odrski samozavesti ter zrelejših interpretativnih sposobnostih izstopala sopranistka Marianna Prizzon, ki je kot protagonistka bila deležna tudi najbolj hvaležne arije. Arije je na klavir spremljal Zannerini, zborovske prizore pa Elisa Frausin. Po zaslugi članice zbora, ki je posebno spretna in ustvarjalna pri šiviljskem delu, so solisti lahko oblekli bogate kostume.

Večer je nosil naslov V pričakovanju na Marinello, saj je vse pripravljeno za uprizoritev, manjka samo primeren dvorana. Večer s pokušnjo Sinicove opere je predstavljal zato tudi apel na občutljivost vodilnih članov mestnih kulturnih ustanov, da bi čimprej prišlo do uprizoritve opere, ki jo je tržaška publika v tork sprejela z zanimanjem in polno prisotnostjo. (ROP)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 9. avgusta 2007
JANEZ

Sonce vzide ob 5.57 in zatone ob 20.23 - Dolžina dneva 14.25 - luna vzide ob 1.28 in zatone ob 18.32.

Jutri, PETEK, 10. avgusta 2007
LOVRENC

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 26,7 stopinje C, zračni tlak 1010,9 mb ustaljen, veter 15 km na uro jugovzhodnik, vlaga 45-odstotna, nebo spremenljivo, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,4 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 6. avgusta, do sobote, 11. avgusta 2007
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040-365840, Ul. Commerciale 21 - 040-421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040-274998, Opčine - Proseška ulica 3 - 040-422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ulica 3 - 040-422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 - 040-767391.

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

AMBASCIATORI - 17.45, 20.00, 22.15 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«.

ARISTON - (poletna arena) 21.15 »Sunshine«.

CINECITY - 16.00, 16.30, 17.30, 18.45, 19.15, 20.30, 21.30, 22.00 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Material girls«; 16.15, 20.05 »I fantastici 4 e silver surfer«; 18.10, 22.00 »Vacancy«; 16.15, 19.15, 22.00 »Transformers«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »The protector - La legge del Muay Thai«.

EXCELSIOR - Dvorana bo zaprta v poletnem času.

EXCELSIOR AZZURRA - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

FELLINI - 17.00 »Flicka - Un cavallo per amico«; 18.30 »I fantastici 4 e silver surfer«; 20.00 »Le regole del gioco«; 22.00 »Ocean's thirteen«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 18.45, 20.30, 22.15 »The Feet«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.30 »The Reef - Amici per la pinne«; 17.45, 20.00, 22.15 »Le vite degli altri«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.20, 19.00, 21.40 »Umri pokončno 4«; 22.00 »Pevec«; 18.00, 21.50 »Moškoženske zadeve«; 16.40, 19.20 »Harry Potter in Feniksov red«; 16.10, 20.00 »Simpsonovi«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The Protector«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 21.15, 22.15 »Smokin'aces«; Dvorana 3: 16.15, 20.00, 22.15 »Transformers«; 18.30 »Maial zombi - Anche i morti lo fanno«; Dvorana 4: 16.30, 19.15, 22.15 »Il mio ragazzo è un bastardo«; 18.00, 20.45 »Havoc«.

SUPER - film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 20.00, 22.20 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; Dvorana 2: 20.10 »Fearless«; Dvorana 3: 20.00, 22.15 »Le vite degli altri«; Dvorana 4: 20.15, 22.15 »The Protector«; Dvorana 5: 20.15, 22.10 »Havoc: Fuori controllo«.

MISS TOPOLINI - Izbrali šestnajst finalistk lepotnega tekmovanja

Lepotice vročega tržaškega poletja

Zaključni večer se bo odvijal 1. septembra na strehi trgovskega centra Torri d'Europa - Avgusta se bodo mrzlično pripravljale

Šestnajst deklet (na sliki levo) se je prebilo do finala lepotnega tekmovanja Miss Topolini, katerega zaključni večer se bo odvijal v soboto, 1. septembra na strehi trgovskega centra Torri d'Europa. Prireditelj (začela se bo ob 21. uri) bo popestril komik Pino Campagna, ki navadno nastopa v televizijski oddaji Zelig.

V poletnih mesecih preživijo mladi dober del prostega časa ob skakanju v vodo in sončenju na terasah iz cementa, ki jim pravijo »topolini«. Slednji so baje dobro znani tudi turistom: le-ti si med potjo v središče mesta pasejo oči ob pogledu na krajevne lepote, ki ležijo pod sončno pripeko. Zaradi tega so si prireditelji pred tremi leti zamislili lepotno tekmovanje, ki bi se po bliže dotikalo vročega tržaškega poletja.

Finalistke se bodo avgusta udeležile plesnih tečajev, preizkusile pa se bodo tudi v hoji v slogu modnih revij. Najvišje uvrščena dekleta si bodo zagotovila številne nagrade, med katerimi so motorno kolo, dragulji in turistični paketi. Zmagovalka bo podpisala enoletno pogodbo z agencijo Benice, ki je dejavna v svetu mode.

**NA MLEČNI CESTI
IZ HLEVOV
MED ZVEZDE**

PROIZVAJALCI KRAŠKIH SIROV
v sodelovanju z
ASTRONOMSKO OPAZOVALNICO V TRSTU - INAF
in z glasbeno šolo **“SCUOLA DI MUSICA 55”**
prirejajo

STROKOVNA SREČANJA IN DEGUSTACIJE SIROV

ČETRTEK 9.8.
Kmetija Pernarčič - Vižovlje
PETEK 10.8.
Kmetija Židarič - Praproč
SOBOTA 11.8.
Kmetija Vidali - Bazovica
NEDELJA 12.8.
Kmetija Vidali - Bazovica

**VSAK DAN OTVORITEV OB 19. URI,
V NEDELJO PA OB ZORI OB 4.45**

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH sporoča, da bodo uradi zaprti od 16. do 18. avgusta 2007.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA IVAN CANKAR v Trstu sporoča, da bo julija in avgusta ob sobotah šola zaprta (tudi v torek 14. avgusta).

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitvijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 25. avgusta ter 13. in 14. avgusta 2007. Med tednom bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da se redni pouk v šolskem letu 2007/2008 začne v ponedeljek, 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN obvešča, da bo 13., 14. in vse sobote avgusta 2007 zavod zaprt. Tajništvo bo med poletjem delovalo od 8.30 do 12.30. Redni pouk za šolsko leto 2007/2008 se bo začel v ponedeljek, 10. septembra 2007.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola zaprta od 13. do 18. avgusta ter vse sobote do 1. septembra.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo podeljevanje letnih suplenc za učno osebje slovenskih sol na Tržaškem potekalo v torek, 28. avgusta, in sicer ob 9. uri za osnovno šolo in vrtce na didaktičnem ravnateljstvu pri Sv. Ivanu ter ob 10. uri na DTTZ Žiga Žois za nižjo in višjo srednjo šolo. Razpoložljiva mesta bodo objavljena 24 ur prej na obeh omenjenih šolah ter na Deželnem šolskem uradu v Trstu.

Izleti

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za skupinsko bivanje v Dobrni in Šmarjeskih toplih. Informacije in vpisovan je na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

TRIGLAV Po daljšem času smo se planinci SPDT spet odločili da se odpravimo na Triglav. Tridnevni pohod od 20. do 22. avgusta se bo pričel na Rudnem polju na Pokljuki. Pohod je zahteven, priporočljiva sta čelada in samozavarovanje. Na razpolago bo društveni kombi. Število pohodnikov je omejeno. Vse potrebne informacije dobite na telefonu 040-220155 Livio in 338-4913458 Franc.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto 1. septembra 2007. Prijavi-te se lahko ob torkih in četrtek od 18. do 19. v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Za informacije tel.št. 349-7597763 Nastja.

3. SEPTEMBRA 2007 bo na Barbani skupno romanje slovenskih vernikov iz goriškega in tržaškega. Ob 11. uri bo sv. maša, ki jo bo vodil naš g. škof Evgen Ravignani. Šolske sestre de Notre Dame vabijo, da se tega romanja udeleži čim več ljudi. Avtobus bo zjutraj peljal na Barbano. Po sv. maši bo kosilo v Biljah. Po kosilu bo obisk Marijinega celja nad Kanalom. Tam bodo slovesne večernice in blagoslov. Cena romanja je 35,00

Nono Ado

je skočil čez zid...

70-krat nazdravje

evrov. Za informacije poklicati na št. 040-220693.

KRUT prireja 14-dnevno bivanje na otoku Ischia od 7. do 20. oktobra 2007. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B tel. 040-360072.

Obvestila

AŠD CHERDANCE MILLENIUM prireja pod pokroviteljstvom ZSSDI-ja poletni KAMP CHEERLEADINGA za otroke od 5. do 12. leta starosti od 27. do 31. avgusta in od 3. do 7. septembra v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Vabljeni stari in novi člani. Prijave v uradih ZSSDI-ja na tel. št. 040-635627. Info na tel.št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

LOKOVEC NA BANJŠKI PLANOTI V galeriji pri Winklerju je odprta razstava Dekleta pripravljajo balo. Ogle-date si jo lahko vsak dan, razen srede.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane, da bodo vse podružnice KZ zaprte za dopust od 27. julija do 31. avgusta 2007.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo sestanek za udeležence poletnih priprav v Mežici danes, 9. avgusta, v telovadnici sredje šole S.Kosovel na Opčinah ob 19.30.

KRUT obvešča, da je pisarna odprta s poletnim urnikom 9.00 -13.00.

OBČINA REPENTABOR obvešča prebivalstvo, da Deželna civilna zaščita v sodelovanju z Glavno direkcijo za kmetijske, naravne, gozdarske vire in za gorske predele opravlja vzdrževalna dela na nekaterih gozdarskih poteh na območju občine za preprečevanje gozdnih požarov. Drva, ki so zložena ob poteh, je prepovedano odnašati. Na razpolago so le upravičencem, ki so bili vsekakor že telefonsko obveščeni.

VERSKA SKUPNOST NA JEZERU vabi na praznovanje vaškega zavetnika sv. Lovrenca, ki bo v nedeljo, 12. avgusta ob 18. uri. Slovesnostno maševanje bo vodil g. Anton Žužek, župnik na Katinari. Sledila bo družabnost. Vabljeni!

KRUT obvešča, da so uradi zaprti od 13. do 18. avgusta 2007.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo tržaški uradi do 14. septembra poslovali po poletnem urniku, od 9. do 13. ure in da bodo v tednu od 13. do 17. avgusta zaprti.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da je urad zaprt od 13. do 18. avgusta 2007.

TRŽAŠKA KNJIGARNA obvešča obiskovalce, da bo v torek, 14. avgusta zaprta.

GLASBENA MATICA - Trst, Ul. Montorsino 2, obvešča, da bo tajništvo zaprto zaradi dopusta do vključno petka, 17. avgusta 2007.

RTV SLOVENIJA IZOBRAŽEVALNI PROGRAM, KD KRAŠKI DOM IN ZADRUGA NAŠ KRAS vabijo v petek, 17. avgusta, ob 20.30 v Pokrainski muzej v Repen na premierni predvajanje dokumentarnega filma Jadrana Sterleta »KRAŠKA HIŠA NA ROBU ČESA«.

TPK SIRENA prireja tradicionalno Karamalado od 17. do 19. avgusta 2007. V petek, 17. avgusta bo ples z ansamblom Alter ego. V soboto, 18. avgusta bo ples z ansamblom Old stars. V nedeljo, 19. avgusta bo ples z aansamblom Happy day. Odprtje kjoskov ob 19. uri, ples začne ob 20.30.

DUHOVNE VAJE za žene in dekleta od ponedeljka, 20. avgusta, do srede, 22. avgusta, v Domu blagrov. Vodil bo znani p. dr. Leopold Grčar z Brezij. Prijave na tel. št. 040-299409 (Jež). **NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIZNICA** obvešča, da bo do 31. avgusta odprta s poletnim urnikom, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure. **ZSSDI** obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta od 13. do 17. t.m. Urada bosta ponovno obratovala s poletnim urnikom od ponedeljka 20. avgusta.

PLANINSKA ŠOLA SPDT Mladinski odsek SPDT prireja od 27. avgusta do 1. septembra 2007 Planinsko šolo na Planini pri jezeru nad Bohinjem, ki je namenjena osnovnošolski mladini. Na razpolago je še nekaj mest. Zainteresirani naj se čimprej javijo na tel.: 338-4913458 (Franc). V četrtek, 23. avgusta ob 19. uri v prostorih ŠZ Bor, na Stadionu 1. maja, bo potekal zadnji sestanek pred odhodom. Vabljeni!

ZSSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici v poletnih mesecih odprta od 8. do 14. ure.

OBČINSKA KNJIZNICA v Saležu bo zaprta zaradi dopusta in preurejena od 8. do 27. avgusta (vključno).

SOMPD VESELA POMLAD vabi na poletni pevski teden za osnovnošolske otroke »Poj z menoj«, ki bo od 27. do 31. avgusta 2007, v prostorih Marijanišča na Opčinah. Vsak dan od 8.30 do 17. ure bodo zborovodkinja Mira Fabjan in animatorji vodili pevske vaje, plesne, športne in kulturne dejavnosti. Prijave in informacije na št. 040-213582 (Manica), 040-213104 (Silvia) in 040-213249 (Nataša).

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča občanom, da je pri Okencu Urada za stike z javnostjo v Grudnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago kartica za znižano parkirno za parkirišče v Sesljskem zalivu, ki velja do 30. septembra 2009. Vsak občan lahko dobi 1 kartico (vsako družinsko jedro pa toliko kartic, kolikor je družinskih članov z vozniškim dovoljenjem); za izdajo kartice je treba izpolniti prošnjo, ki je na razpolago na glavni spletni strani Občine www.comune.duino-aurisina.ts.it oziroma pri Uradu za stike z javnostjo. Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800-002291.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča občanom, ki še niso dopolnili 26. leta starosti, da je pri Okencu Urada za stike z javnostjo v Grudnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago Mladinska kartica/Carta giovani. Kartica, ki velja v 39 evropskih državah, omogoča popuste na vseh prodajnih mestih, ki so pristopila k pobudi. Mladim pod 26. letom starosti nudimo kartico brezplačno; kdor želi zaprositi za kartico, naj se osebno oglasi pri Okencu Urada za stike z javnostjo in s seboj prinese osebni dokument in fotografijo. Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800-002291.

PESNIKI DVEH MANJŠIN, potujoča fotografska razstava Zveze Slovenskih kulturnih društev in Italijanske Unije bo na ogledu v Narodni in študijski knjižnici (Ul. sv. Frančiška 20) do konca poletja.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da tajništvo deluje s poletnim urnikom 9.00 - 13.00.

ENOTI KOSOVELOVE KNJIZNICE SEŽANA delujeta s poletnim urnikom in bosta za obiskovalce odprti: Knjižnica Divača, torek in petek 11-18, Knjižnica Kozina, ponedeljek 7-14 in sredo 11-18. Osrednja knjižnica v Sežani in Knjižnica Komen imata nespremenjen urnik.

ANED - ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCEV V NACISTIČNIH TABORIŠČIH obvešča, da bo urad zaradi poletnega dopusta zaprt do vključno 31. avgusta.

OBČINSKA KNJIZNICA V BOLJUNCU sporoča, da bo do 31. avgusta zaprta za poletni dopust.

KRUT vabi na oddih, ob koncu poletja na Malem Lošinju od 2. 9. do 9. 9. 2007. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM sporoča, da se bodo dvotedenske poletne priprave za Strele (12-16 let) in Škrate (od 16 leta dalje) začele 3. septembra v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Urniki treningov: Strele - od pon. do pet. od 17.00 do 19.00; Škrati - od pon. do pet. od 19.00 do 21.00. Dobrodošli so tudi novi člani. Informacije na tel.št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

GINNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR prireja intenzivni tečaj ritmične gimna-

stike za deklice od 7. leta dalje, ki so že lani trenirale ritmično gimnastiko. Tečaj bo potekal v jutranjih urah od 3. do 7. septembra na Stadionu 1. maja. Za informacije in prijave: 338 5953515 (Katja) in 328 2733390 (Petra). Vabljeni!

SKD LONJER KATINARA IN PIHALNI ORKESTER RICMANJE vabita osnovnošolce na ustvarjalno-glasbeni teden v SKC v Lonjerju, od ponedeljka 3. septembra do petka 7. septembra, od 8.30 do 12.30. Prijave na tel. št. 333-5062494 do 26. avgusta.

SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo razstava Majde Massera »Pogledi na kraške vasi« na ogled v Kavarni Gruden, do 21. septembra, z urnikom 8.00-13.30 ter 16.00-01.00.

KNJIZNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

Prireditve

POLETNI OKUSI IN GLASBA POD ZVEZDAMI V NOČI SV. LOVRENCA igral bo harmonikar Egon Tavčar. Pridruži se nam v petek, 10. avgusta 2007, od 20. ure dalje v društvu Ivan Grbec, Škeđenjska ul. 124. Prijave na tel. 040-384226 od 13. do 14. ure.

SKD IGO GRUDEN vabi na praznik sv. Roka v Nabrežini, od 11. do 16. avgusta. V soboto, 11. avgusta, bo v društvenih prostorih ob 19. uri otvoritev dveh razstav: v veliki dvorani bo razstava modnih kreacij Modni Utrinki, v sobi Radovič pa bo zgodovinska razstava ob 150-letnici železnice v Nabrežini; v nedeljo, 12. avgusta bo ob 20. uri na sporedu Modna revija.

REPENTABOR vabi na PRAZNIK VELIKEGA ŠMARNJA. Letošnje praznovanje Velikega Šmarna se začne v ponedeljek, 13. avgusta, z odprtjem kioskov in kiparsko razstavo Evgena Guština po rodu iz Repna, ki pa živi v Breznici na Gorenjskem. Otvoritev razstave bo ob 21. uri. Na predvečer praznika, v torek, 14. avgusta, ob 21. uri bo koncert za orgle sopran in kontralt v okviru festivala »Med zvoki krajev«, nastopili bodo Roberto Loreggian orgle, Carola Fredi sopran in Elena Biscuola kontralt. Koncert je pod pokroviteljstvom Občine Repentabor. Sam praznik Marije Vnebovzete, v sredo, 15. avgusta, je posvečen izključno verskim pobožnostim. Preko dneva sta dva osrednja romarska shoda, zjutraj bo 10. uri bo slovesnost vodil tržaški škof Evgen Ravignani, popoldanski shod bo ob 17. uri ob somaševanju domačih duhovnikov. Sledile bodo pete litanije in ob 19. uri pritrkavanje. Ta dan bo prilika tudi za sprejem zakramenta sprave. V četrtek, 16. avgusta, bo praznovanje sveta Roka, svete maše ob 10. uri zjutraj in ob 19. uri, ob 20.30 bo koncert nabrežinske godbe na pihala. Vse štiri dni so odprti kioski z kraškimi dobrotami, prav tako tudi kiparska razstava.

V ČETRTEK, 16. AVGUSTA 2007 bo koncert orkestra festivala CELLO&MUSIC v cerkvi Janeza Krstnika v Štivanu. Na sporedu dela Britna Respighija, Couperina in Mozarta. Dirigent Vasja Legiša. Začetek ob 20. uri.

Mali oglasi

KRAŠKA OHCET kdor rabi slamnati klobuk za partnersko nošo naj pokliče do 14. avgusta na tel št. 340-9763900.

NUDIM LEKCIJE slovenščine, italijanščine in angleščine za otroke iz osnovne in srednje šole. Klicati na tel. št. 040-415823 ali 346-0905266. **NUDIM** lekcije matematike in fizike za učence srednjih in višjih šol. Tel. št. 349-7389150.

PRODAJAM motorno kolo CC 50 MKB »ovetto«, letnik 2004. Cena po dogovoru. Klicati v večernih urah: gsm. 347 4264566 (Willy).

PRODAM fino vezano naramno ruto za nošo. Poklicati na tel. št 040-421821 v zgodnjih jutranjih urah ali pa v popoldanskih urah.

PRODAM knjige za prve tri razrede klasičnega liceja F. Prešerna. Tel. na št. 349-6236171.

PRODAM knjige za vse razrede klasične smeri liceja F. Prešerna. Tel. št. 340-9301768.

PRODAM licenco za gostilno - bar in prodajo tobačnih izdelkov (lotto, sisal, punto lis). Klicati v jutranjih urah 339-4106075.

PRODAM nove gume za avto, Michelin 205/55 R16 in novo rezervno gumo. Tel. 334-9580949.

PRODAM staro kraško intarzirano skrinjo. Tel. št. 328-8007125.

PRODAM KNJIGE za vse razrede znanstvenega oz. klasičnega liceja. Klicati na 347-3052843.

PRODAM 4000 kvm nezazidljivega zemljišča, med Opčinami in Repnom, dostop z avtom. Cena 27.500 evrov. Tel. 347-6145807.

PRODAM olje Avgusta Černigoja. Informacije na tel. št. 347-6145807.

RESTAVRACIJA NA KRASU išče naktarico za stalno službo. Za info klicati na tel. št. 339-6266459 ali 339-8243934.

Osmice

DOLJAK MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samatorci. Toplo vabljeni!

KMEČKI TURIZEM s suho hrano je odprt v Bazovici.

KMEČKI TURIZEM z domačim prigrizkom je odprla Irena Briščak v Briščah. Tel. 040-220524.

NA KONTOVELU KAMENCE so odprli osmico Danilo, Darjo in Andrej.

OSMICO je odprl v Zgoniku Miro Žigon.

OSMICO so odprli pri Jurčevih v Cerovljah.

OSMICO so odprli pri Terčonovih v Mavhinjah, št. 42. Toplo vabljeni. Tel. št 040-299450.

OSMICO sta odprli Mavrica in Sidonja v Medji vasi št. 10. Tel. št. 040-208987.

OSMICO ima odprto Stubelj v Šempolaju.

V KRIŽU PRI BELJANOVIH so odprli osmico.

Prispevki

Popravek: Namesto cvetja na grob Dragove mame gospe Grozdane darujeta Eda in Barbara z družino (Kalc - Padriče) 15,00 evrov za KD Slovan.

Ob 4. obletnici smrti Emme Puntar daruje Luciana z družino 25,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

Ob 20. obletnici smrti dragega očeta Alojza Pirca darujejo hčere z družinami 25,00 evrov za spomenik v Saležu in 50,00 evrov za ZMPZ Rdeča zvezda - Salež Devin.

V spomin na Aleksandra Bogatec daruje družina Jazbec 60,00 evrov za združenje Luca Onlus.

V 92. letu nas je zapustila naša

Marija Husu

Vera

Žalostno vest sporočajo

sestra Marta in nečaki

Pogreb bo v soboto, 11. avgusta ob 10.20 v mrtvašnici v ulici Costalunga

Trst, Prosek, Milan, 9. avgusta 2007

REPNIČ - Jazz koncert v bivšem kamnolomu

Občinstvo je osvojil kvintet Mauro Costantini Organ Five

Večer je sodil v okvir programa prireditve V zvokih krajev

V bivšem kamnolomu v Repniču se je v ponedeljek zvečer dogodil prefinjeni koncert. Pod pokroviteljstvom zgoniške občine in tržaške pokrajine je namreč stekel koncert, ki spada v kvalitetno glasbeno ponudbo mednarodnega festivala Nei suoni dei luoghi - V zvokih krajev. Na tem čudovitem prizorišču, ki so ga prvič ponudili občinstvu kot možno lokacijo za kulturne prireditve, se je predstavil kvintet Mauro Costantini Organ Five. Ta projekt furlanskega glasbenika se je izrazil na albumu »aSoul touch, ki ga je izdal pred letom dni in na tem koncertu je peterica izvedla večinoma dela prav s tega albuma. Ob organistu in avtorju vseh skladb Mauru Costantiniju so igrali saksofonist in klarinetist Daniele D'Agaro, pozavnist in tubist Mauro Ottolini, vibrafonist Andrea Dulbecco ter bobnar U.T.Gandhi. Kdor sledi jazz glasbi, mu že imena glasbenikov povejo, da je projekt na visoki kvalitetni ravni.

Po pozdravih zgoniškega župana Sardoča, predsednice tržaške pokrajine Basse Poropat ter predstavnika društva »Progetto musica« Cernica, se je koncert pričel z umirjeno Tade's bite, ki je uvedla odličen nastop peterice. Že pri naslednji skladbi Master Dodo, posvečeni znanemu glasbeniku Dodi Marmarosi, se je občutilo jazzovske nagibe na zvrsti, ki so bile pri srcu Milesu Davisu, od hard bopa do cool jazza, ki pa so zazveneli kompaktno in zamentno v odličnem zvočnem spajanju vseh glasbil. Costantini je iz svojega legendarnega (pravega) hammonda B3 izvajal neverjetne polne zvoke in dosledno tvoril basovske melodije. Vsaka skladba je izvenela kot nekaj odprt projekt, kjer je vsako glasbilo imelo možnost izražanja in dodelave. Intimistično je zazvenela v gospel obdelavi Sweet revelation, kjer je Costantini izvedel prvi del skladbe le s svojim hammondom in izvil srčen aplavz. Razgiban cool jazz z vložki drugih glasbenih zvrsti (celo sambe) se je nato vrstil s skladbo A few bars to be happy, odlični glasbeni dialog med klarinetom in tubo pa smo okusili v dixie skladbi, skoraj nekakšnem divertissementu, Coffee break. Koncert se je žal prehitro vil proti neizbežnemu koncu, radodarna skupina pa nam je zaigrala še nekaj atmosferskih, prosojnih ali pa razgibanih skladb v dobri ritmični podlagi. Pred slovesom pa je peterica zaigrala še dodatek, tehten hardbop komad, Be my eyes, ki je v polnem crescendo vodil proti koncu izbranega glasbenega dogodka. (Pan)

Na novem prizorišču se je zbralo številno občinstvo

KROMA

GLASBA

Denis Novato na cd-ju ameriških harmonikarskih legend

Denis Novato se korak za korakom vzpenja na Olimp obširne ameriške harmonikarske scene. Redna gostovanja onkraj oceana postajajo vedno bolj pogosta in ob vsaki turneji se vabila za dodatne koncerte množijo. Tržaški virtuos diatonične harmonike se je komaj vrnil iz Pittsburga, kjer je prvič nastopil kot gost festivala Slovenske narodne podporne jednote (SNPJ), ki je ena od največjih slovenskih organizacij v Združenih državah Amerike in deluje po zelo selektivnih merilih. Zato je vabilo predstavljalo posebno priznanje za harmonikarja, ki je sicer že zelo znan in cenjen med ameriški ljubitelji. Novato je nastopil na tridnevni prireditvi (katere se je udeležilo okrog 15.000 poslušalcev) v triu z dvema ameriškima glasbenikoma.

V teh dneh je izšla v Ameriki izredna kompilacija z neizdanimi posnetki legendarnih ameriških harmonikarjev, kot so Franck Yankovich, Dick Contino in Walter Ostanek, ki je tudi pobudnik disko-grafskega projekta. Ostanek, s katerim je Novato sodeloval pred nekaj meseci, je vključil v program cd-ja tudi njegovo skladbo Memories, ki jo tržaški harmonikar izvaja s spremljevalnim bendom znanega ameriškega glasbenika. Kmalu bo izšel na ameriškem tržišču tudi cd, na katerem se Novato predstavlja kot avtor in izvajalec s tremi skladbami, ki spadajo v program novega cd-ja Grammy-jevega nagrajenca Walterja Ostanka. Septembra bo harmonikar ponovno v Ameriki, kjer ga že pričakuje razprodana dvorana (1500 sedežev) v mestu Minneapolis. Jeseni se bo pričela tudi jubilejna sezona, ko bo Novato praznoval 20letnico igranja, kar bo gotovo prilika za nove koncerte in pobude na evropskih in ameriških odrih. (ROP)

REVIJE - Poletna številka Škrata

Zanimivo branje o kulturnih poteh, pri nas manj znanih piscih in še o marsičem

V tokratni poletni številki Škrata se bomo seznanili z beograjskim pisateljem Miloradom Pavićem, ki je od leta 1999 član srbske Akademije za znanost in umetnost in Francoske akademije. Njegova dela so prevedena v mnoge svetovne jezike; do sedaj je Pavić doživel 70 prevodov. Pavićeva najpomembnejša dela so Poslednja ljubezen v Carigradu, Hazarski besednjak, Unikat: roman delta in Skrinjica za pisanje. O zadnjih dveh delih lahko preberemo krajši odlomek. Vzpodbudna pohvala gre Zori Tavčar, avtorici te rubrike, saj vloga v pisanje veliko truda in si prizadeva, da bi bralcem predstavila še neraziskane jugoslovanske avtorje oziroma njihova 'prezrta' in pri nas še ne dovolj poznana literarna dela.

V rubriki Stiki nam Antonietta Spizzo prikaže, kako je s konjem prepotovala celotno Slovenijo brez načrta in brez vnaprej določenih postajališč. Sledi reportaža o Levstikovih kulturni poti, in sicer Popotovanje od Litije do Čateža. Drugo soboto v novembru se namreč po Dolenjski odvija tradicionalno popotovanje, ki se ga udeleži kar lepo število ljubiteljev narave in kulture, od domačinov in društev do šol, študentov in politikov. Tako imenovana severna trasa, ki se še najbolj približa poti, opisani v knjigi, vključuje kulturno pot Litija - Šmartno - Slatna - Rodni vrh - Jelša - Liberga - Preska - Grmada - Gobnik - Moravče - Čateška gora - Čatež. Sprehod traja pet-šest ur, vsi pohodniki pa so v 20-ih letih prehodili okoli 4.400.000 km.

Zora Tavčar nam v okviru Ženske v svetovni dramatik predstavlja Krvavo svatbo Federica Garcie Lorca, nakar si lahko preberemo članek o odprtju antološke razstave del Eve Ronay kot počastitev dneva slovenske kulture. Razstavo je postavil Edi Žerjal, slikar, ki je predstavila Jasna Merku, program pa je obogatil Aleksander Ipavec.

Jelka Cvelbar nadaljuje s pogovorom o družini iz prejšnje številke. Tokrat se osredotoči na pomen ravnotežja v družini. Spregovori o družinah, ki so preveč zaščitniške in s tem utesnjujejo otroke, in pa o družinah, ki so preveč razpuščene. Pogovor sklene s trditvijo, da spada vzpostavljane družinskega ravnotežja med vsakdanje naloge njenih članov. Tanja Tomažič nam predstavi, kako so se v muzejske dejavnosti vrinile novoletne proslave, Barbara Purkat pa opisuje, kako se je zgodovinska učilnica spremenila v srednjeveški grad. V okviru priprav za zgodovinsko tekmovanje »Življenje v srednjem veku« je po zamisli učencev nastal projekt. Po zbiranju literature o srednjeveških gradovih in po treh dneh slikanja in barvanja učilniških sten, se je učilnica spremenila v pravi srednjeveški grad, ki so si ga ogledali tako učenci kot učitelji ostalih razredov.

Prosti čas je za mladostnike zelo pomemben, saj se v tem času lahko razbremenijo naporov od šolskega leta in si sami izberejo, kaj bodo počeli. Kot piše Natalija Mikuletič, so po Grilu tri funkcije prostega časa neformalno izobraževanje, vrstniška soci-

DUNAJ - Obletnica

Ob 300-letnici Knafljeve ustanove

Tristotrideseta obletnica neke ustanove je že sama po sebi častitljiv jubilej, če gre za ustanovo, ki je več kot katera druga prispevala k visokošolskemu izobraževanju Slovencev, zlasti študentov iz nekdanje Kranjske, v časih, preden smo leta 1919 dobili lastno univerzo, je počastitev spomina nanjo še toliko bolj na mestu. Posvečen mu je bil lani poleti organizirani znanstveni simpozij v Ljubljani, ob tej priložnosti v obliki referatov predstavljeni prispevki pa so skupaj s povzetki v nemščini in s številnimi prilogami objavljeni v priložnem zborniku. Ta seveda obuja tudi spomin na leta 1631 umrlega duhovnika, slovensko zavednega vizionarja Luko Knaflja, ki je s svojo privarčevano zapuščino – hišo na Dunaju in posestvom v Grinzingu – sploh utemeljil ta pomembni štipendijski sklad. Omogočil je, da je na Dunaju lahko študiralo več kot 1500, oziroma dobri dve tretjini vseh Slovencev, ki so (poleg tistih, ki so odšli v Padovo, Bologno ali kam drugam) nadaljevali šolanje na univerzah v habsburški monarhiji. Najprej so med njimi prevladovali bogoslovci, v drugi polovici 19. stoletja pa je hitro naraščal tudi delež pravnikov, filozofov, medicincev in drugih. Brez njih si ni mogoče predstavljati oblikovanja slovenskega narodnega programa po marčni revoluciji 1848 in realizacije njegovih osnovnih zahtev poldrugo stoletje pozneje.

Pozdravnim nagovorom predsednika SAZU, predstavnikov univerz in še nekaterih častnih gostov simpozija sledijo v zborniku znanstveni prispevki udeležencev, ki osvetljujejo celotno delovanje Knafljeve ustanove v okviru slovenske kulturne dediščine, jo primerjajo z drugimi sočasnimi ustanovami in ocenjujejo prizadevanja za smotrno upravljanje ustanove ter njeno rabo, skladno z namenom ustanovitelja. Posebna pozornost je posvečena obdobju po letu 1961, ko je Knafljevo ustanovo, ki jo je dotlej upravljala dunajska univerza, prevzela država Jugoslavija, ki naj bi jo predala ljubljanski univerzi. Daljšo krizo in negotovost zaradi nasprotujočih si interesov in zlasti velike zadolženosti je pretrgala sprememba pravnega in lastniškega statusa ustanove, ki je bila leta 1995 na novo ustanovljena kot zasebna ustanova, osem let pozneje pa je bila sanirana matična hiša, v kateri je dobil prostore tudi Slovenski znanstveni inštitut. O dogajanjih v teh zadnjih letih pišejo predvsem Peter Vodopivec in Dušan Nečak ter Feliks J. Bister in Anton Levstek.

Zbornik o Knafljevi ustanovi je izšel kot prvi zvezek zbirke Srednjeevropska znanstvena knjižnica, ki so jo ustanovili Feliks J. Bister, Oto Luthar in Vincenc Rajšp; slednji je ta prvenec tudi uredniško pripravil za tisk. Izdal in založil ga je Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, sozaložila pa Založba ZRC SAZU.

Iztok Ilich

TBILISI - Zahteva Gruzije potem ko naj bi rusko letalo odvrгло bombo

Konflikt naj bi reševal Varnostni svet Združenih narodov

Evropska komisija poziva državi, naj spor rešita z dialogom

TBILISI - Gruzija bo Varnostni svet ZN zaprosila za sklic izredne seje o domnevnem bombnem napadu ruskega letala na ozemlju Gruzije, je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP včeraj sporočil gruzijski zunanji minister Gela Bežuašvili. Na območju kakih 50 kilometrov od glavnega mesta Tbilisi in nedaleč od Južne Osetije, kjer naj bi rusko letalo v ponedeljek zvečer odvrгло bombo, medtem okoliščine napada preučujejo gruzijski preiskovalci in pripadniki mednarodnih mirovnih sil v Južni Osetiji. Gruzijske in mednarodne preiskovalce na območju spremljajo mednarodni opazovalci Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse). »Proces preučevanja območja je v teku,« je za AFP povedala tiskovna predstavnica Ovseja Martha Freeman, zaradi velike občutljivosti preiskave pa podrobnejših informacij ni razkrila.

Gruzija je sicer po poročanju ameriške tiskovne agencije AP danes sporočila, da ima dokaze, da sta ruski letali kršili gruzijski zračni prostor ter v bližini Južne Osetije odvrgli bombo, ki pa ni eksplozivna.

Gruzijko zunanje ministrstvo je zato izdalo uradni protest zaradi »očitne agresije in ostre kršitve državne suverenosti«.

Gruzijski obrambni minister Georgi Tatišvili je za AP ocenil, da je skušalo letalo uničiti gruzijski radar na območju. Na ministrstvu so ob tem poudarili, da Gruzija ne razpolaga niti z reaktivnimi letali Su-24 niti s tovrstnimi izstrelki. Vodstvo Južne Osetije je za napad nemudoma obtožilo oblasti v Tbilisiju, poveljnik ruskih sil v tej separatistični republiki, general Marat Kulahmetov, pa je izjavil, da je izstrelk odvrгло neidentificirano letalo, ki je preletelo Južno Osetijo in je bilo tarča napada s kopnega, obenem pa namignil, da je šlo za gruzijsko letalo.

Tako ruska vojska kot Kremelj sta očitke Tbilisija v torek odločno zavrnila, rusko zunanje ministrstvo pa je v včerajšnji izjavi, ki je zvenela tudi kot prikrita obtožba, omenjeni incident označilo kot »poskus preusmeriti pozitivne trende v rusko-gruzijskih odnosih in zaostri gruzijsko-osetijski konflikt«.

V enem najostrejših mednarodnih odzivov na incident so se Estonija, Latvija in Litva - nekdanje sovjetske republike, včeraj pa neodvisne članice zveze Nato - odločno postavile na stran Gruzije.

Evropska komisija je medtem Rusijo in Gruzijo pozvala, naj sodelujeta med seboj in najnovejši spor rešita na mirni način, predsedujoči Ovseju, španski zunanji minister Miguel Angel Moratinos, pa je izrazil »najglobljo zaskrbljenost« in obe strani pozval k zmernosti. (STA)

Gruzijski predsednik Mihail Sakašvili je novinarjem na zemljevidu pokazal, kje naj bi rusko letalo kršilo zračni prostor in odvrгло izstrelke, ki pa ni eksplodiral

ANSA

ALEKSANDRIJA - Palestinski predsednik Abas pri Hosniju Mubaraku

Nobenega dialoga s Hamasom, dokler se ne odpove udaru v Gazi

ALEKSANDRIJA, RAMALA - Palestinski predsednik Mahmud Abas je za sedbo območja Gaze s strani gibanja Hamas danes označil kot »destruktivno« za prizadevanja za oblikovanje neodvisne palestinske države ter ponovno zavrnil kakršnekoli pogovore s Hamasom. »Kar je storil Hamas, je bilo destruktivno. Hamas je pomagal sovražnikom palestinskega naroda in tistim, ki si ne želijo palestinske države,« je po srečanju z egiptovskim predsednikom Hosnijem Mubarakom v Aleksandriji izjavil Abas. Če Hamas želi kakršnekoli dialog, mora preključiti vse, kar je storil na območju Gaze,« je še dejal Abas in ob tem zatrdil, da, »kar se tiče koncepta palestinske državnosti, med nami, Izraelom in mednarodno skupnostjo ni nobenih razhajanj«.

Gibanje Hamas je junija prevzelo nadzor nad območjem Gaze, nakar je Abas razpustil vlado narodne enotnosti in na Zahodnem bregu imenoval nov kabinet. Hamas je sicer sporočil, da v Gazi ne želi vladati sam in je Abasovo gibanje Fatah pozval k ponovnem oblikovanju skupne vlade.

Tudi gibanje Fatah je sicer danes ponovno zavrnilo vsak dialog s Hamasom. »Da bi končali krizo, mora Hamas končati svoj puč na območju Gaze in to ozemlje vrniti izvoljenemu in legitimnemu predsedniku Mahmudu Abasu,« je za

AFP povedal vodja Fatahove poslanske skupine Azam al Ahmad. »Po tem bomo lahko nemudoma sedli skupaj in začeli narodni dialog,« je še dejal. Ahmad se je s tem odzval na torkovo izjavo vodje Hamas in nekdanjega premiera Ismaila Hanije, ki je izrazil pripravljenost, da odstopi s svojega položaja, če bi to omogočilo spravo med Hamasom in Fatahom. »Če je položaj cena, ki jo je treba plačati za narodno spravo, smo se mu pripravljene odpovedati,« je dejal Hanija.

Abas je Hanijo in njegov kabinet odstavil po junijskem zavzetju Gaze s strani Hamasa, vendar Hamas tega Abasovega ukrepa ne priznava, Hanija pa vztraja, da je še vedno legitimni palestinski premier. Zmerni Abas se sicer v zadnjem času udeležuje številnih srečanj z voditelji različnih držav, do okrepljene diplomacije pa prihaja v okviru priprav na bližnjevzhodno mirovno konferenco, ki bo pod pokroviteljstvom ZDA predvidoma potekala jeseni. Konferenca je sicer del strategije, kako pospešiti mirovni proces med Abasom in Izraelom ter pri tem izolirati Hamas. (STA)

Zmerni palestinski predsednik Mahmud Abas trdi, da glede koncepta palestinske državnosti ni razhajanj med Fatahom, Izraelom in mednarodno skupnostjo

ANSA

SEUL - Potekal bo od 28. do 30. avgusta

Severna in Južna Koreja sklicali prvi vrh po sedmih letih

SEUL - Severna in Južna Koreja sta sklenili dogovor o prvem vrhu med sosedama v zadnjih sedmih letih, ki bo potekal od 28. do 30. avgusta, udeležila pa se ga bosta južnokorejski predsednik Roh Moo-Hyun in severnokorejski voditelj Kim Jon Il, so včeraj sporočili iz urada južnokorejskega predsednika. Kot so pojasnili, naj bi sogovornika razpravljala predvsem o uradnem mirovnem sporazumu med državama in o uveljavljanju miru na polotoku, poroča francoska tiskovna agencija AFP. »Voditelja bosta na srečanju govorila o možnosti poglobitve zaupanja na vojaškem področju in odprla pot za uveljavljanje miru na Korejskem polotoku,« so sporočili iz Seula in dodali, da bo srečanje tudi pomemben mejnik v procesu reševanja severnokorejskega jedrskega vprašanja.

Severna Koreja, ki je predlagala srečanje, je namreč februarja v šeststranskem dogovoru obljubila, da bo ukinila svoj jedrski program, po zaprtju glavnega severnokorejskega jedrskega reaktorja v

Yongbyonu pa je od južne sosede prejela 50.000 ton težkega goriva. V primeru popolne denuklearizacije države bo nagrajena še z 950.000 tonami nafte ter normalizacijo diplomatskih in vojaških odnosov s starimi sovražniki, kot so na primer ZDA.

Napovedani vrh je že pozdravila Kitajska, ki je izrazila upanje, da bo srečanje vodilo v »pozitivne rezultate«. »Kitajska podpira vse, kar bi prineslo mir in stabilnost na Korejskem polotoku in v severovzhodni Aziji,« je sporočil predstavnik kitajskega zunanjega ministrstva Liu Jianchao in dodal, da je dialog v interesu okoli 70 milijonov ljudi polotoka. Napovedano srečanje korejskih voditeljev so podprle tudi ZDA in Japonska.

»Upam, da bo srečanje pripomoglo k umiritvi napetosti na Korejskem polotoku,« je novinarjem v Tokiu povedal japonski premier Šinzo Abe in izrazil pričakovanje, da bo vrh potekal tudi v skladu s šeststranskimi pogovori. Ameriško zunanje ministrstvo je medtem podprlo

PHOENIX

Odkrili največji planet v vesolju

PHOENIX - Astronomi so odkrili doslej največji planet v vesolju, ki je približno dvajsetkrat večji od Zemlje. Sestavljen je večinoma iz vodika, kroži pa okoli zvezde, ki je od našega osončja oddaljena 1400 svetlobnih let, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Planet v ozvezdju Herkula so skupaj odkrili ameriška observatorija Lowell v Arizoni ter Palomar v Kaliforniji in španski teleskopi na Kanarskih otokih. Prvič so ga sicer opazili že lani spomladi in ga poimenovali TrES-4. Njegov obstoj so nato potrdili tudi v drugih observatorijih, Lowell pa je nato v ponedeljek objavil odkritje tudi širši znanstveni srenji, še navaja AP.

Kot ugotavljajo znanstveniki, je planet približno za 70 odstotkov večji od Jupitra, največjega planeta našega Osončja. Temperatura tega planeta pa je približno 1200 stopinj Celzija. »Najverjetneje na tem planetu sploh ni kake trdne površine. Najverjetneje bi se vanj zgolj potopil,« je planet opisal eden izmed odkriteljev Georgi Mandushev iz ameriškega observatorija Lowell v Arizoni. Znanstvenike bega predvsem planetova majhna gostota, ki naj bi znašala le 0,2 grama na kubični centimeter. To pomeni, da so zaradi tega tudi gravitacijske sile na planetovo ozračje, zlasti zgornje sloje, relativno nizke. »Nekaj njegove atmosfere verjetno uhaja podobno kot pri repu komete,« je še opisal Mandushev.

Sicer pa znanstveniki ugotavljajo tudi, da naj bi bil na tistem območju še en planet, še navaja AP. »Nismo čisto prepričani, kaj se tam dogaja. Tam bi bil lahko še en planet, kar bi bilo naravnost neverjetno,« je še dejal Mandushev iz observatorija Lowell, ki nosi ime po odkritelju Plutona leta 1930. Ta je sicer do lani veljal za deveti in najmanjši planet Osončja, a so mu astronomi nato ta status odvzeli in ga označili za pritlikavi planet. (-STA)

BAGDAD Včeraj ubitih 32 upornikov

BAGDAD - Ameriško-iraške sile so včeraj z letali in helikopterji obstreljevale položaje upornikov v šiitski četrti Sadr City v Bagdadu in pri tem ubile 32 upornikov, je sporočila ameriška vojska.

Iraška policija in priče pa trdijo, da je bilo v teh napadih ubitih devet civilistov, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Vojska je sporočila, da so bili tarča napadov, ki so jih izvajali tudi na tleh, uporniki, člani teroristične celice, ki tihotapijo orožje iz Irana in omogočajo upornikom urjenje v Iranu. Povedali so še, da so prijeli tudi 12 skrajnežev.

Na jugu Iraka pa je bil v torek v Basri med spopadi ubit britanski vojak, je včeraj sporočilo britansko obrambno ministrstvo. V Iraku je s tem od začetka spopadov marca 2003 umrlo že 166 britanskih vojakov.

dialog med Seulom in Pjongjangom ter izrazilo upanje, da bo srečanje spodbudilo mir in varnost na Korejskem polotoku in pripomoglo k izpolnjevanju ciljev šeststranskih pogovorov o severnokorejskem jedrskem vprašanju, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Edini in zadnji vrh med stranema je bil leta 2000, ko je tedanji južnokorejski predsednik Kim Dae Jung na srečanju s severnokorejskim voditeljem pozval k spravi po pol stoletja sovražnosti med državama, ki sta tehnično še vedno v vojni. Po korejski vojni sta leta 1953 namreč sklenili premirje, nista pa podpisali mirovne pogodbe. Med državama je sicer pred dnevi prišlo do incidenta, saj so vojaki na obeh straneh močno zastražene meje izmenjali vrsto strel, kar je bil prvi tovrstni incident v več kot letu dni. Tovrstni čezmejni incidenti na Korejskem polotoku so bili po zgodovinskem vrhu leta 2000 relativno redki, zadnji pa se je zgodil 31. julija lani, ko so severnokorejski v streljali na južnokorejsko postojanko. (STA)

GORICA - Pokrajinski odbornik Visintin posredoval podatke o zaposlitveni dinamiki

Vzpon zaposlitev v storitvenem sektorju

»Goriška pokrajina vse manj industrijska« - Zaskrbljenost zaradi porasta pogodb na določen čas

Zaposleni v trgovini naraščajo, v industriji upadajo; zgoraj Marino Visintin.

BUMBACA

sintin. Med kritičnimi notami je po odbornikovem mnenju še vedno zelo visoko število pogodb na določen čas; letih je bilo v prvih šestih mesecih letošnjega leta kar 72 odstotkov. »Ženske pridejo do pogodbe za nedoločen čas z večjo težavo od moških,« je razložil Visintin in povedal, da je delovno mesto s pogodbo za nedoločen čas našlo 25 odstotkov na novo zaposlenih moških in komaj 17 odstotkov žensk.

Podatki o zaposlitvah po posameznih sektorjih dokazujejo, da so storitvene dejavnosti v goriški pokrajini vse pomembnejše. »Zaradi skorajšnje izgradnje novih komercialnih središč z Ikeo v Vilešu na čelu se bo v prihodnjih letih število zaposlenih v storitvenem sektorju še dodano povečalo,« je povedal Visintin in nadaljeval: »Med 13.000 novimi zaposlenimi jih kar 8.000 dela v storitvenem sektorju, največ v veleblagovnicah in turizmu, samo 4.400 pa je novih delavcev in delavk v industriji.«

Po odbornikovih trditvah daje prve sadove projekt za zaposlitev negovalk, ki ga pokrajina vodi v svojih uradih za delo v Gorici in Trzinu. »Od januarja do konec junija se je z veljavno pogodbo zaposlilo 105 negovalk, sicer pa se je v uradih za delo mudilo 898 družin, ki je spraševalo informacije o projektu,« je pojasnil Visintin. Ob tem sta bila po odbornikovih navedbah urada za delo uspešna tudi pri promociji prispevkov oz. olajšav, ki jih imajo podjetja pri zaposlitvi odpuščenih delavcev. »Uslužbenci obeh uradov so obiskali 16 velikih podjetij, ki so nato na podlagi deželnega zakona 18 iz leta 2005 zaposlila 86 odpuščenih delavcev,« je pojasnil Visintin. Urada za delo sta po besedah odbornika opravila zelo dobro delo, saj je goriška pokrajina edina v deželi, ki je v celoti izkoristila deželni prispevek za ponovno zaposlitev odpuščenih delavcev. Visintin je ob tem povedal, da si prizadeva še za zaposlitev 712 brezposelnih, vpisanih v register invalidov, in približno 4.000 oseb v socialni stiski. Po odbornikovem mnenju je treba spodbujati pripravo projektov socialne kooperacije, saj le-ti nudijo pomembno pomoč težje zaposljivim osebam. (dr)

GORICA - Prometna nesreča v ulici Campi

V avtu heroin

Na Katinari preverjajo, ali je bil voznica pod vplivom mamila

V avtomobilu, s katerim je v ponedeljek zvečer 49-letna Goričanka I.B. doživela hudo prometno nesrečo, so policisti našli pol grama heroína, zato pa je v teku preiskava, s katero bodo ugotovili, ali je ženska sedla za volan pod vplivom opojnih substanc. Do prometne nesreče je prišlo nekaj po 20.30 v ulici Campi v Gorici, kjer je ženska izgubila nadzor nad svojim vozilom tipa fiat punto in čelno trčila v hišo ob robu cestišča. Stanovalci so slišali močan trk, takoj zatem, ko so zagledali poškodovano vozilo, pa so klicali prvo pomoč. Na kraju je po-

sredovalo osebje službe 118, ki je nudilo pomoč voznici in 39-letnemu potniku E.G. po rodu iz Bergama. Žensko so zaradi hudih poškodb prepeljali v katinarsko bolnišnico, njenega sopotnika pa v goriško.

Na kraju nesreče so posredovali tudi policisti goriškega letkega oddelka, ki so med pregledom notranjosti avtomobila našli pol gramski odmerek heroína. Agenti so o osebje katinarske bolnišnice, ki bo s po zakonu določenimi analizami ugotovilo, ali je ženska vozila pod vplivom mamila.

Storitveni sektor doživlja vzpon zaposlitev, goriška pokrajina pa je vse manj industrijska, saj se že več let niha število delavcev v industriji. Iz podatkov o novih zaposlitvah v prvih šestih mesecih letošnjega leta, ki jih je včeraj posredoval pokrajinski odbornik Marino Visintin, je jasno, da je zaposlitvena dinamika dobra, vendar je nekaj alarmnih zvoncev, ki jih ne gre podcenjevati.

»Delo je v prvih šestih mesecih letošnjega leta našlo skoraj 11.000 oseb, kar je za približno 25 odstotkov več kot lani v istem obdobju,« je pojasnil Visintin. Po njegovih besedah je med na novo zaposlenimi 6.172 moških, žensk pa je 4.545; ob tem je odbornik pojasnil, da je 77 odstotkov novih delavcev italijanskih državljanov, 18 odstotkov je tujcev, 3,7 odstotkov pa jih prihaja iz novih članic Evropske unije, v prvi vrsti Slovenije. »Lani je bilo med sveže zaposlenimi 2,7 odstotkov državljanov novih evropskih članic, kar pomeni, da smo letos s strožjimi kontrolami uspeli za odstotek zvišati njihovo število,« je pojasnil Vi-

OSLAVJE - V kleti Fieglove kmetije stalna razstava predmetov, fotografij in vojaških načrtov iz prve svetovne vojne

V eksponatih se zrcali krvava vojna

Predmeti so bili najdeni pri prekopavanju briških pobočij, zbral pa jih je Aleš Figelj - Ravno danes obletnica Cadornovega preboja in vstopa v Gorico

V prostorih velike kleti vinogradniškega podjetja Fiegl na Oslavju se je v zadnjih letih zvrstilo kar nekaj kulturnih pobud, ki so imele v zgodovinskih razstavah svojo glavno usmeritev. Spomnimo naj na bogato razstavo izpred dveh let o prvi svetovni vojni, ki je najbolj prizadela območje Oslavja, in na lanski prikaz razglednic iz Goriške z začetka prejšnjega stoletja. Pred kratkim pa so v predverju kleti postavili stalno razstavo predmetov in orožja iz prvega svetovnega spopada, ki so jih našli pri prekopavanju bližnjih pobočij za njihovo usposobitev za nove vinograde.

Kljub temu da so domačini v prejšnjih desetletjih in še najbolj v času med obema vojnama temeljito preiskali vse predele, na katerih so divjali spopadi, in pobrali na tone železja in materialov iz drugih kovin, je mogoče še danes naleteti na predmete iz vojnega obdobja. Eden od lastnikov Fieglove kmetije, Aleš Figelj, je vse te predmete vneto zbiral, si pridobil ustrezna dovoljenja in z njimi postavil sicer majhno, vendar zelo zanimivo razstavo, ki jo je obogatil še s fotografijami in vojaškimi načrti. V posebnih vitrinah so se znašli kosi orožja, naboji, čutarice, denar, kolajne, sanitenti materiali ter kopica granat in šrapnelov, seveda izpraznjenih. Med razstavljenimi predmeti najbolj pade v oči odlično ohranjena avstrijska granata kal. 305, ki je po legi najdbe najbrž priletela iz zrele možnarja Škoda, ki

je bil nameščen na Ajševici. Granata je padla v ilovnata tla, ki so ublažila njen padec, in zato ni eksplodirala. Predel, kjer stoji kmetija Fiegl, je sodil v prvo bojno črto italijanske armade, medtem ko so se avstro-ogrske položaji nahajali le lučaj stran v smeri Gorice. Na tistem majhnem koščku zemlje so boji divjali več kot leto dni, od konca maja 1915 do avgusta 1916.

Prav te dni poteka obletnica ene najbolj silovitih italijanskih ofenziv, ki je znana pod imenom 6. soška bitka in med katero je vojakom generala Cadorne za ceno strašnih žrtev končno uspelo premagati trdoživo avstrijsko obrambo in 9. avgusta - na današnji dan pred 91 leti - zasesti Gorico. Frontna črta se je tedaj premaknila vzhodno od Gorice, na Škabrijel, Grčno, Panovec, Mark ter čez Vrtojbenske in Biljenske griče na Kras. Tam so se boji z nezmanjšano močno nadaljevali še več kot leto dni, vse do avstrijsko-nemškega preboja fronte pri Kobaridu konec oktobra 1917. Po tej ofenzivi je orožje v Posočju utihnilo, vojna pa se je še za leto dni nadaljevala na reki Piave. V naših krajih so, kot rečeno, ostale grmade bojeve žice, neeksploziranih granat, orožja vseh vrst, pa tisoči in tisoči grobov padlih vojakov obeh armad. Delček ostalin je na ogled na večjih ali manjših razstavah, kot je tista na domačiji Fieglovih na Oslavju.

Vili Prinčič

Pogled na lepo urejeno muzejsko zbirko v kletnih prostorih Fieglove kmetije

FOTO VIP

Glasba za Piranesija

Z nocošnjim koncertom v palači Attems Petzenstein v Gorici se začne niz pobud, ki bodo spremljale razstavo 124 dragocenih Piranesijevih grafičnih listov, odprte katere so podaljšali do 15. septembra. Ob 21. uri bosta nastopila violinist Alessandro Simonetto in harmonikaš Roberto Daris, prava mojstra tradicionalne ciganske in vzhodnoevropske glasbe. Udeležba na koncertu je brezplačna in ponuja priložnost ogleda Piranesijevih grafik iz zagrebške zbirke, ki so prvič prikazane v Italiji.

Ubrani ženski glasovi

V cerkvi sv. Lovrenca Mučenika v Šlovrencu bo nocoj ob 21. uri koncert ženske vokalne skupine, ki deluje v okviru sestava Cappella civica iz Trsta. Dekleta bodo zapela pod taktirko Marca Sofianopula ter s spremljavo organista Manuela Tomadina in flautista Giorgia Marcossija. Na koncertu, ki bo potekal v okviru niza Med zvoki krajev, bo vokalna skupina izvedla zborovske skladbe Alaina in Poulenca ter kontemplativno romanje v islamsko mistiko z glasbo Marca Sofianopula in z besedilom Paola Magrisa pod naslovom »Il flauto reciso«.

Anita Kravos med gosti

V okviru niza Lagunamovies 2007 bo nocoj ob 21. uri v kinodvorani Cristallo v Gradežu poseben večer z naslovom »Coming soon«; posvečen bo filmu, ki so jih posneli v zadnjih mesecih na lokacijah dežele FJK. Srečanja se bosta udeležila igralca Omero Antonutti in Anita Kravos, sicer mlada Goričanka, ki je bila nagrajena na festivalih Nuovo Sacher Nannija Morettija v Rimu in Nuovel Air v Parizu, kjer je komisiji predsedovala Jeanne Moreau. Obenem bodo predstavili filmski projekt režiserja Renza Martinelli o bokserju Primu Carneri in premierno vrteli dokumentarec »Lodore del tappeto« avtorja Paola Borianija.

Odklonili sejnino

Trije člani rajonskega sveta za goriško mestno četrt Svetogorska Placuta so se odrekli sejnini za ves mandat. Gre za Alessandra Tavello, Giordano Valentinu (oba iz stranke Forza Italia) in Alessandra Gregoriga (UDC), ki ne bodo prejeli bruto zneska petnajstih evrov za udeležbo na sejah. Med pionirji takšne odločitve izstopa Marjan Brescia iz Štandreža, ki se je v preteklosti odrekel mesečnini, namenjeni predsedniku rajonskega sveta; to je bil storil v znamenje protesta, ker po njegovi presoji občinska uprava ni upoštevala zahtev in potreb Štandreža.

TRŽIČ - Delavci opozorili na svojo stisko s sprevedom po središču mesta

Ineos zapira tržiški obrat, a že načrtuje novega na Sardiniji

Dva izčrpana protestnika sta včeraj morala zapustiti streho silosa

Med včerajšnjim sprevedom po tržiških ulicah

ALTRAN

Angleška družba Ineos zapira svoj obrat v ulici Timavo v Trziču, a že načrtuje novega na Sardiniji. Po besedah zaposlenih v tržiški tovarni, ki so včeraj kot vsako sredo v zadnjih mesecih opozarjali na svojo stisko s protestnim shodom v središču mesta, je družba Ineos že prejela od dežele Sardinije in medministrskega odbora CIPE 19 milijonov evrov nepovratnih sredstev za izgradnjo novega sardinskega obrata. »Denar vseh italijanskih davkoplačevalcev bodo potrosili za tovarno, ki bo zaposlila sto petdeset delavcev, prav toliko pa jih bo ostalo na cesti v Trziču,« so včeraj poudarili družinski člani tržiških delavcev, ki so pred dnevi ustanovili odbor, v okviru katerega bodo nadaljevali boj za pravice zaposlenih v obratu v ulici Timavo. Ob tem člani odbora opozarjajo, da doživljajo težke trenutke tudi v Ravenni, kjer družba Ineos namerava uvesti mobilnost za 78 delavcev. »Zanimivo bi bilo ugotoviti, kaj namerava storiti Ineos z vsemi podjetji, ki jih kupuje po Italiji,« se ne nazadnje sprašujejo tržiški delavci in opozarjajo, da se baje angleška družba namerava znebiti konkurence drugih

podjetij najprej z njihovim prevzemom, nato pa še z njihovim zaprtjem in prodajo.

Med tem ko so zaposleni korakali po mestnem središču z gusarskimi majčkami, sta morala včeraj dopoldne dva delavca zapustiti streho trideset metrskega silosa. Na najvišjo točko obrata v ulici Timavo se je enajst delavcev povzpelo pred devetimi dnevi. Že v nedeljo je protestnike obiskalo osebje tržiške bolnišnice, včeraj pa sta bila dva delavca zaradi toplote in slabih higien-skih razmer tako izčrpana, da sta morala zapustiti tabor na vrhu silosa.

Včeraj so predstavniki enotnega sindikalnega predstavništva na daljavo odgovorili lastništvu tovarne in potrdili, da imajo delavci na podlagi državne delovne pogodbe pravico do odškodnine, ker so bili odpuščeni brez predhodnega sporočila. Med tem je viceprefekt, ki je v prejšnjih dneh obiskal protestnike ob obratu, sklical za danes ob 10.30 omizje, na katerega je vabil predstavnike družbe Ineos, sindikalne organizacije, tržiškega župana, predsednika pokrajine in deželnega odbornika za delo.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MEDEOT-GABBI (PRI MOSTU), ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

Kino

GORICA
KINEMAX: zaprto.
CORSO: zaprto.

TRZIČ
KINEMAX Dvorana 1: 20.00 - 22.20 »Harry Potter e l'Ordine della Fenice«. Dvorana 2: 20.15 - 22.15 »The protector«. Dvorana 3: 20.10 - 22.10 »Fearless«. Dvorana 4: 20.00 - 22.20 »Le vite degli altri«. Dvorana 5: 20.15 - 22.10 »Havoc - Fuori controllo«.

Izleti

KRUT prireja skupinsko bivanje v Šmarjeških toplicah in v Dobrni od 26. avgusta do 4. septembra; informacije in vpisovanje na sedežu krožka, korzo Verdi 51 int. v Gorici, tel. 0481-530927.

PD ŠTANDREŽ prireja od 6. do 9. septembra štiridnevni avtobusni izlet v Novi Sad, Beograd in Šumadijo; informacije in vpisovanje na tel. 0481-20678 (Božo). Ker je potreben potni list, organizatorji izleta pozivajo interese nate naj pohitijo s prijavo.

SPDG organizira v nedeljo, 12. avgusta, v okviru Kekčeve poti krožno pot okoli sedla Robon nad Nevejskim sedlom. Zbirališče ob 8. uri na parkirišču na Nevejskem sedlu. Za interese nate bo možen odhod že v soboto, 11. avgusta, ob 12.30 s parkirišča pri Rdeči hiši in obiskom adrenalinskega parka na Nevejskem sedlu ter prenočitvi; informacije na tel. 333-1581015 (Dino Paulin) in tel. 0481-882328 (Marko Lutman) v večernih urah.

SPDG prireja 1. in 2. septembra izlet v Dolomite z vzponom na vrh Tofana di Rozes po zavarovani plezalni poti Lipella. Vzpon traja okrog pet ur. Udeleženci morajo biti primerno opremljeni (čelada in samovarovanje, svetilka) in večji vzpenjanja v ferati. Možnost vzpona na vrh tudi po navadni planinski stezi (od štiri do pet ur) Prevoz z lastnimi sredstvi. Zaradi rezervacije prenočišča se prijave sprejemajo do 15. avgusta (Vlado, tel. 0481-882079).

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo enodnevni izlet v soboto, 1. sep-

tembra, na Goli otok; informacije in vpisovanje v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 0481-78121) do 15. avgusta.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško vabi svoje člane na tradicionalno srečanje Društev upokojencev Primorske, ki bo v soboto, 25. avgusta, pri starem gradu v Vipolžah v Goriških Brdih od 10. ure dalje. Prevoz z lastnimi sredstvi. Obvezna prijava do 20. avgusta na tel. 0481-390688.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE obvešča, da bodo uradi zaprti od 9. do 22. avgusta.

IRIS, IRISACQUA IN ISOGAS sporočajo, da bodo uradi zaprti 16. in 17. avgusta. Delovale bodo brezplačne telefonske številke za vodo (800993131), plin in električno energijo (800993100) ter okoljske storitve (800844344).

KNJIŽNICA FEIGEL bo do 14. septembra odprta po poletnem urniku: vsak dan razen sobote od 8. do 16. ure. Zaprta bo od 13. do 24. avgusta.

MLADINSKI DOM obvešča, da bodo uradi zaprti do petka, 31. avgusta. Informacije lahko dobite na tel. št. 0481-536455 v jutranjih urah.

OBČINA DOBERDOB sporoča, da bodo v mesecu avgustu v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Doberdobu bo zaprta do 13. avgusta.

ZSKD obvešča, da je goriški urad odprt po poletnem urniku od 9. do 13. ure.

ŠAGRA SV. ROKA bo v Podturnu do četrтка, 16. avgusta, ko bo tudi tombola.

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da bodo uradi zaprti do 17. avgusta.

Prireditve

ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK vabi na orgelski koncert drevi ob 20.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah. Nastopala bo organistka Martina Okoliš iz Logatca.

»MONFALCONE ESTATE« v organizaciji občine Trzič: drevi (trg v Panzanu) ob 21. uri film »Giù per il tubo« (ob slabem vremenu naslednjega dne); v soboto, 11. avgusta, celodnevna tržnica v mestnem središču.

V PARKU CORONINI v Gorici bo v sodelovanju z združenjem Intermusica v četrtek, 16. avgusta, ob 18. uri koncert z naslovom Glasba Goye.

V SKLOPU NIZA »AGOSTO RONCHESE« bo v soboto, 11. avgusta, ob 22. uri v Palarollerju v Ronkah koncert skupine Rewind - Vasco Rossi Tribute Band. Koncert bo začela skupina Fandango.

V VILI CODELLI v Mošu bo med 17. in 19. avgustom ter med 24. in 26. avgustom prireditve Glasbeni večeri v vili Codelli: 17. avgusta ob 21. uri nastop dua Benjamin Bernstein (viola) in Natalya Morozova (klavir).

V ŠLOVRENCU bo v cerkvi sv. Lovrenca drevi ob 21. uri koncert iz niza Med zvoki krajev. Nastopila bo ženska vokalna skupina »Cappella Civica« iz Trsta.

Pogrebi

DANES V PEVMI: 11.30, Walter Tesolin iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Pevmi.

DANES V ŠLOVRENCU: 11.00, Anna Bevilacqua vd. Rivolt (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

ŠZ Soča

sočustvuje s svojo igralko Deboro ob boleči izgubi očeta ter izreka njej in družini občuteno sožalje.

Ravnateljica, učno, neučno osebe in dijaki licejev Trubar-Gregorčič

izrekajo Debori Tesolin in družini občuteno sožalje ob prerani izgubi očeta.

GORICA-KOPRIVNO - Kronika

Padli kmet in vinjeni voznik

V Koprivnem je nesrečo utrpel kmet. 49-letni domačin C.R. se je včeraj v dopoldanskem času poškodoval med delom s traktorjem, opremljenim s priključeno bagersko roko. Kopal je jarek ob kmetijskem poslopiju, ko se je traktor naenkrat nagnil. C.R. je izgubil ravnotežje, padel s traktorja in si pri tem zlomil nogo. Osebe službe 118 ga je prepeljalo na zdravljenje v goriško bolnišnico, na kraju nesreče pa so posredovali karabinjerji iz Koprivnega.

Med poostrenim nadzorom cest na podlagi nedavnega vladnega odloka je prometna policija v torek preverjala predvsem psihofizično stanje poklicnih voznikov. Med kršitelji je izstopal portugalski državljan, voznik težkega tovornjaka, ki so ga podvrgli alkotestu in ugotovili, da se je odpravil na pot v vinjenem stanju. Nakopal si je kazen zaradi visoke stopnje alkohola v krvi, hitre vožnje in neupoštevanja prepovedi prehitovanja, obenem pa so mu zasegli tovornjak, kot naračajo najnovejša zakonska določila.

Arpa o morskih vodah Marine Julie

Danes bodo znani rezultati torkovih analiz, ki jih je v morskih vodah Marine Julie pri Trziču opravila okoljska agencija Arpa. Občinski upravitelji ter krajevni gostinci in kopalci, ki iščejo osvežitve na primestni plaži, računajo na naklonjene rezultate, potem ko je vse vzmernil petkov nedadni ukrep prepovedi kopanja. Če se bo izkazalo, da voda ni onesažena, bo treba vsekakor počakati na konec meseca za umik prepovedi, saj bodo morali opraviti ponovne analize, ker zakon zahteva ugoden rezultat dvakratnih konsekvativnih analiz. Plaža je vsekakor obiskana, marsikdo pa se na prepoved poživža.

OSLAVJE - Proslavljanje obletnice vstopa italijanskih čet v Gorico

Umirjene besede

Župan Ettore Romoli je napovedal veliko spominsko manifestacijo za 16. september

Pred kostnico na Oslavju je sinoči potekala osrednja svečanost ob 91. obletnici italijanskega preboja avstroogorskih čet in vstopa v Gorico. Še pred tem so občinski možje v ponedeljek položili vence k obeležjem pred železniško postajo, v spominskem parku, na trgu Battisti, v ulici Cadorna in na glavnem pokopališču, včeraj pa so odborniki Fabio Gentile, Francesco Del Sordi in Sergio Cosma položili venec k tabli na predoru pri Podgori.

Na Oslavju, kjer kljub napovedi ni bilo senatorja Sergia De Gregoria, je občno zastopal župan Ettore Romoli, pokrajino pa predsednik sveta Alessandro Fabbro, ki sta se jima pridružila viceprefekt Ilda Riccio in general brigade Pozzuolo Paolo Gerometta. Ob delegacijah vojaških združenj sta bila tudi Ivan Bratina in Silvino Poletto v imenu VZPI-ANPI. Krajša nagovora sta imela Romoli in predstavnik vojaških združenj Fulvio Peghinelli; oba sta izrekla umirjene in spravljive besede ter napovedala za 16. september veliko spominsko manifestacijo ob 60-letnici »druge osvoboditve Gorice«. Med mašo je kaplan kostnic na Oslavju in v Redipulji Severino Morandini poudaril, da ni več časa za prezir, temveč za mir, ter homilijo končal: »Ostanimo v miru.«

Pred kostnico na Oslavju (z desne) Gerometta, Fabbro, Romoli, Ilda Riccio in Peghinelli

BUMBACA

JAVNE FINANCE - V skladu z dokumentom o ekonomsko-finančnem načrtovanju (DPEF)

Z odvečnimi zlatimi rezervami naj bi znižali javni primanjkljaj

Prodi naklonjen načrtu - Desnosredinska opozicija kritična, češ da je vlada razsipna

RIM - Italija bi lahko izkoristila odvečne zlate rezerve svoje narodne banke za zmanjšanje javnega deficita. O tej možnosti že dalj časa razmišljajo visoki državni funkcionarji, pozitivno mnenje o njej pa je včeraj izrekel ministrski predsednik Romano Prodi. Desnosredinska opozicija se je takoj kritično oglasila, češ da je treba zlate rezerve zavarovati pred razsipnostjo sedanje vlade.

»Prav gotovo je pozitivno dejstvo, da se je začela resna razprava o uporabi zlatih rezerv,« je dejal Prodi časnikarjem, ki so ga včeraj dopoldne prestregli med prehodom z ženo Flavio v kraju Castiglione della Pescaia, kjer se mudi na počitnicah. »Pri tem moramo upoštevati tudi izkušnje drugih držav. Nekatere so že segle po zlatih rezervah za ureditev svojega finančnega položaja,« je pristavil.

Komaj so tiskovne agencije objavile Prodijeve besede, so se že oglasili predstavniki desnosredinske opozicije, in sicer ostro kritično. »Vlada je že zapravila dodatni davčni priliv ter načela državne obveznice, zdaj se namerava lotiti še zlatih rezerv,« je dejal Berlusconijev glasnik Paolo Bonaiuti. »Vprašati se moramo, ali Prodi namerava igrati vlogo ministrskega predsednika ali kapitana Kljuke,« je pristavil. Podobno je nastopil poslanec Nacionalnega zaveznitva Adolfo Urso. »Zaskrbljeni smo podobno kot je zaskrbljena Evropska unija, saj se je sedanja vlada izkazala kot prvakinja v javnih izdatkih. Takšni lopovski bandi moramo reči: "Dol roke od Bankitalie",« je dodal.

Sicer pa Prodi ni povedal nič novega. O možnosti uporabe odvečnih zlatih rezerv za zmanjšanje javnega primanjkljaja namreč govori tudi dokument o ekonomsko-finančnem načrtovanju (DPEF), ki ga je pred tedni odobrila poslanska zbornica. Upoštevati je namreč treba, da je po obsegu svojih zlatih rezerv Italija četrta država na svetu za ZDA, Nemčijo in Francijo. Le-te znašajo 2.451,8 tone in predstavljajo 66% vseh italijanskih uradnih rezerv, v absolutnih številkah 38,3 milijarde evrov od skupnih 59,7 milijarde evrov. Omeniti velja, da se je vrednost zlatih rezerv v zadnjih štirih letih povečala za 70% v skladu z naraščanjem vrednosti zlata na mednarodnih tržiščih.

Sicer pa vlada ne more kar tako razpolagati s temi rezervami. Upoštevati je treba avtonomijo narodne banke oz. danes evropske centralne banke. Italijanska je skupno s 14 drugimi narodnimi bankami sopodpisnica sporazuma, ki do septembra 2009 omejuje možnost prodaje zlata na 500 ton letno.

Romano Prodi z ženo Flavio

ANSA

VREME - V Firencah 50 milimetrov dežja v eni uri

Na severu države nalivi, na jugu pa gozdni požari

RIM - Medtem ko je južna Italija še vedno v primežu ognjene ujme, je severni del Apeninskega polotoka včeraj zajelo deževno vreme. Prave nalive so zabeležili v Lombardiji, Liguriji in Toskani, sicer pa se je fronta pomikala proti vzhodu.

V Lombardiji in Liguriji je temperatura zraka padla za deset stopinj, v La Speziji je v nekaj urah padlo 100 milimetrov dežja, v Firencah pa so v eni sami uri zabeležili 50 milimetrov padavin. V Firencah je voda poplavlila nekatere hodnike znamenite galerije Uffizi, tako da so jo morali za nekaj ur zapreti. Ameriški turist pa je padel v narasle vode Arna, vendar brez hujših posledic, saj so ga reševalci takoj potegnili iz deroče reke.

Sicer pa so dež večinoma pozdravili. V Piemontu so ga dočakali po mesecu dni suše. Zveza neposrednih obdelovalcev (Coldiretti) je v noti za tisk poudarila, da je marsikje začelo primanjkovati vode za namakanje. Gardsko jezero je npr. zabeležilo rekordno nizko vodno gladino. Žal pa se je ponekod pojavila toča ter uničila pridelek.

Kot uvodoma rečeno, se medtem na jugu države še vedno borijo z gozdnimi požari. Včeraj so jih skupno zabeležili 219, gozdni čuvaji pa so prejeli kakih 3 tisoč telefonskih pozivov. Samo v Kampaniji je ogenj pustošil na 94 območjih, v Kalabriji pa na 84. Zaradi požara so morali za več ur zapreti obvoznico okrog Neaplja, podobne težave pa so zabeležili še marsikje.

DAVČNA UPRAVA - V letih 2000-2004

Dirkač Valentino Rossi utajil 60 milijonov evrov

RIM - Številka ena hitrostnega motociklizma Valentino Rossi je davkarji utajil 60 milijonov evrov dohodkov. Tako ga vsaj obtožuje davčni urad iz Pesara, po oceni katerega ima petkratni svetovni prvak neurejene račune zlasti za leta 2000-2004. Zaradi višine davčne utaje Rossi tvega visoko globo in kazenski proces.

Zadevo je včeraj javnosti razkrila tiskovna agencija Adn-Kronos. Po njeni rekonstrukciji izvor Rossijeve spora z davčno upravo sega v leto 2000, ko je dirkač prenesel svoje stalno bivališče iz Italije v Veliko Britanijo. Italijanski davčni funkcionarji so ugotovili, da je Rossi v Veliki Britaniji od 6. aprila 2000 dalje v resnici prijavil smešno nizke dohodke. V skladu z britansko zakonodajo se je namreč Rossiji kot »resident but not domiciled« poslužil pravice, da prijavi le tiste dohodke, ki jih je tamkaj zaslužil, kar je v njegovem primeru vsekakor obrobne pomena. Pri britanski davčni

VALENTINO ROSSI

upravi tako ni ne duha ne sluha o dirkačevi pogodbi z Yamaho in o sponzorstvu družb Telecom Italia, Peroni, Atlendis, Dainese ipd.

V resnici je Rossi s pomočjo komercialistov svoje pogodbe napisal na vrsto družb, ki jih je ustanovil v različnih državah. Italijanski davčni urad je uspešno razvozlati ta sistem in je Rossiju naposled vročila zahtevo, naj plača davke v Italiji, češ da tu vzdržuje glavno vezi družinske in ekonomske narave.

SODSTVO - Ustanovitelj Comunità Incontro

Don Gelmini obtožen spolnega nadlegovanja

TERNI - »Nimam najmanjšega namena, da bi zapustil vodstvo svoje skupnosti. Odstopi naj raje s svojega mesta kardinal, ki je to predlagal.« Tako je včeraj izjavil radijskemu dnevniku GR2 duhovnik Pierino Gelmini, ustanovitelj organizacije Comunità Incontro ali Skupnosti srečanje, kot ji v slovenščini tudi pravimo. S temi besedami se je odzval na vabilo kardinala Francesca Marchisana, naj se umakne in vodstvo svoje organizacije preda zaupniku, dokler sodna preiskava ne razčisti, ali so osnovane obtožbe nekaterih bivših gostov njegove skupnosti, češ da jih je spolno nadlegoval.

Sodno preiskavo vodi javna tožilka iz Ternija Barbara Mazzullo. Pričela se je minulega maja, toda javnost je zanjo zvedela šele pred nekaj dnevi. Zadeva je močno odjeknila, saj je Comunità Incontro v resnici organizacija mednarodnih razsežnosti. Gre za mrežo terapevtskih skupnosti za socialno rehabilitacijo odvisnikov. V Italiji ima 164 sedežev oz. podružnic, v drugih državah pa skupno 74, med temi 7 v Sloveniji.

Gelmini je obtožbe odločno zavrnil. Po njegovem naj bi se mu bivši gosti skuša-

PIERINO GELMINI

li maščevati, ker so jih izključili iz njegove skupnosti zaradi kraje. Sicer pa je Gelmini impulziven človek, ki je v tej aferi že nekajkrat izgubil živce. Tako je pred nekaj dnevi dejal, da naj bi bil žrtev gonje, ki jo vodijo »judovski lobi« ali »antiklerikalni javni tožilci«. Zaradi teh izjav je eden izmed njegovih branilcev, odvetnik Franco Coppi, vrnil mandat. Sicer pa je zadeva dokaj resna. Kot priča je proti njemu med drugimi nastopil duhovnik Antonio Mazzi, voditelj skupnosti Exodus, na katerega se je v preteklosti obrnil za pomoč eden izmed domnevnih Gelminovih nadlegovancev.

Evropska centralna banka

8. avgusta 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	
	8.08	7.08
ameriški dolar	1,3794	1,3794
japonski jen	164,50	163,67
kitajski juan	10,4487	10,4425
ruski rubel	35,0830	35,0600
danska krona	7,4439	7,4430
britanski funt	0,67795	0,68055
švedska krona	9,2347	9,2162
norveška krona	7,9625	7,9765
češka krona	28,183	28,149
švicarski frank	1,6468	1,6447
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	248,93	250,75
poljski zlot	3,7728	3,7850
kanadski dolar	1,4496	1,4569
avstralski dolar	1,6039	1,6141
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lej	3,1674	3,1748
slovaška krona	33,323	33,390
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6964	0,6965
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	87,32	87,13
turška lira	1,7349	1,7558
hrvaška kuna	7,3055	7,3055

Zadružna Kraška banka

8. avgusta 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,39105	1,36248
britanski funt	0,68910	0,67324
švicarski frank	1,66934	1,62868
japonski jen	169,3761	159,1133
švedska krona	9,44199	8,99040
avstralski dolar	1,64034	1,57114
kanadski dolar	1,47763	1,42138
danska krona	7,58590	7,30009
norveška krona	8,15916	7,79383
madžarski florint	300,9	235,705
češka krona	32,3713	25,3341
slovaška krona	38,3985	30,051
hrvaška kuna	7,82419	6,97675

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

8. avgusta 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3937	1,3594
britanski funt	0,6911	0,6741
danska krona	7,555	7,369
kanadski dolar	1,4727	1,4364
japonski jen	165,88	161,80
švicarski frank	1,6686	1,6275
norveška krona	8,114	7,915
švedska krona	9,387	9,156
avstralski dolar	1,6275	1,5874
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

8. avgusta 2007

Indeks MIB 30: +2,12		
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,8175	+3,77
ALLEANZA	9,73	+3,03
ATLANTIA	24,53	+1,62
BANCA ITALESE	15,6	+6,92
BANCO POPOLARE	19,42	+4,19
BPMS	4,735	+2,49
BPM	10,33	+1,27
CAPITALIA	7,125	+1,80
ENEL	7,505	+0,70
ENI	25,55	+1,71
FIAT	20,39	+3,27
FINMECCANICA	21,05	-1,45
GENERALI	30,55	+1,94
IFIL	7,595	+3,76
INTESA	5,73	+1,96
LOTTOMATICA	27,94	+3,79
LUXOTTICA	26,38	+3,05
MEDIASET	7,82	+1,88
MEDIOBANCA	15,97	+4,40
MEDIOLANUM	5,52	+2,41
PARMALAT	2,605	+0,46
PIRELLI	0,802	+3,83
SAIPEM	26,73	+3,28
SNAM	4,2125	+1,53
STMICROELEC	13,00	+6,11
TELECOM ITA	1,976	+1,28
TENARIS	17,9	+4,78
TERNA	2,51	+1,25
UBI BANCA	19,15	+3,80
UNICREDITO	6,4	+1,59

Podružnica Trst

Ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

PORTOROŽ Začenja se Portoroško poletje

Danes bo v Portorožu zave-lo Portoroško poletje. Prireditve se bo v treh dneh odvila na osrednji ploščadi ter na plaži. Prvi večer bo otvorila zasedba Soulfingers na ploščadi, na plaži pa bodo ozrač-je grel domačini Heaven-X in utr-li pot Benču.

Jutri zvečer bodo na plaži nastopili Pusti me da spavam, Aki Rahimovski in Bajaga, na plo-ščadi pa bodo izbrali miss in mis-tra turizma Slovenije.

V soboto se bodo pod porto-roškim nebom pred ognjemetom oglasili italijanski pevec in tv vo-ditelj Pupo, Areia in Jan Plestenjak.

Vse tri dni bodo na portoroš-ki plaži med 10. in 16. uro Veseli otroški piratski dnevi, Portoroško poletje pa bodo popestrile tudi et-nološke stojnice, ki bodo napolni-le ploščad vse do Hotela Marko.

Zaradi varnosti in čiščenja bo v času prireditve spremenjen pro-metni režim. Od danes do nede-lje bo delna oziroma popolna za-pora ceste Obala Portorož (od Ho-tela Marko do garažne hiše Hote-la Metropol oziroma Taverne), kopske ceste do križišča pri Ho-telu-Restavraciji Tomi in drugih pripadajočih cest:

delna zapora prometa bo od danes od 18. ure do jutri do 18. ure. Zaprt bo levi vozni pas (ob plaži) v smeri proti Piranu, od kri-žišča ceste Obala in prečne poti (-pri Hotelu Marko) pa vse do ga-ražne hiše GH Metropol.

popolna zapora pa od jutri od 18. ure do zaključka prireditve, nedelje v jutranjih urah. Brezplač-no parkiranje bo dovoljeno na gra-moznem nasutju pred portoroško marino. Kdor bo želel parkirati ne-koliko bližje osrednjemu prizori-šču, bo lahko svoje vozilo pustil v garažni hiši pri Hotelu Metropol.

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

■ 6. MEDNARODNI ALPE-ADRIA PUF FESTIVAL

Predstave v Kopru bodo v parku pred ko-pališčem v Kopru, na Pristaniški ulici (med policijo in kavarno Kapetanija ter po vaških trgih v MO Koper). V slučaju dežja bodo predstave v Taverni.

Jutri, 10. avgusta ob 19.00, Ploščad pri kopališču: Giggio Brunello (I), The big 5 (Zlata Marioneta 2004); ob 21.00 Dvorišče italijanske skupnosti: Koncert Feketeseretlek. LG MATITA - Matija Solce: Male nočne zgodbe, nočna lut-kovna predstava.

V soboto, 11. avgusta ob 21.30, Titov trg: Govindine sanje, Hoduljarji, žon-glerji, mednarodna zasedba.

V petek, 17. avgusta / Lutke brez me-ja: v sodelovanju PUF KP in Burattini senza confini, Videm 19.00-21.00 Ploščad pri kopališču - Lutkarnica Koper: Kuža in muca (lutke) - Circo 3 di-ta, Italija (lutke) - Claudio & Consuel-lo (ulično gledališče).

V soboto, 18. avgusta: / Lutke brez me-ja ob 18.00 Park pri kopališču: Andrej Rozman - Roza, Slo: Balon velikon, otroška predstava in lutkovna delavni-ca; ob 19.00 Paolo Valenti, Italija Ostržek (lutke).

V nedeljo, 19. avgusta ob 10.30 / Lut-kovno gledališče Sirova luknjica, Slo: Mišje zgodbe.

V petek, 24. avgusta ob 18.00 / Kidričeva ulica, Teater Hobbit, Nemčija: Futzii Put-zii (lutke); ob 19.00 Ploščad pri kopališču, M&M, Bolgarija, Sneguljčica (lutke); ob 19.30 Hrvatini: Lutkovna karavana, Don Kihot, premiera.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Veliki trg

Jutri, 10. avgusta / La Melarancia - Mu-

EVROPSKA TURNEJA

Skupina Take That v novi sestavi spet na odru

Resnici na ljubo brez najbolj znane-ga člana prvotne zasedbe, vendar z ne-spremenjenim uspehom, so se po skoraj desetletni prekinitvi znova pojavili v jav-nosti člani skupine Take That. Marsikdo je mislil, da bo to prava polomija, kot se je že večkrat dogodilo ob povratku nekoč znanih skupin, vendar album Beautiful World, ki je izšel konec leta 2006, je imel neverjeten in za marsikoga nepričakovan uspeh. A to ne pomeni nezasužen. Isto velja za prvi single tega albuma, Poatien-ce, ki je na British Awardih februarja le-tos celo prejel nagrado za najboljšo an-gleško pesem leta in tako združil občin-stvo ter glasbene kritike.

Leta 1990 so se zelo mladi Gary Bar-low, takrat natakar in break dancer, Ho-ward Donald, avtoličar, Jason Orange, pleskar in dekorater, Mark Owen, nekda-nji model otroške konfekcije in Robbie Williams, tedanji body popper, združili in ustvarili tako imenovani boy band z ime-nom Take That. V letu 1992 so sprožili val navdušenja v VB ter se prebili na vrh glas-benih lestvic po vsem svetu. V šestih le-tih delovanja so izdali dve izmed najbolj prodanih plošč desetletja (Everything changes leta 1993 in Greatest hits leta 1996): v tem relativno kratkem obdobju (1990-1996) so prodali skupno 15 milijo-nov plošč, do ponovnega preporoda pa drugih 50 milijonov. Take That so bili eni izmed začetnikov nove smeri, kjer se je koncert spremenil iz glasbenega v popoln spektakel. Res je bila še vedno v prvi vrs-ti glasba, a tej so dodali plesne nastope, igro žarometov in še marsikaj. Ob tem so veliko stavili na prikupnost in zunanji vi-dez pevcov, ki je še kako vplivala zlasti na najstnice, ki so med koncerti člane sku-pine kar obmetavale s plišastimi medved-ki.

Spomladi 2006 so se »manj znani« člani odločili, da se vrnejo na sceno. Enajst predvidenih koncertov so razprodali v ne-kaj urah, tako da so število koncertov več kot podvojili in nato izdali live album z na-slovom The ultimate tour: Live in Man-

zikal pod zvezdami.

V soboto, 11. avgusta / Formula 3 - po-svečeno Luciu Battistiju.

V nedeljo, 12. avgusta / A. M. Buenos Aires - Mednarodni festival tanga.

V sredo, 15. avgusta / Koncert Novega godalnega orkestra Ferruccio Busoni.

Verdijev trg

Danes, 9. avgusta / Mercadonegro.

Do 13. avgusta / Tri tržaška vrata: niz koncertov srednjeevropske in balkan-ske glasbe.

ŠTIVAN

Cerkev sv. Janeza Krstnika

V četrtek, 16. avgusta ob 20.00 / Kon-cert orkestra festivala Cello&Music. Di-rigent Vasja Legiša.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

■ Festival Ljubljana

Danes, 9. avgusta ob 20.30, Slovenska filharmonija / C. Orff: Carmina Bura-na.

V ponedeljek, 13. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Stanovska dvorana / Leipziški godalni kvartet, Mojca Zlob-ko Vajgl - harfa.

V torek, 14. avgusta ob 20.30, Lju-bljanski grad, Stanovska dvorana / Leipziški godalni kvartet, Johannes Kalpers - tenor, Martin Bruns - bariton in Andreas Frese - klavir.

V četrtek, 16. avgusta ob 20.30, Lju-bljanski grad, Stanovska dvorana / Ni-na Čangalović - mezzosopran, Maja Maričič - klavir.

V petek, 17. avgusta ob 20.30, Sloven-ska filharmonija / Orkester Akademi-je za glasbo v Ljubljani.

V ponedeljek, 20. avgusta ob 20.30, Ljubljanski grad, Stanovska dvorana / Godalni kvartet Kodály, Elena Nogae-va - klavir.

V torek, 21. avgusta ob 20.30, Križan-ke / Vlado Kreslin z gosti.

V sredo, 22. avgusta ob 20.30, Križan-ke, Križevniška cerkev / Trio Elégiague.

V četrtek, 23. avgusta ob 20.30, Can-karjev dom / C. Gounod: »Faust«, ope-ra.

V četrtek, 23. avgusta ob 21.00, Lju-bljanski grad, Grajsko dvorišče / Tan-

chester. Uspehi so bili spodbuda za nadalj-ne delo. Tako si je preživela četvorka za-vihala rokave in začela snemati nov al-bum. Konec leta 2006 je zagledal luč sve-ta album Beautiful World. Seveda v njem boste zamanj iskali razpoznavni glas Robbieja Williamsa, vendar se je album kmalu prebil na vrh lestvice najbolj pro-danih plošč v številnih evropskih državah. Delo Barlowa, Owena, Orangeja in Do-nala pa je nadvse pozitivno, kljub temu, da se tudi po stilu precej razlikuje od al-bumov prvotnih Take Thatov. V nekat-rih pesmih zasledimo celo prvine coun-tryja, vendar staro generacijo zasvojenih s Take Thati to ni spravilo s tira. Evrop-ska turneja se namreč obeta neverjetno uspešna, angleški del pa je že zdavnaj raz-prodan. Zlasti v domačem Manchester-ju bo angleška skupina podrla vse rekor-de. V MenAreni bodo namreč nastopali od 10. do 23. decembra za skupnih enajst koncertov, vstopnice pa je nemo-gojče dobiti, razen na črni borzi po zelo povišani ceni.

V naših krajih so izbire za ogled v živo v glavnem tri. V Italiji bo skupina Ta-ke That nastopila v Bologni in Milanu (-z ekonomskega vidika je Italija boljša va-rianta), drugače pa je najbližja lokacija du-najska Stadhalle. V Bologni (palača Pa-laMalaguti v Casalecchiu di Reno) bo an-gleška supina stopila na oder 23. oktob-ra, cene pa so 34,50 oziroma 51,75 evrov. V Milanu (DatchForum v Assagu) bodo prepevali dan kasneje, to se pravi 24. ok-tobra; za vstopnico bo treba odšteti 40,25 oziroma 57,50 evrov. Na Dunaju bodo gostovali dva dni kasneje, to se pravi 26. oktobra. Za ta koncert sta na voljo dve možnosti: za vstopnico je treba plačati 63,00 evrov, če pa želite tudi prevoz iz Ljubljane (nam najbližja štartna točka) je treba odšteti 99,00 evrov. Več informacij na spletni strani www.vstopnice.com. Za italijanske datume pa so vstopnice na vo-ljo na spletni strani www.ticketone.it oziroma na vseh prodajnih točkah Ticke-tOne. (I.E.)

go Vesna Tornik »Apasionada«.

V petek, 24. avgusta ob 20.30, Križan-ke / Zoran Predin & Mirjam Kalin »Čas za malo nežnosti«.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

KOPER

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Prešernovih nagrajen-cev za likovno umetnost, Galerija Elek-tra, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Mar-co Portorož

SAN VITO AL TAGLIAMENTO

Grafične, odprto od četrta do nedelje od 10.00 do 12.30 in od 16.00 do 20.00.

ŠTANJEL

Grafične, do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih za-prto. Za najavljene skupine po dogo-voru. Info.: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - do 15. sep-tembra - Galerija Meduza

LJUBLJANA - Fotografija - do 12. av-gusta 2007 - Mednarodni grafični li-kovni center

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. ok-tobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Ljudska knjižnica: »Od tiskarske preše

SRBIJA - Guča

Trobente so zatrobile

V Guči se je včeraj začel največji balkanski etno festival, 47. srečanje trobentačev. Kot poroča srbska tiskovna agencija Tanjug, organizatorji v petih dneh pričakujejo pol milijona obiskovalcev, med katerimi je tradicionalno tudi veliko slo-venskih. Shod se bo sklenil v ne-deljo, 12. avgusta, ko bodo raz-glasili najboljšo zasedbo troben-tačev. Letos bo v Guči v netek-movalnem programu nastopilo tudi šest zasedb iz tujine: tri iz Slovenije, znana sta Koroški bras band in Godba slovenskih želez-nic, in po ena iz Makedonije, Nemčije in Francije. Na srečanju s 1500 nastopajočimi bodo sode-lovala tudi številna kulturno-umetniška društva iz vseh re-publik nekdanje Jugoslavije, raz-en Hrvaške.

Direktor Centra za kulturo v Guči Adam Tadić je med pri-reditvami, ki spremljajo festival, omenil še razstavo ljubiteljskih slikarjev in družabna tekmo-va-nja, med katerimi je, denimo, iz-bor najlepše udeleženke shoda.

V petih dneh bo postelje gostom nudilo kar 460 gospo-dinjstev, v bližnjih vaseh pa so organizatorji pripravili dodatnih 3000 postelj. Prvi gostje iz Av-strije, Velike Britanije, Slovenije in Poljske so namestitev rezervi-rali in plačali že prek interneta.

V Srbiji zvok trobente že tradicionalno spremlja življenj-ske prelomnice - rojstvo, krst, poroko in smrt. V času festiva-la se Guča spremeni v koncert-no prizorišče. »V času festivala se le redko kdo upre adrenalin-skim ritmom in melodijam, ki te kar prisilijo k plesu,« je zapisa-no na festivalski spletni strani. (-STA)

do muzeja: prvi koraki tiskarske umet-nosti«. Odprto do 31. avgusta od po-nedeljka do sobote od 10.00 do 13.00. **Muzej judovske skupnosti:** do 16. ok-tobra razstavlja Herbert Pagani »Ap-punti di una vita«.

Državna knjižnica: do 31. avgusta raz-stavlja pod naslovom »Il segno. La pas-sione« Rossana Longo.

Palača Gopčević: do 26. avgusta od 9.00 do 19.00 bo na ogled razstava »Fran-cesco Parisi - Špeditersko podjetje 1807-2007 - Dvesto let med ekono-mi-jo in zgodovino«.

Dvorana bivše oglasne deske (Mali trg 3):do 2. septembra »Public Art - V Trstu in okolici/narava naturans 12«.

Občinska umetnostna dvorana: do 16. avgusta od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00 razstavlja Villi Bossi.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 20.00 so na ogled Ma-scherinijeve skulpture.

Dvorana Velikega jubileja (Nabrežje 3. november): od jutri, 10. do 28. avgu-sta od 17.00 do 21.00 »20 let zgodovine Miramarskega naravnega morskega rezervata«.

MILJE

Muzej Ugo Cara: do 28. avgusta, »Pu-blic Art - V Trstu in okolici/narava na-turans 12«.

REPEN

Kraška hiša: odprta je fotografska raz-stave Mirne Viole »Vsi vabljeni na Kraško ohcet«. Ob tej priliki bo prvič razstavljena tudi poročna noša iz 80. let 19. stoletja Terezije Čok - Županove iz Lonjerja.Razstava je na ogled po urni-ku Kraške hiše

Muzej Kraška hiša je odprto ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. In-formacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink <mailto:info@kraskahisa.com> info@kraskahisa.com

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprta raz-stava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pe-snik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Palača Attems-Petzenstein (Trg De Amicis 2): do 19. avgusta bo na ogled razstava Piranesi: vaze, svečniki, sar-kofagi, svetila in antična okrasila. Od-prto od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto. Odprto tudi 15. avgusta. Vsa-ko soboto in nedeljo ob 17.00 do za-prtja razstave bodo nudili brezplačne vodene obiske; informacije na tel. 0481-547541 ali tel. 0481-547499 (mu-sei@provincia.gorizia.it, www.provin-cia.gorizia.it).

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

KRMIN

Palača Locatelli: do 9. septembra bo na ogled fotografska razstava »Iterest«. Odprto od torka do petka od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30 in od 16.00 do 19.00.

SPILIMBERGO

Šola mozaikov: do 26. avgusta je na ogled razstava »Mozaik&Mozaiki 2007«. Odprto od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 20.00.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umet-nosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

Vila Manin: do 16. septembra razstavlja Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTQCSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

SLOVENIJA

KOZINA

Kosovelova knjižnica: razstava slik z naslovom »Življenje« avtorice Božice Mihalič bo odprta v mesecu avgustu ob ponedeljkih, od 7.00 do 14.00 in ob sre-dah, od 11.00 do 18.00.

DIVAČA

Knjižnica: do 20. avgusta razstavljata fo-tografije o Kubi Tina Ban in Aleksan-der Svetina. Ogled je možen v času od-prtosti knjižnice.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustavi-viti čas za danes in jutri« (predstavitev konservatorskih in restavratorskih de-lavnic Goriškega muzeja) od ponedel-jka do petka od 8.00 do 15.00. Razsta-vo so pripravili Jana Šubic Prislan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Van-da Bratina. Najavljene skupine si lah-ko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvu Go-riškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora sobota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek za-prto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od pone-deljka do torka v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urn-ik nespremenjen. Najavljene skupi-ne si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in najave lah-ko obiskovalci pokličejo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

Paviljon Poslovnega centra Hit: do ok-tobra bo razstavljala umetniške kera-mike Lučka Šičarov iz Ljubljane.

DOBROVO

V Gradu: do konca avgusta je odprta razstava »100 let Bohinjske proge«, ki jo je pripravila Branka Sulčič. Urnik: od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob so-botah in nedeljah od 13.00 do 17.00.

IDRIJA

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski cen-ter Idrija odprto od 8.00 do 16.00, ob so-botah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna mu-zejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od pone-deljka do petka od 9.00 do 15.00, ob so-botah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

AVSTRJA / Koroška

TINJE

Dom prosvete »Sodalitas«: »Umetnost bolj vprašanje kot odgovor« - Razsta-vlja Spasoje Papić.

NOGOMET - Triestina začenja drugi del priprav na B ligo

»Posameznik je zame relativen pojem«

Trener Rolando Maran meni, da vodi motivirano in ambiciozno skupino igralcev

S sobotno tekmo proti Palermu (Triestina je proti ekipi, ki se bo v A ligi borila za mesto tik pod vrhom, izgubila s 3:1) so se za Tržačane zaključile poletne priprave v Ravasclettu. Ekipa se je nato preselila v Trst, kjer bo danes igrala proti Vesni, 15. avgusta, na Veliki Šmaren, pa v prvem krogu italijanskega pokala proti Mantovi. Druga faza priprav, ko bo večja pozornost namenjena piljenju tehnike oziroma različnim konceptom igre, je že v polnem teku, o vsem opravljenem delu pa smo se pogovorili s trenerjem Rolandom Maranom.

Najprej obračun poletnih priprav v Ravasclettu. Na kaj ste se osredotočili? Ste nad opravljenim delom zadovoljni?

»Treba je bilo trdo delati. Poletne priprave rabijo prav za to, da nabereš čim več goriva, ki ga boš potem porabljal skozi dolgo in naporno sezono. Ob tem je drugi cilj poletnih priprav, da po bliže spoznaš igralce, da ustvariš neko homogenost, da igralce med seboj zbližaš.

Mislím, da smo oba cilja dosegli, za kar se moram zahvaliti vsem igralcem, ki so mi prišli venomer na roko. Nikoli se niso pritoževali nad trdimi treningi in so vsi maksimalno prispevali k uspehu priprav. Ob tem je zelo zadovoljivo to, da ni prišlo do nikakršne poškodbe, niti manjše, ki bi lahko pokvarila vzdušje in preprečila, da bi v celoti izpolnili programe. Zaradi vseh teh podatkov lahko mirne duše trdim, da so bile priprave v Ravasclettu zelo uspešne.«

Med pripravami ste odigrali tudi številna prijateljska srečanja, seveda proti nasprotnikom različnega ranga. Na nekaterih ste prikazali boljše, na drugih slabšo igro. Vsekakor pa ste preizkušali številne postavitve. Je bila morda katera od teh boljša?

»Mislim, da je bil v tej prvi fazi pomembnejši od sheme prav koncept igre. Moje ekipe morajo igrati na določen način ne glede na postavitev. Cilj priprav pa je bil, da igralci tem bolje spoznajo, katere so moje zahteve. Kaj morajo in česa ne smejo delati med igro. Tudi s tega vidika je bil napredek občuten. Kar se pa sheme tiče moramo prej počakati, da bomo imeli pred sabo

ROLANDO MARAN

dokončni izbor igralcev. Shema je po mojem mnenju nujno vezana na igralce, ki so v tistem trenutku na igrišču. Prav zato lahko ena sama menjava med tekmo odločilno vpliva tudi na postavitev celotne ekipe.«

Poletne priprave omogočajo, da bolje spoznate tiste igralce, ki so bili doslej neznanka. Vas je kdo posebno pozitivno presenetil?

»Po mojem je posameznik zelo relativen pojem, oziroma gledam nanj kot na delček neke celote. Raje bi govoril o neki skupini, ki je v tem obdobju dokazala, da je izredno motivirana in prepričana, da lahko v tem prvenstvu pokaže marsikaj. Voljo do dela pa bo treba prenesti na igrišče in jo spremeniti v pozitivno energijo, ki ti omogoča igrati na najboljši način.«

Italijanski pokal je pred vrati, prvenstvo ravno tako. Je ekipa pripravljena na ta dva dogodka? Ali bi morda želeli še kako okrepitev pred začetkom prvenstva?

»V društvu dobro vedo, kaj delamo na treningih. In zame je edino pomembno prav garanje. Funkcija trenerja ni zahtevati od društva naj kupi tega ali onega igralca, temveč, da iztrži največ od tistih igralcev, ki jih že ima na razpolago.«

Gotovo pa ni enostavno delati v takih razmerah: celo po začetku prvenstva bi lahko prišlo do sprememb v igralskem kadru...

»To je pač moderen nogomet. Lahko bi tudi tožili nad tem, a se stvari ne bi prav nič spremenile. Vsekakor se z enakimi težavami vbadajo vsi trenerji, tako da si ne bom s tem belil glave...«

Pripravljeni torej na začetek sezone...

»Nedvomno!« (Iztok Furlanič)

PRIJATELJSKA TEKMA - Ob 20. uri

Danes v Križu Vesna - Triestina

»Boter« krstnega nastopa letošnje Triestine na Tržaškem bo kriška Vesna, ki je po rangi zdaj drugo moštvo v pokrajini. Dvoboj bo danes na travnati zelenici v Križu, s pričetkom ob 20. uri. Lahko smo prepričani, da bodo Vesnine tribune, ki premorejo nekaj več kot 700 gledalcev, nocoj polne gledalcev, klubski blagajnik pa zadovoljen ne glede na prikazano igro. Vesni ni nogometaši se s profesionalci iz B lige ne morejo primerjati, a se je v preteklih sezonah že zgodilo, da je Vesna proti Triestini zapustila več kot ugoden izid. Calojevi igralci imajo za sabo le nekaj treningov (na sliki med vadbo v Domju), medtem ko je Maranovo moštvo že izpolnilo prvo fazo priprav. Vesna se bo danes predstavila z vsemi svojimi igralci razen z Degrassijem in novim napadalcem Mervichem. Od predvčerajšnjem se pri Vesni preizkuša tudi 23-letni bočni branilec,

Sežančan Erik Bičič (bil je že tudi član mladincev Triestine), ki lani zaradi poškodbe gležnja ni igral. Ni pa še jasno, ali bo tudi ostal. »Vsekakor razmišljamo o tem, da bi po odhodu Arandželoviča najeli enega slovenskega nogometaša,« je povedal športni vodja Pavel Vidoni.

Sovodnje: Lorenzo Terpin se je poslovil

Po devetih letih zapuša nogometno ekipo Sovodnje Lorenzo Terpin, ki se je odločil za prestop h goriškemu moštvu Azzura. »V Sovodnjah sem se vedno imel zelo lepo. Za prestop sem se odločil, ker bom imel v novem okolju več možnosti igranja, sicer mi je res žal zapustiti sovođensko društvo,« je pojasnil 29-letni Terpin, ki igra v vlogi napadalca. Azzurra bo letos nastopala v 1. amaterski ligi, tako da Terpina že v letošnji sezoni čaka derbi s svojo bivšo ekipo iz Sovodnjem.

NOGOMET Sacchi ocenil vodilne v A ligi

RIM - Nekdanji trener in zdaj TV komentator Mediaset Arrigo Sacchi je ocenil moštva po poletnih posegih na kupoprodajni bozi. Juventus: »Najeli so preveč igralcev za rezervno klop in premalo šampionov. Z razpoložljivim denarjem bi bili morali najeti nekaj igralcev na ravni Buffona, ki ga sam imam za Maradono vratarjev. Odličen nakup moštva pa je trener Ranieri. Milan: »Pato je sodoben tip nogometaša, Milan pa bi moral še bolj pomladiti moštvo, saj je nevarnost poškodb pri njegovih igralcih vedno na preži. Potrebna bi bila še ena okrepitev v zvezni vrsti. Inter: »Med črno-modrimi in zasledovalci zeva še vedno pravi prepad, denar pa v sportu ni vse. Roma: »Pričakujem nov kvaliteten skok moštva.«

Pa še o Cassanu: »Je velik talent, nikoli pa nisem o njem razmišljal kot o šampionu. Bog mu je dal noge, glave pa še nima.«

ATLETIKA - Marlene Ottey vendarle s Slovenijo v Osaki

Edina, ki je nastopila tudi na prvem SP pred 24 leti

LJUBLJAN - Atletinja jamajškega rodu Marlene Ottey, ki tekmuje za Slovenijo, bo konec meseca nastopila na svetovnem prvenstvu v Osaki na Japonskem. Slovenska atletska zveza jo je uvrstila v seznam potnic, potem ko je nastop zadnji hip odpovedala Goričanka Snežana Rodič.

Otteyjeva je normo za SP dosegla lani v Glasgowu, ko je tekla 11,34 ob dovoljeni hitrosti vetra (+1,8 m/s). Rojena 10. maja 1960, je živa legenda svetovne atletike. Na olimpijskih igrah nastopa že vse od leta 1980, ko si je kot 20-letna v Moskvi okrog vratu obesila bronasto medaljo za tek na 200 metrov. Skupaj je zbrala 35 kolajn na največjih tekmovanjih, osem kolajn je osvojila na olimpijskih igrah, sedem medalj na dvoranskih svetovnih prvenstvih, 14 odličij na svetovnih prvenstvih in šest kolajn na ostalih celinskih tekmovanjih. Je dvakratna svetovna prvakinja na 200 m (Stuttgart, 1993 in Goeteborg, 1995) ter svetovna dvoranska rekorderka na 200 m. Slovenska vlada ji je v torek, 7. maja 2002, izročila odločbo o podelitvi slovenskega državljanstva. Otteyeja Sloveniji ni priborila nobene medalje, njena najboljša uvrstitev pa je bilo 4. mesto (60 m) na dvoranskem SP v Birminghamu leta 2003.

V Osaki bo edina še aktivna dobitnica odličja na prvem SP pred 24 leti v Helsinkih (srebro na 200 m in bron na 4 X 100 m), s 14 odličji med letoma 1983 in 1997 pa je najuspešnejša med vsemi atleti in atletinjami v zgodovini SP.

Marlene Ottey je že dopolnila 47 let

KROMA

McLaren se je pritožil

LONDON - Britansko moštvo formule ena McLaren se je pritožil na odločitev Mednarodne avtomobilistične zveze, ki mu je odvzela točke v moštveni razvrstitvi VN Madžarske. Pri McLarnu so prikrajšani za 15 točk, ki sta jih s prvim in četrtim mestom osvojila Lewis Hamilton in Fernando Alonso, prav njihova voznika pa sta krivca za kazen, saj sta se na treningu nešportno ovirala.

»Vroča « žogica

SAN FRANCISCO - Posebej označeno žogico, s katero je je igralec baseballa Barry Bonds dosegel rekordni 756. »home run« v karieri, je ujel 22-letni Matt Murphy iz Queensa v New Yorku. Imel pa je največ sreče in tudi moči, da se je dokopal do nje. Nastala je nepopisna gneča, slišal se je jok otrok in kričanje staršev. Murphy, ki je bil srečen, ker je ujel žogico, je bil ves krvav po obrazu, z raztrganimi oblačili, stadion pa je zapustil v spremstvu policistov, ki so ga najprej ločili od podivjane množice ter nato izprašali še v varnostni sobi. Jasno je tudi, zakaj je prišlo do teh dogodkov. Ocenjuje se, da bo na dražbi omenjena žogica vredna med 400.000 in 500.000 ameriški-mi dolarji (289.981 do 362.476 evrov).

Od kaosa do farse

KOPER - Po torkovih nepričakovanih dogodkih v koprskem nogometnem prvoligašu je včeraj prišlo do preobrata. Potem ko je upravni odmor že odstavil trenerja Vlada Badžima, se se po burnih odzivih okolja v klubu premislili, tako da Badžim ostaja na koprski klopi. Koper zaseda prvo mesto na prvenstveni razpredelnici, zato je čudno, da so hoteli zamenjati trenerja.

Srb na klopi Kitajske

PEKING - Srbski nogometni trener Ratimir Dujković bo na kitajski nogometni zvezi opravljal dve funkciji. Poleg tega, da je že zadolžen za vodenje olimpijske reprezentance do 23 let, bo prevzel tudi člansko reprezentanco. Na selektorskem stolčku bo zamenjal Zhuja Guanghujia, ki se ni izkazal na zadnjem azijskem prvenstvu.

Vlašičeva 2. na večni lestvici

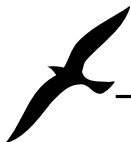
STOCKHOLM - Na atletski nagradi IAAF v Stockholmu, zadnji te kategorije v sezoni, se je Hrvatica Blanka Vlašič z letos najboljšim skokom v višino na svetu (2,07 m) izenačila na drugem mestu večne lestvice. Američan Jeremy Wariner je na 400 m za več kot pol sekunde izboljšal svoj najboljši letošnji čas na svetu in se s 43,50 izenačil z rojakom Quincyjem Wattsom na tretjem mestu večne lestvice ter dosegel šesti izid vseh časov, kar je na 3.000 m uspelo tudi Etiopijcu Kenenisi Bekeleju (7:25,79).

Rokomet na TV3

LJUBLJANA - Televizijski gledalci v Sloveniji in zamejstvu bodo naslednjih pet let tekme rokometne lige prvakov in prvakinj spremljali na frekvencah TV3. Slovenija ima v omenjenih tekmovanjih v prihodnji sezoni tri predstavnike; rokometase Celja Pivovarne Laško in Gorenja ter rokometasiče Krma Mercatorja.

Jadranovi veterani v Portoriku proti Čehom

Četrtnfinalni nasprotnik videmskega moštva NBU na svetovnem košarkarskem prvenstvu za veterane v Portoriku bo Češka, dvoboj pa bo danes ponoči. Moštvo NBU, ki na prvenstvu v prestolnici San Juan zastopa Italijo, je kvalifikacijski del končala nepremagana. V zadnji tekmi proti Portoriku B je Jadranov veteran v dresu NBU Claudio Starc dosegel 6 točk, Sandi Rauber 3, Robert Daneu pa nobene.

KOŠARKA

Peter Sosič (še) ni prestopil k Acegasu

Tržaški Acegas je včeraj preko medijev sporočil, da bo perspektivni Borov košarkar Peter Sosič v prihodnji sezoni igral zanj v B2 ligi, vendar novica ni resnična.

»Res smo se pogovorili z vodstvom tržaškega društva in Peter si želi, da bi se preizkusil v višji ligi, toda njegov prestop k Acegasu je odvisen predvsem od dogovora med vodstvom obeh klubov, tega pa še ni. Zato smo presenečeni, da so se v medijih pojavile vesti, da je zadeva že dogovorjena. Če se društvu ne bosta sporazumeli, bo Peter ostal pri Boru,« je povedal Petrov oče Edi in dodal, da so dokončno zavrnili ponudbo Jesija, ki je prav tako snubil Borovega igralca.

»Z Acegasom smo se o Petrovem prestopu k njim pogovarjali samo okvirno, z njimi se moramo srečati vsaj še enkrat,« je potrdil predsednik KK Bor Bruno Kneipp.

HOKEJ IN LINE - A1 liga letos z enotno skupino z 12 moštv

Za Poletove »konje« bo letošnje prvenstvo neskončno dolgo

Čeprav se bo prvenstvo pričelo šele novembra meseca, je Državna zveza v in line hokeju že objavila spored tekem v A1 ligi. Moštvo Polet Kwins se bo v prvem krogu na domačih tleh pomerilo z ekipo Milan 24. Novost je v tem, da bo prvenstvo letos spet štel eno samo skupino, v kateri se bo pomerilo kar 12 moštev, po koncu rednega dela (20. april) pa bo na vrsti še play-off. Čeprav je velika večina moštev s severa Italije, je takšna formula povezana z zelo velikimi stroški.

»Za nas je že dobro, da smo se sploh vpisali,« je povedal prvi mož Poletovih hokejistov Samo Kokorovec. Openski konji vsekakor naj bi tudi v letošnji ligi odigrali pomembno vlogo, še posebej, če bi jim uspelo ekipo okrepiti kot načrtujejo. »Ogrodje bo ostalo nespremenjeno, razmišljamo pa o tem, da bi poleg Fajdige in Ferjanica najeli še enega igralca iz Slovenije (vsaka ekipa lahko šteje štiri tujce), k nam naj bi se vrnil še en naš bivši igralec, iščemo pa tudi vratarja,« je povedal Kokorovec. V play-off se bo uvrstilo osem najboljših moštev, izpadata zadnji dve, deveta in deseta pa igrata play out proti tretji in četrti iz A2 lige. Poletovo ekipo bo tudi v novi sezoni vodil Aci Ferjanec, priprave pa se bodo pričele 1. septembra.

Seznam nastopajočih moštev: Pirati Civitavecchia, Edera Trst, Diavoli Vicenza, Lions Arezzo, Polet Kwins, Milano 24, Hockey Empoli, Draghi Turin, Libertas Forli, Milano 17 Rams, Invicta Modena in Asiago Vipers.

Poletovce tudi v prihodnji sezoni čaka vroč derbi z Edero

KROMA

Obvestila

ŠD KONTOVEL organizira pod pokroviteljstvom ZŠŠDI odbojcarski kamp za dekleta letnikov od 1994 do 1998. Kamp bo od 3. do 8. septembra od 9. do 16. ure (v soboto do 13. ure) na igrišču in telovadnici na Kontovelu in Proseku. Vpis neposredno pred začetkom kampa.

MLADINSKI ODESEK SPDT prireja od 27. avgusta do 1. septembra 2007 Planinsko šolo na Planini pri jezeru nad Bohinjem, ki je namenjena osnovnošolski mladini. Na razpolago je še nekaj mest. Zainteresirani naj se čimprej javijo na tel.: 338 4913458 (Franc). V četrtek, 23. avgusta ob 19.00 v prostorih ŠZ Bor, na Stadionu 1. maja, bo potekal zadnji sestanek pred odhodom. Vabljeni!

AŠZ SLOGA obvešča, da bo sestanek za udeležence poletnih priprav v Mežici v četrtek 9. avgusta v telovadnici sredje šole S. Kosovel na Opčinah ob 19.30.

ZŠŠDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta od 13. do 17. t.m. Urada bosta ponovno obratovala s poletnim urnikom od ponedeljka 20.8.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM sporoča, da se bodo dvotedenske poletne priprave za Strele (12-16 let) in Škrate (od 16 leta dalje) začele 3. septembra v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Urniki treningov: Strele - od pon. do pet. od 17.00 do 19.00; Škrati - od pon. do pet. od 19.00 do 21.00. Dobrodošli so tudi novi člani. Informacije na tel.št. 346-0441133 Petra ali 349-597763 Nastja.

PLANINSKI SVET

Krožna pot po Raduhi

V soboto se je skupina planincev zbrala na Opčinah, da bi se podala v savinjsko kamniške Alpe. Ni jih prestrašilo slabo petkovo vreme in niti oblaki na ljubljanskem barju, nasprotno, se z večjim navdušenjem so se napotili proti Raduhi, saj so se že med potjo proti Kamniku oblaki trgali. Prelepa savinjska dolina jih je samo se spodbujala do začetne točke vzpona pri gostilni Rogovilec.

Takoj ob prihodu v bližino gostilne so planinci uvideli, kaj jih bo čakalo. Strma pobočja Raduhe so se objela s Savinjo in skupaj tvorila prekrasno savinjsko dolino. Brž po gozjerje in hitro na pot. tako se je tudi zgodilo in planinci so se že vzpenjali po pobočju gore. Čeprav je bila pot malce slabo zaznamovana jim to ni delalo velikih preglovic, saj so imeli dovolj gorske izkušnosti da so to premagali. Pot po gozdu med iglavci in bukvjem se je strmo dvigovala ter je večkrat zašla preko globokih grap, kar je dajalo hodcem velik užitek. Istočasno se je razgled vse več siril po dolini Savinje in tu smo lahko ugotovili, zakaj je ta dolina ena najlepših. Po triurni hoji smo se ustavili pri vходу v snežno jamo. Sklenili smo si jo ogledati. res enkratni užitek. Vodič nam je najprej dal karbitke. Pomislili smo, da so si prvi obiskovalci to jamo ogledali prav s tako lučjo. Res zelo sugestivno. Jamo trenutno se raziskuje ter je dolžina njenega ogleda možna le za šest metrov. po železni lestvi smo se spustili v globino do ledene dvorane v kateri je plast ledu debela preko dvanajst metrov ter se ledeni stolpi dvigajo od stropa. V tem prvem delu je temperatura v jami med minus tremi in eno stopinjo Celzija, kar povzroča določene probleme, saj se pri tako nizki temperaturi ne morejo ustvarjati kristalizirane apnenčaste strukture. Zato imamo prisotnost tako h mlečnih kapnikov, katerih struktura ni trda. Nadaljnji ogled jame nas je privedel v drugi del, kjer je temperatura malo višja ter imamo prisotne kapnike. V tem delu so tudi tla in stene popolnoma črni zaradi določenih mikroorganizmov. videli smo tudi kako sta voda in led ustvarjala veličino tega kraškega pojava v obsevu Raduhe. Ogled jame ob luči karbidovk pa daje se naknaden kar vsemu temu. Po izhodu smo krenili preko planine Arta proti koci na loki. Ko smo dospeli do njene bližine smo okusili dobroto gozdnih jagod, ki so tu res edinstvene. Po prenočitvi smo naslednje jutro mahnili proti Raduhi. Preko prostranih trat malin in borovnic smo se povzpeli preko vrha male Raduhe na Raduho. Res enkratno vreme nas je

spremljalo tako, da je bil užitek na vrhu izreden. Razgled od Pece na Koroškem do grintavca pa do Olševe in ojstrice, Robanovega kota ter vseh dolin, ki se tu povezujejo in man razkazujejo svoj car. Škoda, je bilo se tu tako malo ustaviti, vendar pot v dolino je bila se dolga. Šli smo tako po severni strani preko sedla Durče po melišču do koč v Grahotu. Med potjo smo videli lepo plezalno severno steno Raduhe. Počitek pri koči je res zelo ustrezen, saj smo bili prepričani, da je hujši del že za nami. Kaj se, preko gozda smo se nato napotili proti gostilni Rogovilec. Med potjo smo ugotovili strupenost os ter da se te rajši izživljajo nad ženskami. Po strmem grebenu smo se nato spustili do izhodiščne točke. Veseli in utrujeni smo sklenili, da se bomo še vrnili v te prekrasne kraje.

Triglav

Po daljšem času smo se planinci SPDT spet odločili, da se odpravimo na Triglav. Tridnevni pohod od 20. do 22. avgusta se bo pričel na Rudnem polju na Pokljuki. Pohod je zahteven, priporočljiva sta čelada in samozavarovanje. Na razpolago bo društveni kombi. Število pohodnikov je omejeno. Vse potrebne informacije dobite na telefonu 040-220155 Livio in 338-4913458 Franc.

Kekčeva pot tokrat v dolino Rekanice

Kekci, ki so od aprila pridno nabirali kondicijo, se bodo ob koncu tedna podali v Zahodne Julijce, v dolino Rekanice. Razpisan je namreč izlet na in okoli 1980 metrov visokega vrha Robon. Izlet bo zahteval od šest do sedem ur hoje. Informacije in prijave: Dino Paulin tel. 3331581015 in Marko Lutman 0481882328.

V septembru je v programu dvodnevnih izletov.

Lepo doživetje v Aosti

Vreme kot naročeno, prijetna družčina, dobra organizacija. Tridnevni izlet v dolino Aoste z vzponom na Monte Emilius (3559 m) bo še dolgo ostal v spominu udeležencem. Pa tudi prekrasni pogledi na severovzhodna ostenja Mont Blanca, ki so ga lahko občudovali z bližnje gore Mont Saxa na Courmayeurjem.

Izhodišče za vzpon na izredno zanimivo in razgledno goro Monte Emilius, ki kraljuje prav nad mestom Aosta, je bil počitniški kraj Pila, ki je tudi znano zimskošportno središče na nadmorski višini okrog 1900 metrov. Kraj je dosegljiv po lepi in de lepše vzdrževani cesti, z vlečnico, povezan pa je tudi z zobato železnico. Cesta je dolga okrog 18 kilometrov, približno toliko, kolikor iz Gorice na Lokve.

Do planinske koč Arbolle, ki je višini 2500 metrov, je okrog tri ure hoje, po lepo in mimo jezer speljani planinski poti.

Koča je v neposredni bližini dveh jezer, na začetku zatrepja, ki ga s severovzhodne smeri zapira Emilius.

Približno tisoč metrov višinske razlike so goriški planinci naslednjega dne premagali v štirih urah. Trud je bil bogato poplačan z enkratnim razgledom po najvišjih vrhovih od Monte Rosa do Gran Paradisa in Mont Blanca.

Zoprni je zlasti zadnji del vzpona (dobra ura hoje), še bolj neroden pa spust, ki ni nič krajši. Sredi toplega popoldneva se skupina devetih planincev in planink zbrala ob spodnjem jezeru Arbolle in dan zaključila s kramljanjem,

nastavljanjem soncu in počivanjem.

Nočna nevihta s severnim vetrom ni puščala veliko optimizma za naslednji dan. Pa se je vreme le umirilo in nebo zvedrilo, da so lahko po načrtu uresničili še zadnji del izleta s krajšim vzponom na Monte Saxe in ogledom mesta Aosta. Izlet je bil 28., 29. in 30. julija.

Ob koncu poletne sezone še vzpon na Tofano di Rozes

Okrog pet ur traja vzpon na Tofano di Rozes po zavarovani plezalni poti Lipella, speljani skozi in mimo vojaških objektov iz prve svetovne vojne.

1. in 2. septembra se na to pot odpravlja skupina planincev SPDG. Ker gre za zahtevno in mestoma izpostavljeno pot, je Lipella primerna le za kondicijsko dobro pripravljene (in opremljene) planince. Sicer pa je dostop na Tofano di Rozes, ki je visoka 3225 m, možen tudi dostop po planinski stezi. Za ta vzpon je treba računati najmanj 4 ure.

Zaradi pravočasne rezervacije prenočišča in organizacije prevoza, je potrebna prijava, najkasneje do 15. avgusta. Informacije nudi Vlado tel. 0481882079.

3x rokovernjaško

Prvi letošnji rafal treh izhodov je mimo, a poletja še sploh ni konec in sledil bo, upam, številčnejši.

a) Iz Dola, pravzaprav z državne ceste št. 55 po gozdnih cestah in stezah v dokaj ravni črti čez Črne hribe in mimo Titovega napisa nad Renčami na Trstelj ter nazaj, deloma po varianti čez Cerje: v sedmih urah hitre hoje z edinim postankom na vrhu, kjer so ajdovski radioamaterji vadili stike z vsemi celinami sveta.

b) Z železniške postaje na Mostu na Soči po stranski cesti ob Idrijci mimo Kosmačeve domačije na kratek obisk pri tabornikih RMV na letnem taborjenju, nato vzpon na Šetviško planoto iz Slapa, deloma po cesti, več pa skozi gozd in mimo redkih domačij. Povratek po isti poti, le da hitreje, ker ni bilo potrebno gledati na specialko in razmišljati o pravi smeri. Približno 26 km v šestih urah in pol.

c) Z doma neposredno skozi mesto, čez most nad Sočo, ki pelje v Pevmo, nato vzpon skozi Štmaver, zavoj v gozd, prečkanje ekstrateritorialne ceste in strm vzpon do žal porušenega velikega napisa na Sabotinu, mimo ostalin jeremitišča na Sv. Valentinu, grebenko do vrha (609m) in kratek sestop do nekdanje obmejne karavle, sedaj Planinskega doma. Po desetminutnem prehodu v lahнем teku nekaj kilometrov po široki makadamski cesti navzdol in na-

to po gruščatem kolovozu do Podsa-botina, kilometer asfalta, nato spet makadam in skozi samotno dolinico med Štmavrom in Oslavjem spet v Pevmo in domov. Tudi tokrat šest ur in pol hoje za 26 km dolgo traso.

Zakaj naj bi sodili opisi in to poročanje v ta tedenski okvir? Saj so takšni izleti, če morda izvamemo dolžino, za malo južino, tako rekoč nedeljski izhodi, ne pa gorske in niti planinske ture. Zanimiveje, morda celo zahtevno pa zvenijo, če se vživimo v okoliščine noči z dodatkom samohodstva.

Vsi premiki so se začeli ob pol enajstih zvečer in zaključili med peto in šesto uro zjutraj. Vmes pa hoja v mlajši in zadnjem kraju, pod Velikim, Malim vozom, Severnico in Kasiopejo (te poznam, a je dovolj za orientiranje), z le izjemoma prižgano čelno svetilko, poslušanjem tišine, komaj zaznavnimi rastlinskimi vonjavami, tudi ježenjem dlak ob nenadnih šumih ali skrivnostnih temnih obrisih na sivem ozadju poti, s presenetljivo grebenko burjo po avgustovskih dolinskih brezvetrni soparici, odsevom lune globoko dol v soški strugi, s presenečenim a odločnim vprašanjem nočne staze, potem ko sem mimetično odet ob pol enih že nekaj minut stal ob jamboru z zastavo sredi tabora: Kdo si ti? In v trdi temi žareči pari oči na robu gozda, ki je zaradi rogov po nekaj sekundah izkaže za kozje, in odčitavanje svojega položaja na zemljevidu glede na znake v naravi, in gospodar srednjegorske kmetije, ki ob pol dveh zjutraj še gleda televizijo pa se mu nič izjemnega ne zdi, če nekdo potrka na vrata in ga vpraša za smer (po načelu 'kartu čitaj seljaka pitaj!'), in lajanje srnjakov ter rukanje jelena, na drugi strani pa morje svetlih pikic v naseljenem ter urbaniziranem pasu, ki naj bi postal 5. koridor (cestni vsekakor, upajmo, da bo prevladala pamet in bo tudi železniški – skozi Vipavsko dolino namreč), prava svetla reka v obsevu prevladujočih črnih površin Vipavskih gričev, kraške planote in Trnovskega gozda, Brd, Nanosa...

Zakaj rokovernjaško? Seveda zaradi noči, v dveh primerih pa še bolj zaradi meje. A so se rokovernjaški splohi kdaj spraševali po njej? (Aldo R.)

DUŠAN KALC

S Primorskim dnevnikom po Bosni in Hercegovini

4.

Naj bo tako ali drugače, mesto Jajce je bilo v 15. stoletju središče zadnjih bosanskih kraljev in v Jajcu je bil leta 1461 kronan zadnji kralj Stjepan Tomašević. Žal je bilo njegovega kraljevanja kmalu konec. Dve leti kasneje so namreč Turki na svojem pohodu na Evropo osvojili Jajce in obglavili kralja, čeprav so mu med obleganjem obljubili, da ga puste pri življenju, če se vda. Za to prelomljeno obljubo so bili tudi kmalu kaznovani, kajti iz Jajca jih je že isto leto pregnal „kralj Matjaž“ oz. Matija Korvin in ustanovil Jajčko banovino, ki je bila svobodno ozemlje do leta 1527, ko so ga Turki spet in dokončno osvojili.

Druga velika zgodovinska zanimivost Jajca je v tem, da se je leta 1943 tod kretal maršal Tito in da se je tu na drugi skupščini AVNOJA rodila Titova Jugoslavija. Seja, med katero so med drugim sklenili, da se Primorska priključi Jugoslaviji, je potekala v veliki dvorani, ki je danes muzej. Ta je bil sicer že prej in vsako leto ga je obiskalo kakih 250 tisoč ljudi. Potem so nanj gladko pozabili. Zadnja vojna je poslopje hudo poškodovala, tako da je bilo do pred štirimi leti brez strehe in prepuščeno na milost in nemilost vremenskim muhavostim. Sedaj, ko je najhujše (upajmo) mimo, se spet večja število obiskovalcev. Veliko predvsem iz Slovenije, nam je povedal kustos. Za en evro, kolikor znaša vstopnina, namenjena izključno obnovitvi prostorov, si je muzej vsekakor vredno ogledati.

V vse te zanimivosti Jajca nas je uvedel Zoran Herceg, mladi vodič iz Sarajeva, ki je sicer diplomiral na univerzi Bocconi v Milanu in govori odlično italijanščino, hkrati pa ima zgodovino Bosne in Hercegovine v mezincu. Bilo ga je prijetno poslušati. Pripoved o divjih zgodovinskih dogajanjih se je zazdela še sugestivnejše, ko se je oko napajalo ob divji naravi, ki je švigala mimo nas. Največ besed je Zoran posvetil državljski vojni in njeni projekciji na današnji čas. Pravo razpravo s podrobno analizo vzrokov in posledic vojne je zabelil s pretresljivimi pričevanji iz lastne izkušnje. Po vsem, kar se je zgodilo, se duhovi po njegovem mnenju še niso pomirili. Vse tri etnije, ki so se klale med sabo, so prepričane, da so zmagale v vojni in bile poražene v miru pri pogajalski mizi. Od tu še naprej tri različna gledanja, tri različne zahteve in terjatve, tri različna tolmačenja dogodkov. Skratka v Bosni in Hercegovini se pišejo in poučujejo tri različne zgodovine. Poleg vsega v vseh treh še vedno prevladuje strah enega pred drugim. Če k temu prištejemo še dejstvo, da je vsepovsod po Bosni in Hercegovini ogromno nevrnjenega orožja, da skoraj vsaka hiša hrani naoljen kalašnikov ali kaj podobnega, potem zna biti strah še kako upravičen. Zdi se, kot da so stara sovraštva vedno na preži, da je Srebrenica odgovor na Jese-

Slapovi v Jajcu

novac in da bi znal biti v prihodnje morebitni odgovor na Srebrenico nekaj še bolj pošastnega.

Zgodovina se rada ponavlja in se iz nje žal malo učimo. Veliko se tudi govori o junakih in junaštvih te ali one strani, pravi Zoran, vendar zanj so bili pravi junaki te neumne bratomorne vojne ljudje, kot sta bila njegova mati in njegov oče, ki sta med obleganjem Sarajeva hodila v razdalji več metrov eden od drugega, da bi se vsaj eden izognil smrtonosnim krogam ostrostrelcev in tako lahko naprej preživel svoje otroke.

Kot otrok sem rad poslušal deda, avstroogrskega vojaka, ko mi je pripovedoval o svojih vojnih dogodivščinah. In v njegovi pripovedi so pred mojimi očmi posebej izstopali njegovi bosanski sobojniki, ki jih je opisoval kot neustrašne, ponosne in tovariške. Avstrijski oficirji so jih zaradi njihovega poguma in odločno-

sti pošiljali v prve bojne vrste, na juriše z bajoneti in v druge nevarne akcije. Bili so sposobni najbolj krutih, a tudi najbolj velikodušnih in plemenitih dejanj, se je spominjal ded. Podobne opise bosanske bojevnike duše sem pozneje bral v Andričevi Travniki kroniki in na vse to sem se spomnil, ko smo se mimo planine Vlašiči približevali Travniku. Ta kraj je bil svojčas sedež vezirja, ali guvernerja turškega sultana in je bil zato sedež konzulatov velikih evropskih držav. Bil je tudi kraj svojevrstne etnične in zgodovinske zmesi, nekakšna mešanica muslimanov, judov in kristjanov. Veliko turškega je ohranil do današnjih dni, začeni s čudovito in svojevrstno džamijo in Andričevo rojstno hišo.

Džamija sredi travniške baščaršije je pravi biserček otomanske arhitekture iz 15. stoletja in ima to posebnost, da so njeni zunanji zidovi dekorirani z barvami. Postavljena je tako, da je primerno

izolirana od hrupne baščaršije, in ima čudovito izdelana minaret in šedran. Vse je torej v popolnem skladu z določili muslimanske vere, po kateri mora imeti svetišče tri bistvene elemente: minaret, s katerega mujezin petkrat na dan vabi k molitvi, šedran ali vodnjak, v katerem se vernik umije pred molitvijo, in primerno izolacijo od zunanjega sveta, ali zid, da je lahko zbran pri molitvi. Barvno mošejo smo obiskali ravno med popoldansko molitvijo, ki z razliko od naše katoliške milite vsebuje poleg mistično duhovnega elementa tudi pravcate fizične razgibalne vaje.

Nedaleč od tu je rojstna hiša nobelovca Iva Andriča. Hiša, ki so jo leta 1974 prenovili in preuredili v muzej, je preprosto kvadratasto poslopje z nizkim in ožjim pritličjem in sivo streho, v njem pa je na ogled vse, kar je nekaj pomenilo v pisateljevem življenju: od skromne zibelke, ki mu je začela teči 9. oktobra 1892, do fotografij, ki ga prikazujejo ob švedskem kralju, ki mu izroča Nobelovo nagrado, pa do leta 1975, ko je za vselej zatisnil oči v beograjski bolnišnici. Na ogled je tudi nešteto izdaj njegovih knjig v vsemogočih jezikih. Kot skromen prispevek muzeju smo kustosu izročili nekaj izvodov Primorskega dnevnika s člankom o odkritju spominske plošče na pročelju stavbe v Trstu, kjer je Ivo Andrič služboval kot konzul kraljeve Jugoslavije.

Bilo je že blizu večera, ko nam je prišla naproti reka Bosna in nas pospremila še na zadnjih kilometrih poti do Sarajeva. Približno na pol poti, ali nekoliko dlje, smo se peljali mimo kraja Visoko. Omenjam ga zato, ker je temu kraju morda usojeno, da bo v konkurenci nič manj kot z Egiptom in Mehiko ter z njunima častitljivima civilizacijama. Neki ameriški arheolog bosanskega rodu, Semir Osmanagić, se je s svojo ekipo lotil izkopavanja na bližnjem hribu Visogica, ker trdi, da ne gre za navaden hrib, temveč za piramido, in sicer največjo piramido na svetu. Tudi drugi sosednji hribi piramidaste oblike, so po njegovem

mnenju umetne piramide iz kdove kakšnega razdobja in kdove kakšne stare civilizacije. Dejstvo je, da tej zgodbi marsikdo verjame in da tudi mnogi, ki ji morda ne verjamejo, že sadaj pridno uporabljajo njen sloves v gostinske in turistične namene, saj nekateri gostinci že uporabljajo trikotne krožnike in prodajalci suvenirjev prodajajo izdelke v obliki piramide, neki hotel pa se je pred kratkim preimenoval v Hotel Piramida sonca.

Pot iz Zenice proti glavnemu mestu Bosne, ki šteje okrog 800 tisoč prebivalcev, je še kar prometna. Delček poti se peljemo celo po hitri cesti, ki je zaenkrat še edini odsek v BiH. Med vožnjo se spomnim, kako je bilo po bosanskih cestah med mojim zadnjim obiskom pred dvema letoma. Vsepošod so švigala posamezna vozila ali cele kolone vozil pripadnikov tujih mirovnih sil. Srečal sem na primer kar precej vozil italijanskih karabinjerjev. Pa tudi v mestih kot sta Sarajevo in Mostar je bilo po ulicah videti veliko vojakov raznih narodnosti, med njimi tudi slovenskih. Tokrat pa, v petih dneh potovanja po BiH nisem videl niti enega vozila in le v sarajevski baščaršiji sem naletel na nemški par v vojaških uniformah. Število tuje vojaške sile se je sicer v zadnjih letih vidno zmanjšalo. Medtem ko je bilo med vojno in tik po njej kar 60 tisoč tujih vojakov, jih je sedaj ostalo le še 6 tisoč.

Naša pot se vije dalje po dolini reke Bosne. Gorovje Romanije na naši levi še ni pogoltnilo bledikavega sonca, ko smo dospeli v Sarajevo. Najprej v njegovo severno predmestje s svojo dokaj obsežno kitajsko četrtjo in nato proti mestnemu središču, mimo številnih palač in nebotičnikov, med katerimi kažejo nekateri vidne znake vojne, do mestne četrti Velešići, ki ji pravijo tudi Koreja, ker je v bistvu gosto naseljeno spalno naselje. Tu smo v hotelu Grand HTD tudi mi prespali.

(Se nadaljuje)

Muzej AVNOJ v Jajcu

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Števerjan 2007: Ansambel Cvet
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Brez meje: Hijacint Jussu, portret (pon.)
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nad.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, prometne informacije in vreme
6.45 Jutranja razvedrilna oddaja Unomattina (vodita Duilio Giammaria in Veronica Maya), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00) dnevnik, 8.20 Tg Razstave in dogodki
10.35 Tg parlament
10.40 Gremo v kino
10.45 Nan.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo
14.10 Nad.: Julia ('05, r. Pietra Wiemers, i. Susanne Gartner, Roman Rossa)
15.30 Nad.: Commesse 2 - Fiorenzin rojstni dan (It., '98, i. Anna Valle, Caterina Vertova, Sabrina Ferilli)
16.50 Tg parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.15 Nan.: Sestre McLeod (i. Bridie Carter, Simmone Mackinnon, Rachael Carpani)
18.00 Nan.: Komisar Rex (i. Gedeon Burkhard)
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identita' nascoste (vodi Fabrizio Frizzi)
21.20 Dokumenti: Superkvark (vodi Alberto Angela)
23.30 Dnevnik
23.35 Film: Divorzio all'italiana (kom., It., '62, r. Pietro Germi, i. Marcello Mastroianni, Daniela Rocca)
1.30 Nočni dnevnik, vreme
2.00 Izžrebanje lota

Rai Due

6.15 Dok.: Kitajska
6.30 Tg2 Medicina 33
6.55 Skoraj ob 7-ih
7.00 Jutranji variete: Random
8.10 Plavo drevo
10.00 Svet v barvah
10.15 Tg2 Dnevnik/Meteo, Medicina 33, Potovanja
11.00 Variete: Matinee' (vodita Rossella Brescia in Giampiero Ingrassia)
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.50 Tg2 Medicina 33
14.00 Aktualno: Ricomincio da qui (vodi Alda D' Eusanio)
15.30 Nan.: Komisar Kress, 16.30 Posebna enota Leipzig
17.15 Nan.: One Tree Hill (i. Bethany Joy Lenz, James Lafferty)
18.05 Tg2 Flash/Tg šport
18.30 Tg2 Dnevnik, vreme
19.00 Nan.: Law & Order
19.50 Risanke
20.20 Loto ob osmih
20.30 Dnevnik
21.05 an.: Ghost Whisperer (i. Jennifer Love Hewitt, Wentworth Miller)
22.40 Nan.: The Dead Zone (i. Anthony Michael Hall, Sarah Wynter)
23.30 Dnevnik Tg2
23.40 Dok.: Mi smo zgodovina (vodi Giovanni Minoli)
0.45 Variete: Follia Rotolante '07
1.15 Tg parlament
1.25 Freedom TV

Rai Tre

6.00 Rai News 24
8.05 Mi smo zgodovina
9.05 Film: Gervaise (dram., Fr., '56, r. Rene' Clement, i. Maria Schell)
10.55 Cominciamo bene
12.00 Tg3 - Šport, vreme
13.00 Nikoli ni prezgodaj

RADIO IN TV SPORED

Četrtek, 9. avgusta 2007

19

19.05 Nan.: Love Bugs 3
19.10 Nan.: Will & Grace (i. Sean Hayes, Eric McCormack)
20.10 Nan.: Renegade
21.30 Nogomet: Betis Sevilla - Milan
23.30 Nan.: Prison Break (i. Wentworth Miller, Dominique Purcell)
2.00 Slamball

Tele 4

8.05 12.45, 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik
9.40 Nad.: Marco Polo (i. Ken Marshall, Burt Lancaster)
11.00 Nad.: Marina
12.05 Na avtorjevem domu
13.10 Nan.: Don Matteo 3
14.05 Na sprehodu po Krasu
15.55 Nan.: Don Matteo 3
17.00 Risanke
19.10 Vsi na morje
19.55 Športne vesti
20.05 Aktualni tednik
20.50 Nan.: Street Legal (i. Cynthia Dale, Anthony Sherwood)
23.35 Aktualno: Stoa'

La 7

6.00 12.30, 21.00, 0.05 Dnevnik
7.00 Aktualna odd.: Poletni omnibus
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
10.25 Nan.: Mai dire si, 11.30 Angelski dotik (i. Della Reese), 13.00 Matlock
14.00 Film: Capitan Fracassa (pist., Fr.-It., '60, i. Jean Marais)
16.00 Nan.: Srce Afrike
18.00 Nan.: Star Trek Voyager
19.00 Nan.: Murder Call (i. Lucy Bell, Peter Mochrie, Geoff Morrell)
20.30 Nan.: F/X - Zero hour
21.30 Nan.: Law & Order (i. Jerry Orbach, Benjamin Bratt)
0.20 Variete: Ai confini della pietta' - Na robu usmiljenja
1.15 Nan.: Star Trek - Deep Space Nine

Slovenija 1

6.20 Kultura, 6.25 Odmevi
7.00 Otroška nan.: Nina in Ivo - Vse je deljeno sedem (Ela Peroci)
7.15 Marko, mavrična ribica
7.40 Lutk. nan.: Bisergora - Zakaj je čas včasih dolg, 8.00 Hotel Obmorček
8.15 Izobraž. odd. za otroke: Tomažev svet - Smeti v pravo vrečo
8.20 Zlatko Zakladko: Ob bregovih Lahinje, 8.40 Novi jutri
9.05 Ris. nan.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
9.30 Pod klobukom
10.05 grana nan.: Razjarnikovi v prometu
10.30 Taborniki in skavti: Kako je mrzla!
10.45 Dok.: Vdih življenja - zgodba dr. Pavla Lunačka
11.35 Omizje - sveto in svet
13.00 Poročila, vreme, šport
13.15 Hum. nad.: Čokoladne sanje
13.45 Polnočni klub: Cena zvezd
15.00 Poročila, promet
15.10 Mostovi - hidak
15.40 Ris.: Srebrnoglavi konjič
16.15 Kratki igrani film EBU: Tom in Oskar (Belgija)
16.30 Enajsta šola
17.00 Novice, kronika, šport
17.30 Štafeta mladosti
18.15 Duhovni utrip
18.30 Žrebanje Deteljice
18.40 Risanke
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Dok. odd.: Svalbard - špice Spitzberga (Slo, '07, r. Boštjan Mašera)
20.55 Tednik
22.00 Odmevi. Kultura. Šport. Vreme
22.50 Knjiga mene briga - Suzana Tratnik: Vzporednice
23.10 Glasbeni večer: Evropa pleše - Andrej Rozman Roza, Simfoniki RTV Slovenija in David de Villiers
0.20 Duhovni utrip
0.35 Dnevnik
1.15 Infokanal

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
9.00 12.30 TV prodaja
9.30 Zabavni infokanal
11.00 Otroški infokanal
13.00 Zabavni infokanal
15.00 Labirint
15.50 Dok. nan.: Dežele sveta

16.40 Z glavo na zabavo
17.05 Mostovi - hidak
17.35 Brez reza: Dr. Mitja Ferenc
18.00 Poročila
18.05 Slovenski venček
19.05 Z glasbo in s plesom... Simfoniki RTV Slovenija in En Shao - M. Ravel: Dafnis in Hloa
20.00 Film: Tuna in čokolada (kom., Šp., '04, r.-i. Pablo Carbonell, Maria Barranco, Pedro Reyes)
21.30 Platforma: 52. Beneški bienale
22.00 Nad.: Številke - Numb3rs (ZDA, '05, i. Rob Morrow, David Krumholtz, Jud Hirsch, Dianie Farr, zadnji del)
22.40 TV film: Emilija: Druga priložnost
0.10 Nan.: 8 x 45: Nebesa
0.55 Film: Moj prijatelj Ivan Lapšin (Rusija)
2.30 Dnevnik zamejske TV
2.55 Zabavni nfokanal

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK
14.20 Euronews
14.30 Odmev
15.00 25. Mednarodni pokal v plesih Mesto Palmanova
15.50 Globus
16.20 Pogovorimo se o...
17.00 Slovenski magazin
17.30 Nautilus
18.00 Program v slovenskem jeziku: Med valovi
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, šport
19.25 Vas tedna
19.55 Potopis
20.25 Artevisione
20.55 Nan.: Napoleonove ženske
21.55 Avtomobilizem
22.10 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika
22.50 Naj igralec, naj strelec
23.25 Vreme
23.30 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

10.30 Dnevnik, vreme
12.00 Videostrani
17.55 Videospot meseca
18.00 Brez panike
18.40 Napoved dnevnika
18.45 Mama Manka
19.15 Poletje mladih
19.55 EPP
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Gospodarska oddaja
21.00 Kaj je novega na Krasu
21.30 Naj viža
22.45 Kulturni utrinek
23.00 Dnevnik, vreme
23.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena (2. del); 11.00 Pogovori sredi dneva; 11.15 Ko prostori oživijo (pripr. Anastazija Korsič); 12.00 Zgodbe v času in prostoru: Okoličanski bataljon (Samo Pahor); Napovednik; 13.20 50 let ob Avsenikovi glasbi v zamejstvu; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Odprta knjiga: Žarko Petan: Po očetovih stopinjah (r. M. Prepeluh); 18.00 Monografije: Ivan Sancin; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Jutro na RK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 9.10 Prireditve; 9.45 Kopergorund; 10.00 Nazaj v planinski raj; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice; 13.00-15.00 Aktualnosti; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Prireditve; 19.00 Dnevnik; 20.00 Glasbena razglednica; 19.00 Dnevnik; 20.30 Rock roko umije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Večer na kavču.

RADIO KOPER (ITALJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Stekleni grad; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; Vreme, promet; 13.00 Svetnik dneva, Vse najboljše; Sanje o počitnicah;

14.35 Euro notes; 14.45 New entry; 15.05 Pesem tedna; 15.10 5x5; 15.30 DIO; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Z dušo in telesom; 19.00 Doctor music; 20.00 Sanje o počitnicah; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 22.30 Giulianine note; 23.00 Meloepa; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 5.50 Zelena posvetovalnica; 8.05 Svetovalni sevis; 9.10 A že veste?; 9.30 Ultrazvok; 10.10 Prvi odcep desnog; 11.15 Evroženket; 11.45 Pregled tiska; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.30 DIO; 16.30 Tema dneva; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napევov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Dobro jutro; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki; 10.00 Razlaga z razlogom; 12.00 Aktualno; 13.45 Malčki o; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 Radio danes; 16.15 Popevki tedna; 16.20 Slo Top 30; 17.00 Country glasba; 18.00 Študentski val; 18.45 Črna kronika; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 Galerija; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru spet ta dež.

SLOVENIJA 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Glasb. kukalo; 10.15 Skladatelji antagonisti; 11.05 Operna ura; 12.05 Spominčice; 13.05 Odprti termin; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Glasbeno kukalo; 16.30 Trojna spirala; 16.50 Banchetto musicale; 18.00 Izšlo je; 18.20 Z naši opernimi umetniki; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Iz arhiva Simfonikov RTVS; 22.05 Zborovska glasba; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Rož-Podjuna-Zila; Dnevno Radio Agora. 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 154,40€ (35.000 SIT) plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice, sožalja, cestitke in zahvale po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

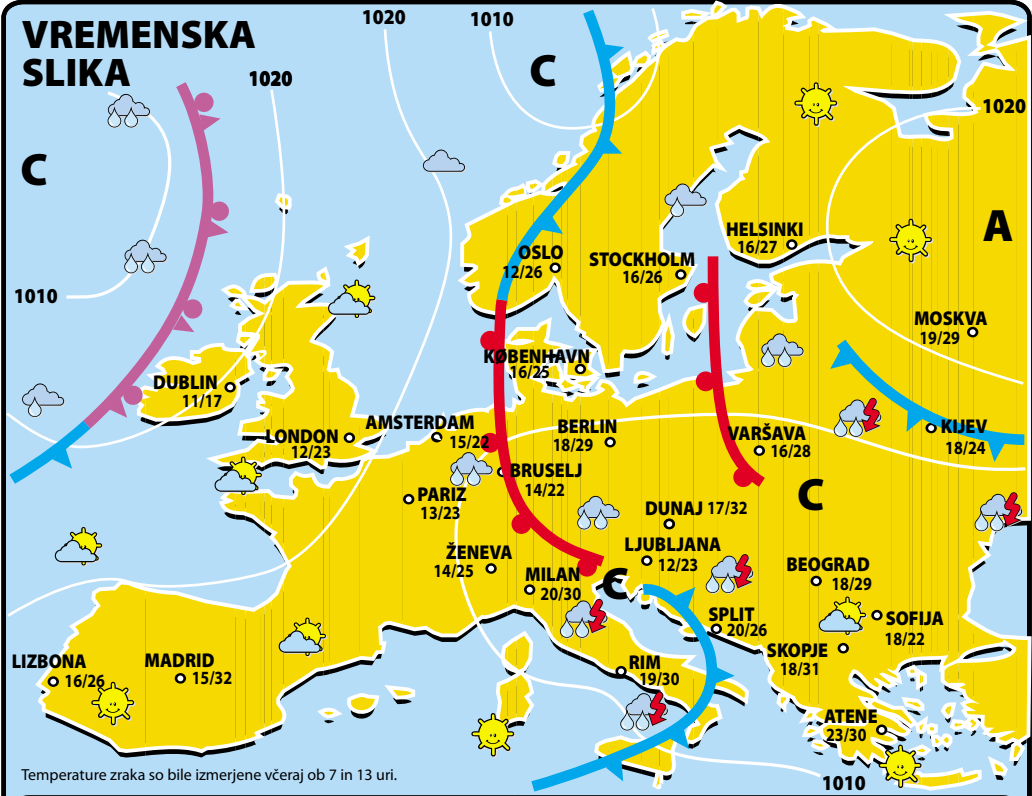
hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticklona

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Po prehodu atlantske fronte bo ozračje nekaj dni nekoliko nestanovitno.

Nad srednjo Evropo in severnim Sredozemljem je plitvo območje nizkega zračnega pritiska. Fronta je dosegla Alpe in bo jutri prešla Slovenijo. Z jugozahodnimi vetrovi doteka nad naše kraje vlažen in topel zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.57 in zahaja ob 20.23.
Dolžina dneva 14.25.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki.

MORJE
Morje mirno, temperatura morja 23,9 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

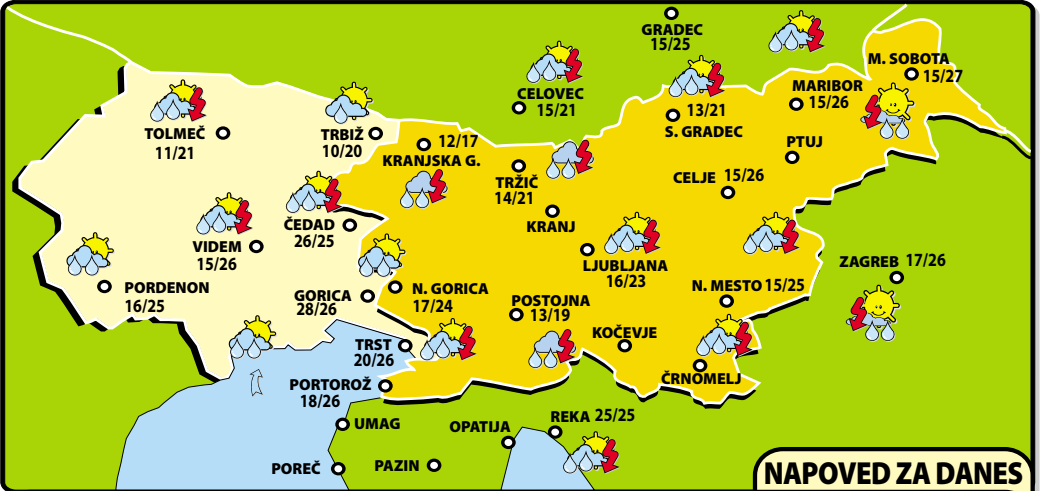
500 m	25	2000 m	11
1000 m	20	2500 m	8
1500 m	15	2864 m	6

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva do 8, v gorah 9.

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 1.28 in zahaja ob 18.32.

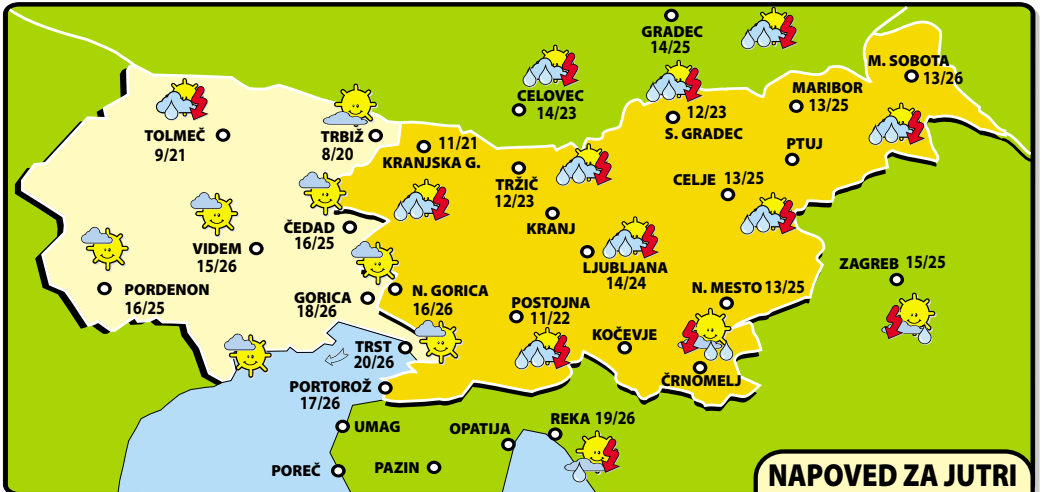
PLIMOVANJE
Danes: ob 2.57 najnižje -56 cm, ob 9.48 najvišje 26 cm, ob 14.47 najnižje -5 cm, ob 20.23 najvišje 44 cm.
Jutri: ob 3.31 najnižje -65 cm, ob 10.22 najvišje 35 cm, ob 15.37 najnižje -10 cm, ob 21.08 najvišje 46 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Prevladovalo bo nestanovitno vreme. Dopoldne bo pretežno oblačno z močnimi padavinami, deloma nevihtami, čez dan se bo delno razjasnilo. V popoldanskih ali večernih urah bodo možne plohe ali nevihte. Ob morju bo dopoldne pihal zmeren jugovzhodnik, ki bo popoldne oslabil.

Pretežno oblačno bo, le na vzhodu bo zjutraj še delno jasno. Lokalno bodo možni močnejši nalivi. Na Primorskem bodo padavine popoldne oslabele, delno se bo zjasnilo. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 16, ob morju okoli 18, najvišje dnevne od 18 do 25, v vzhodni Sloveniji do 27 stopinj C.

Ob morju in v nižinah bo povečini zmerno oblačno, v gorah spremenljivo z možnostjo posameznih krajevnih ploh ali neviht. Zjutraj bo ob morju pihala šibka burja, ki bo čez dan oslabila.

Jutri in v soboto bo spremenljivo vreme z občasnimi krajevnimi padavinami, deloma plohami in nevihtami.

EGIPT - SSH 18.8.
359€
Hotel 3*
7 dni, polpenzion, letalski prevoz

TUNIZIJA 15.8.
429€
Hotel 4*
7 dni, polpenzion, letalski prevoz

MALLORCA 17.8.
449€
Hotel 3*
7 dni, polpenzion, letalo iz LJU

KENIJA 24.8.
699€
Hotel 3*
14 dni, polni penzion, letalo iz VIE

NOVA GORICA
Kidričeva 20
tel: +386 5 333 42 43

SEŽANA
Partizanska 37a
tel: +386 5 734 14 10

KOPER
Pristaniška 2
tel: +386 5 627 84 10

LastMinuteCenter® ILIRIKA TURIZEM d.o.o. - Ljubljana, Slovenska cesta 51 in 27 - Telefon: 01/234 88 88, 244 55 55

www.lastminutecenter.si

MILAN - Ljubezen do živali

Velikodušna mačja mamica

MILAN - V dneh odhajanja na poletne počitnice so ob reklamiranju razvpitih letoviščarskih krajev tudi pogostejše vesti o zapuščanju domačih živali. Marsikateri brezvestnež se brez velikih pomislekov kar mimogrede znebi psa ali mačke, da bi šel »brez skrbi« na dopust.

Kakor kdo. To gotovo ni primer sedemdesetletne Albertine Di Mascio, ki živi v Milanu s prav tako priletnim možem. Oba živita od skromne pokojnine, hkrati pa gospa Albertina dnevno poskrbi za kakih 120 mačk, ki se brez pravega doma potikajo po rajonih Niguarda in Greco. Za mačjo hrano gre mesečno kakih 1500 evrov, pri čemer ni jasno, kako lahko zakonca Di Mascio ob tolikšnem strošku shajata do konca meseca. A to je zanj stranjskega pomena, glavno je, da se mačke pošteno najedo vsaj enkrat na dan.

SALT LAKE CITY - Nesreča v premogovniku 500 metrov pod zemljo

Mrzlična prizadevanja za rešitev zasutih rudarjev

Rudnik v narodnem parku Mantí La Sal (na zračnem posnetku) je eden izmed 13 podzemnih premogovnikov v državi

ANSA

SALT LAKE CITY, MINNEAPOLIS - Prizadevanja reševalcev ponesrečenih v rudniku premoga v ameriški zvezni državi Utah, v katerem je od ponedeljka ujetih šest rudarjev, so se v torek nadaljevala s kopanjem rova in nameščanjem seizmoloških naprav za komuniciranje z rudarji. V Minneapolis, kjer se je preteklo sredo porušil most čez reko Mississippi, pa so v torek prispeli potapljači ameriške mornarice, ki bodo skušali najti trupla pogrešanih. V Minneapolisu pogrešajo še osem ljudi. Ti naj bi bili ujeti pod ruševinami mostu, ki se je zrušil v reko Mississippi. Dobro opremljeni in izkušeni mornariški potapljači bodo odstranjevali ruševine in skušali priti do trupel, ujetih pod ruševinami. Potapljači imajo tudi poseben sonar, ki jim bo pomagal odkriti trupla. Poleg njih so začeli delati tudi potapljači zvezne policije FBI, ki pa jih zanima predvsem vzrok nesreče, ki je do sledi uradno zahtevala pet življenj.

Guverner države Minnesote Tim Pawlenty je v torek napovedal, da bodo kmalu ustanovili sklad za pomoč žrtvam nesreče. Prav tako so se že začele priprave na izgradnjo novega mostu in do septembra naj bi že izbrali izvajalca. Nov most naj bi bil večji in bi imel 10 vozniških pasov, prav tako pa tudi prostor za železniški promet.

V zvezni državi Utah v kraju Huntington pa so si reševalci v torek utrli gorsko pot za postavitve seizmološke naprave s pomočjo katere bodo skušali ugotoviti, če so rudarji 500 metrov pod zemljo še živi. Kopanje ozkega rova, ki bo uvo

doma služil za komuniciranje z rudarji in dostavo hrane ter pijače pa naj bi se nadaljevalo še najmanj tri dni. Vzroki za nesrečo še niso znani, v času zrušitve rudnika pa so pri Univerzi Utah zabeležili potres z močjo 3,9 stopnje po Richterjevi lestvici.

Rudnik v Nacionalnem parku Mantí La Sal, 200 kilometrov južno od mesta Salt Lake City, je eden od 13 podzemnih rudnikov premoga v Utahu, v njem pa delajo predvsem priseljenci iz Latinske Amerike. Najmanj trije od šestih ujetih rudarjev, za katere se v torek še ni vedelo ali so preživeli, so mehiški državljani. Vodstvo rudnika upa, da so še živi, saj naj bi imeli pod zemljo na voljo dovolj zraka in vode za več dni, seveda če jih stene rudnika v času zrušitve niso pokopale. (STA)